

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

4' üncü Toplantı
10 Şubat 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- *Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541) (Alt Komisyon metni)*

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 2

10 Şubat 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.10

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Serap YAŞAR (İstanbul)

KÂTİP: Adnan BOYNUKARA (Adıyaman)

BAŞKAN – Efendim, saygılar sunuyorum.

Üyelerimiz hazır, Hükümet temsilcisi Bakanımız burada, çağrılılar, davetliler kısmen buradalar. Yeter sayı teşekkül etti.

Çalışma bütünümüzün bugünkü parçasında oturumu açıyorum. Başarılı çalışmalar diliyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/541) (Alt Komisyon metni)

BAŞKAN – 3'üncü maddede kalmıştık, okunmuştu, müzakere safhasındayız, maddenin müzakeresinde. Söz almak isteyen arkadaşlar varsa sabahleyin musiki bir edayla cümlelerine kulaklarımızı raptedeceğiz efendim.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Herkese günaydın diyerek sözlerime başlayayım.

Biz alt komisyonda aslında bir düzenleme yapmıştık ama yeniden geriye dönüş var. Biz kişisel verilerin sahibinin daha iyi korunması açısından alt komisyondaki metnin yeniden yerinde kalmasını arzu ediyoruz. Bu açıdan, yazılı, sözlü, görsel ya da elektronik bir rızanın madde metninden olmasından yanayız. Çünkü şu anki 3'üncü maddedeki değişiklik önergesine baktığımızda daha soyut bir yaklaşım var. Bunun hak kaybına neden olacağı kanaatindeyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Bakanım, buyurun, mukabil edeceksiniz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sadece bir hususu açıklığa kavuşturmak için söz aldım.

Burada, açık rızanın varlığını ispat külfeti veri sorumlusuna ait. Esasında, ileride bir ihtilaf çıktığı zaman onu kaydeden kişi bunu... İhtilaf hukukunda veri sorumlusu açık rızanın varlığını ispatla mükellef. Şimdi, bu kayıtlarla eğer madde kabul görürse uygulamada bunun çok büyük zorluklar çıkaracağı kanaati var bizde, yoksa kişisel verilerin korunması konusunda zayıf bir halka oluşturma düşüncemiz kesinlikle yok. Uygulamayı rahatlatmak... İspat açısından zaten kişisel veri sorumlusu sorumluluk altında esnek bir yapı olsun hem de sistem işlesin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hocam, buyurun.

YRD. DOÇ. DR. LEYLA KESER BERBER – Bakanımızın açıklamalarına teyiden ilk tasarının Komisyonumuzda görüşüldüğü şekliyle açık rıza tanımının kalması gerektiği görüşündeyim ben de. Bunun şekline ilişkin olarak yapılacak sayımlar önümüzdeki, bundan sonraki teknolojilere ilişkin olarak da bugün “yazılı” diyoruz “elektronik ortamda” diyoruz ya da “sesli”, “sözlü” gibi şeyler söylüyoruz ama bunlar ileride ve çok yakında -çünkü teknolojiyle biz yarışmıyoruz hukuk metinleri olarak- önümüze çıkabilecek ya da zaten hayatımıza girmiş olan uygulamalar çerçevesinde biz bunu bu şekliyle, önerildiği şekliyle kabul edersek, kurum oluşturulduğu zaman ve kurul çalışmaya başladığı zaman gelip değiştireceği metinlerden birisi olacak. Dolayısıyla, ispat yükümlülüğü zaten veri sorumlusunda, açık rızanın ne şekilde alındığına ilişkin uygulamanın şeklinin de bence uygulamaya bırakılması ve bunu kanıtlama külfeti de zaten veri sorumlusunda olduğu için bir problem olmayacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Arkadaşlar, bir defa bir maddi hukuk normu ihdas ediyoruz. İspat hukuku ihtilafı vukuunda yargı alanındaki bir süreç. Bence, eskiye dönmek doğru çünkü oluş hâlindeki hukuk. Bu metin aynı zamanda pedagojik metindir. Süresi de kendi hatalarını bize gösterecek -düzeltimlerini vesaire- ve kısa zamanda müdahalesi olası kuvvetle muhtemel bir metin. Ben, esnekliği hukukun sağlığı ve uyma, intibak yeteneği, kapasitesi bakımından da zorunlu görüyorum. Belki ileride -Hoca da ifade etti dün- bir istisna maddesinde bu model dile getirilebilir, istisna normlarında daha somutlayabiliriz, takdir sizin.

Müzakere tamam, önerge var mı?

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Önergeyi okumadık.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bu Komisyon gerçekten okul bir komisyon.

Şimdi, maddeleri müzakere ediyoruz. Ömer Bey'in yöntemi doğrudu, çünkü önergeyi dağıttık. O temelde madde müzakeresiydi. Şimdi önerge okunacak. Önergenin müzakeresi değil, gerekçenin okunması vardır. Komisyonlarda “önergenin müzakeresi” diye bir şey yok. Ama önceden dağıttığım için metnin müzakeresi bağlamında Ömer Bey bu müzakereye katkı sağladılar. Teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 3

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/541) esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu

Bursa

"a) Açık rıza: Belirli bir konuya ilişkin bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rızayı,"

Gerekçe:

Önergeyle madde metninde sadece açık rızanın tanımına yer vermek suretiyle rızanın verilmiş şekline ilişkin düzenlemeden vazgeçilmekte ve ilgililere bu konuda takdir hakkı tanınmaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde değişikliği önergesi bütününde kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

İKİNCİ BÖLÜM

Kişisel Verilerin İşlenmesi

Genel ilkeler

MADDE 4- (1) Kişisel veriler, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebilir.

(2) Kişisel verilerin işlenmesinde aşağıdaki ilkelere uyulması zorunludur:

- Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.
- Doğru ve gerektiğinde güncel olma.
- Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme.
- İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma.
- İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.

BAŞKAN – Müzakere için söz isteyen? Yok.

Şimdi, Sayın Genel Müdürüm, "gerektiğinde güncel olma" diye bir kavram olmaz. "Gerektiğinde güncel olma" yani hukuk normlarında gerektiğinde... Hukuk normu zaten kendisi şart normdur.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) Bire bir çeviri olduğu için...

BAŞKAN – Güncel olması lazım tabii, güncellik de gerekir. Güncelliğe aykırı bir şeyi de yasa şey etmez. Yani burada "gerektiğinde" ibaresini uygunsa Bakanım sözlü olarak metinden çıkaralım, bilemiyorum yani "gerektiğinde güncel olmak" güncel olacak yani takdir sizin.

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Hayır, güncel olmayı gerektirebilir de fakat "gerektiğinde" ifadesi şey sadece.

BAŞKAN – Takdir sizin, ben sadece işaret ediyorum.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir ihtiyaçtan konulmuş. Şu anda o kadar çok kişisel veri işleniyor ki, işleniyor kalıyor. Şimdi bu verileri güncel tutmak için çok büyük bir mekanizmaya, çok büyük bir sisteme ihtiyaç olacak. "Gerektiğinde" demek yani bu kişisel veriye ihtiyaç duyulduğu ve kullanılması gerektiği, değerlendirilmesi gerektiği zaman o verinin o günkü güncelliğine bakılacak. Aksi takdirde, bu mekanizma içerisinde kişisel verileri güncel tutma konusunda çok titiz sorunlar çıkacak.

BAŞKAN – Gerektiğinde işlemin unsuru olabilir ama güncelliğin unsuru olmaz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yo, yo, güncelliğin unsuru demiyorum...

BAŞKAN – Ama gerekli güncelin unsuru olarak konmuş.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ya, daha doğru ifade nasıl yapılacaksa elbette yapalım, ama bunun güncel tutulması, bütün o verilerin her daim çok büyük bir personel istihdamının, çok büyük bir mekanizmaların kurulmasını ve her gün bu verileri inceleyen, güncelleyen bir yapının olması yani herkese çok büyük bir külfet getiriyor. O nedenle, bunun bu şekliyle olması belki sorunu çözecektir.

BAŞKAN – Anlıyorum, yani norm kurgusunda güncelliğe eklenmiş bir gereklilik. Nedir Hocam? İşte, mukayeseli hukukta durum ne?

YRD. DOÇ. DR. LEYLA KESER BERBER– Güncel olmak tek başına veri sorumlusunun her zaman başarabileceği, yapabileceği bir eylem olmayabilir. İlgili kişinin de aslında güncelleme konusunda katkısının olması gereken durumlar birçok olayda söz konusu. Bu, karşılıklı aslında bir ödev, tek başına veri sorumlusuna yüklenebilecek bir ödev değil; karşılıklı her iki tarafın da birbirini bu noktada beslemesi gereken bir durum Başkanım.

Çok yeni bir örnek vereyim, bütün başına yansıdı, dolayısıyla artık gizli değil: Bizim Bilgi Üniversitesinin kurucusu Latif Mutlu Bey -Allah rahmet eylesin- vefat ettiğinde ailesi MERNİS'e hemen bildiriyor, nüfus cüzdanı alınıyor. Ama aynı bildirim henüz daha bankanın veri tabanında gözükmediği için kredi kartı bilgisiyle ölümünden bir gün sonra alışveriş yapıldı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 4

Şimdi, “güncel olmak” dendiği vakit “Hep güncel tutacak, zorunludur.” dendiği zaman uygulamada veri sorumlusunun bunu anlık olarak, eş zamanlı olarak başarmasının zor, imkânsız olduğu durumlar söz konusu olabilir ve veri sorumlusu için yerine getiremeyeceği bir külfet yüklemiş oluruz. O yüzden hani o ibare biraz kurtuluş beyyinesi gibi bir şey.

BAŞKAN – “Gerekli” diyorsunuz, yani bu gerekli.

Murat Bey, buyurun.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; biz bu konuyu alt komisyonda görüştük. Biraz önce hocamın söylediği gibi kişisel verileri tutma hâlinde bulunan şirketlerin milyonlarca abonesi olabilir. Sürekli güncel tutma zorunluluğunu getirdiğimizde sürekli güncel olma zorunluluğunu da ona yüklemiş olacağız. Dolayısıyla, gerektiğinde güncel olmalı. Bunun buradaki farkı...

BAŞKAN – Kapsamı daraltmak lazım.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Evet, gerektiğinde güncel olmayı onun için bu şekilde düzenledik. Aslında, biz, bunu, alt komisyonda aynı şekilde istişare ettik, tartıştık.

BAŞKAN – Arkadaşlar, tabii, norm mühendisliği gerçekten önemli. Sadece alanın bilgisi yetmiyor.

Değerli Bakanım, Değerli Hocam; bir defa, bu, zaten, işleme zorunluluğunu ifade etmiyor, “işlenebilir” diyor, takdiri bir alan. Takdiri bir alanda objektif bir koşulu -gereklilik çünkü, objektif- eklemenizin gereği yok. O uygulama şey yapar, ama tamam efendim.

İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

4’üncü madde temel ilkeleri düzenliyor. Burada kişilerin haklarının korunması ve bilgilendirilmesi esas, tasarının bütününde de aslında yer yer bunlar var. O nedenle, ilgililerin bilgilendirilmesi ve hukuki başvuru yollarının gösterilmesini de bir temel ilke olarak 4’üncü maddede belirtilmesini öneriyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi okutacağım.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Ben, önergede söz alamayacağımız için şimdi konuştum.

BAŞKAN – O da kurnazlık, o da usulü dolanma oluyor.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun Hocam.

Hocam, hoş geldiniz.

YRD. DOÇ. DR. ELİF KÜZECİ –Teşekkür ederim.

Ben de 4’üncü maddeye ilişkin bir şey söylemek istiyorum. Kişisel verilerin işlenmesine ilişkin temel ilkeleri belirleyen hüküm aslında burada düzenlenmiş oluyor. Şimdi, bu hüküm aslında belki –bilmiyorum- gerçekleyle mi tercih edilir yoksa madde içerisinde mi ama buradaki ifadelerin anlamının daha geniş bir şekilde ortaya konulması uygulamada ortaya çıkacak, ortaya çıkabilecek pek çok sorunun engellenmesine hizmet verir diye düşünüyorum. Bir de hem 95’e 46 sayılı Yönerge’de hem regülasyonda -dün çevirisi bizimle de paylaşılan regülasyonda- hem de Anayasa’nızın 20’nci maddesinde kişisel verilerin silinmesini talep etme de bir ayrı hak olarak düzenlenmiş. Bu hüküm içerisinde kişisel verilerin doğru ya da güncel olmadığı noktada ya da süresini aştığı noktada silinmesinin talep edilmesinin de ve buna ilişkin usulün de yer almasının yararlı olacağı kanaatindeyim.

Bir de (d) fıkrasında “ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme”nin, “gerekli olan süreden fazla muhafaza edilmeme” şeklinde belirlenmesi amaca daha iyi hizmet etmez mi diye düşünüyorum. Çünkü, sanki bu durumda gerekli olan süre kadar ve öncesinde işleme öncesinde belirlenen bir süre söz konusu olabilir fakat daha sonradan vazgeçilebilir ve daha erken bir silinme de söz konusu olabilir diye düşünüyorum, bunu belirtmek istedim.

BAŞKAN – Hocam, biz pozitif yükümlülüğünün karşısını “argumentum a contrario” sunu düzenlemeyiz hukukçular olarak, onu anlayacaklar.

Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Önerge okunmadı ama bize de geldi, önerge üzerinde konuşulduğu için bir iki hususu ifade etmekte fayda görüyorum.

10’uncu madde, veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenliyor. Esasında, Sayın Aksu’nun verdiği önerge 10’uncu maddede düzenleniyor, 11’inci madde de onu tamamlıyor. Tam da bu önergedeki hususları karşılıyor. Eğer burada kabul edersek orada bir mükerrerlik olacaktır.

Şimdi, Hocamızın söylediği konular da 7’nci maddede düzenleniyor. O maddeler geldiği zaman zaten orada tekrar konuşuruz. Ama burada bu...

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/541) esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı’nın 4’üncü maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki (e) bendinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

İsmail Faruk Aksu
İstanbul

“e) İlgilileri bilgilendirme hukuki başvuru yollarını gösterme”
Gereğe:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 5

4' üncü madde tasarıya ilişkin genel ilkeleri düzenlemektedir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin genel ilkeler arasında tasarının ilerleyen maddelerinde kısmen değinilen ilgililerin bilgilendirilmesi ile hukuki başvuru yollarının gösterilmesi hususunun temel ilke olarak sayılması öngörülmüştür.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul görmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

5' inci maddeyi okutuyorum:

Kişisel verilerin işleme şartları

MADDE 5- (1) Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.

(2) Aşağıdaki şartlardan en az birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:

a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.

b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.

c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması.

ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.

d) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.

e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması.

BAŞKAN – Söz isteyen?

Buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, buradaki kanunun genel amacı kişisel verilerin korunması. Kişisel verilerin korunması zaten hassas bir konu. Kanunun amacının dışına çıkacak şekilde istisnaların bu denli genişletilmesini biz doğru bulmuyoruz. Dolayısıyla, birazdan sorduğunuzda da söyleyeceğiz, bu konuda da bir önerimiz var, değişiklik önergesi. İstisna edilebilir nitelikteki istisnaların kanunun genel amacına zarar vereceğini düşünüyoruz. Kaldı ki madde metnindeki maddeler incelendiğinde bütününe baktığınız evrensel hukuk normlarının da bu hâliyle ihlal edildiğini düşünüyoruz. Kişisel verilerin korunması izne bağlandığı hem genel gerekçede hem de çeşitli maddelerde yer almasına rağmen bu ve benzeri düzenlemelerle getirilen istisnaların kanunun amacının tamamen dışına çıkılmasını sağladığını düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

“Önergemiz de var.” diyorsunuz bu konuda.

Bakanım, söz mü istiyorsunuz?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yok, ben müzakere sonrası bir açıklama için söz alacağım da.

BAŞKAN – Şimdi, hukuk kodifikasyonunun en zor konusu istisna. Onun için, bir hukuk filozofu diyor ki: “İstisnalar kuralın bağrına saplanmış kanatlı canavarlardır.” Ama ne var ki, mecburen, işin mahiyeti gereği istisnalar konuyor. İstisnalar genişledikçe kural ölür, istisnalar daraldıkça kural dirilir ama zaruret, oluşu bilemiyorum, tek tek Bakanımız ifade edecekler ama...

Genel Müdürüm, kaleme alanlar, burada dil bakımından, eğer koşul 1 sayısının üstünde bir rakamı içeriyorsa “en az” ı kullanabilirsiniz ama ana birimi en azda kullanamazsınız. “En az 1” Yahü 1’den azı yok ki, “1” diyeceksin yeter. “2” hayda yeter zaten.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Çok büyük bir hata Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Dil çok önemli arkadaşlar. Bakın, dili biz Türkler doğru kullanamazsak... Asıl birimlere “en az” eklediğinizde sıfıra yaklaşırsınız. 1’in altında...

Bakın, muhalefeti özellikle uyarıyorum yani.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onu fark etmişler, ileriki maddelerde onu düzeltmişler, buradaki kalmış.

BAŞKAN – Peki.

Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, burada alt komisyonda çıkarılan bir metin var. İzninizle onu okumak istiyorum: “İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.” Esasında, bildiğim kadarıyla, daha önce Medise sevk edilen tasarıda bu yoktu. AB yetkilileriyle yapılan görüşmelerde onların önerisi üzerine buraya kondu. Dün heyete dağıttığımız tüzük taslağında da 6’ ncı maddesinin (f) bendinde “Veri sahibinin çocuk olması hâlinde veri sahibinin menfaatleri veya temel hakları ve özgürlüklerinin bir kontrolör tarafından izlenen meşru menfaatlerinin ağır basması hâlinde söz konusu menfaatler doğrultusunda işlemenin gerekli olması... Bu husus kamu kuruluşları tarafından görevinin yerine getirilmesi hususunda gerçekleştirilen işlemeye de uygulanmaz.” diyor.

Şimdi, burada, bu meşru menfaatle ilgili konuda bir formülasyon üzerinde duruldu ve bu metin üzerinde de esasında bir mutabakat oldu. Eğer çıkarsa şöyle sıkıntılar olabilir, ben heyetle paylaşmak için söylüyorum: Örneğin bir şirketimiz var, onu biz sattık. Alan da bir başka şirket var. O şirketteki şeylerle ilgili sizden müşterilerinizin hangi mallara daha fazla eğilimi var, nedir talepleri, yaklaşımları veya orada çalışanlarla ilgili sizin kanaatleriniz vardır. Yani ona dair şeylerde, meşru menfaati var kişinin onda, onu aktarmasında ciddi sorunlar olacak ve yapamayacak tabii alan kişi öyle alacaktır, o şeyi de öğrenemeyecektir. Bu ihtiyaç olabilir. Bir başka örnek verilmiş: Nükleer santralde çalışanların sağlığının ve güvenliğinin güvence altına alınabilmesi çerçevesinde, şirketin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 6

santrale giriş usullerinin uygulanması amacı çerçevesinde, çalışanların çeşitli kişilerin verilerini işlemesi de meşru menfaat olarak... Daha bunun bir sürü örnekleri var. Esasında, tam somutlaştırıp, "Tam şudur." deme imkânı yok ama uygulamada bu hem kamuda hem özel sektörde hem de bireysel olarak bizim şahıslarımızla ilgili pek çok fayda sağlayacaktır.

Ülke örneklerine baktığınızda, Fransa, Karadağ, Hollanda, İngiltere, Gürcistan ve İsveç'te de bu var ve şu anda bu son taslak içerisinde de bu var. Yani bizim ısrarımız yok -şunu da söyleyeyim- yani "İlle geri dönsün." diye ama bunun, Komisyonumuzun endişe ettiği gibi, kötü niyetle kullanılması konusunda bir pencere açma ihtimali olan bir düzenleme gibi görülmemesi gerektiğini düşünüyoruz. Buna bir ihtiyaç var. Biz önerge de hazırlamadık ama eğer Komisyon takdir ederse "Kalsın." diyoruz. Bu gerekçeleri de Komisyonumuzla paylaşmak istedik. Komisyonumuz takdir etmezse bizim Hükûmet olarak...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, aslında bu kanun... Oluş halindeki kanunların temel özelliklerinden birisi karanlıkta fenerle yol almaktır. Ben sahada değilim yani kişinin hukukunda tamam bir mümaresem var ama bu verilerin işlenmesi, risklerin önlenmesi, vesaire... Gereklilik varsa önergeyi hazırlayın. Nasıl olsa bu kanun 2'nci defa görüşülecek. Böyle bir gereklik varsa ve hele hele Avrupa Birliği organlarında, yönetmelikte bu öngörülümse bence önergeyi verin, işleme koyalım, arkadaşların "hayır" diyeceğini zannetmiyorum. Gerçi, 2 hoca hemen söz istedi ama buna rağmen bir önergeyi iki dakikada hazırlayın.

Hocam, bir şeyi ifade edeceksiniz, buyurun.

PROF. DR. BAHRİ ÖZTÜRK – Bu konu özellikle çocuklar için çok önemli. Bunların meşru menfaatleriyle ilgili konuların hepsini öngörmek mümkün değil. Eğer bir çıkar yasayla düzenlenmiş olsaydı çocuğa hangi menfaati temin edecektiye yasayla düzenlenmemiş olması durumunda böyle bir olayla karşılaşıldığında onun menfaatini korumak için öngörülümüş bir husustur. Bilhassa çocuklar için onun altını çizmek istedim efendim.

BAŞKAN – Tamam efendim.

Leyla Hocam, buyurun.

YRD. DOÇ. DR. LEYLA KESER BERBER – Başkanım, veri sorumlusunun meşru menfaati istisnası hem direktifte hem de regülasyon taslağında muhafaza edilen hükümlerden birisi. Direktifin, malumunuz, 95'ten bu tarihe kadar bir uygulaması ve bu hükme ilişkin olarak da Avrupa Birliğinde içtihatlar, dönüp baktığımızda örnekler, yine Article 29 yani Avrupa Birliğine üye ülkelerin veri koruması otoritelerinin, veri koruması kurumlarının oluşturduğu grubun buna ilişkin kılavuz ilkeleri çerçevesinde yaşayan tarafı ve ortaya çıkabilecek olan ihtiyaçlara uygulamada -özel-kamu sektörü fark etmez- cevap verebilecek olan bir hüküm aslında. Bir de doğrudan, hiçbir dengeleme, hiçbir inceleme yapılmadan hemen uygulanacak, "Veri sorumlusunun burada meşru menfaati varmış." diye doğrudan her olaya uygulanacak bir hüküm de değil. Burada, daha önce yine Komisyonda bahsettiğim üzere, ilgilinin temel hak ve özgürlükleriyle veri sorumlusunun meşru menfaati sürekli karşılaştırılır somut olaydı. Gerçekten güncel, zorunlu, korunması gereken ve ilgilinin temel hak ve özgürlüklerini aşan, onunla eş değer seviyede ya da daha üstün bir menfaat söz konusuysa o zaman uygulama alanı bulacak. Bu da bizim oluşturacağımız kurulun önünde zaten konuşulacak, tartışılacak yani veri sorumlusu böyle bir husus olduğunda mutlaka kurula gidecek. "Ben burada meşru menfaatim olduğunu düşünüyorum."u da kurulla da zaten tartışıp kararlaştıracak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Tabii, çatışan menfaatlerde hakemin yasama organı olması doğru değil. Çatışan menfaatlerde itiraz mercileri çatışma hâlinde denkleştirme genel kurallarını uygular ama meselenin mahiyeti gereği burada gerçekten çocuk hukuku ve diğer risk alanları varsa istisnaen çatışmanın yasama organınca denkleştirilmesi mümkün. Öyle görünüyor ki bir denkleştirme maddesi.

Aykırı önergeleri okuyalım, işlemleri tamamlayalım. O sırada biz de...

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/541 esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı'nın 5'inci maddesinin ikinci fıkrasının (c), (ç), (e) bentlerinin madde metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Muğla

Necati Yılmaz

Ankara

Namık Havutça

Balıkesir

Cemal Okan Yüksel

Eskişehir

Mehmet Gökdağ

Gaziantep

Zeynel Emre

İstanbul

Gereğe:

Önergeyle kişisel verilerin işleme şartlarına getirilen ve önergemizle madde metninden çıkartılan istisnaların, "istismar edilebilir" nitelikte olduğu, tasarının ana amacı olan kişisel verilerin korunması hususunun kişilerin değer yargıları ve subjektif değerlendirmeleri ile istisna kapsamına alınmasının "Evrensel Hukuk Normları" ve yasa tasarısının gerekçesinde de yasayla yerine getirilmesi beklenen amacın, kişisel verilerin azami ölçüde korunması olduğundan, istisnaların yaygınlaştırılmasının belirtilen amaca uymayacağı birlikte değerlendirildiğinde, kişisel verilerin işleme şartlarına getirilen istisnaların açık, net ve önceden öngörülebilir olması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir defa -ilk toplantılarımız- Komisyonda bütün müzakereler sürekli yani hiçbir zaman silinmeksizin, korumalı tutanağa bağlandığı için bunlar önemli. Yani gelecekte bu dalın gelişmesi, hukukun gelişmesi, yasama metodolojisi bakımından bu önergeler -özellikle böyle somut sorunla ilgili doğrudan- önemli yani önergelerin kabulü veya reddi tabii kendisine göre önemi olabilir ama bunların var oluşu, ontolojisi kendisine bağlanan oy sonucundan daha önemli. Onu vurgulamak istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 7

Hükümet ne buyuruyor efendim önergeye?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tabii, Sayın Aldan'ın önergesinin kabul edilmesi hâlinde bütün hayat duracak. Bir sözleşme yapacağız, başka bir... Yani ben sadece onu dikkatlerinize sunmak istedim.

BAŞKAN – Peki, tamam efendim.

Bu değer yargısını ifade etmeden “Katılmıyorum.” da diyebilirdiniz efendim yani.

Teşekkür ediyorum Bakanım, sağ olun.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge oy çokluğuyla kabul edilmemiştir. “Reddedilmiştir.” demiyorum, “Kabul edilmemiştir.” diyorum çünkü nazik olsun.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/541 Esas Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 5'inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bendin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Hakan Çavuşoğlu

Bursa

“f) İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.”

Gerekçe

Önergeyle, 95/46 EC sayılı Avrupa Birliği Direktifi'nin açık rıza olmadan veri işlenmesine imkân tanıyan 7'nci maddesinin (f) bendinde yer alan düzenlemenin tasarıya yansıtılması amaçlanmaktadır. Bu düzenlemeyle kişisel verisi işlenecek kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek ve veriyi işleyecek veri sorumlusunun meşru menfaati için zorunluluk olması hâlinde açık rıza olmaksızın veri işlenmesine imkân tanınmaktadır. Böylece veri sorumlusunun uygulamada karşılaşılabileceği birtakım zorlukların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Veri sorumlusunun meşru menfaatinin varlığından söz edilebilmesi için, somut olayda veri sorumlusunun meşru bir menfaati olmalı, işleme bu menfaat için zorunlu olmalı ve veri sorumlusunun gözetilen menfaati verisi işlenen kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemelidir.

Bu düzenleme veri sorumlularına sınırsız veri işleme imkânı veren bir düzenleme değildir. Zira veri sorumluları bu kanunda öngörülen bütün yükümlülükler ile usul ve esaslara uymaya devam edecektir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Hükümetin zımni rızasıyla, kabulüyle, gündeme gelmeyen, tarafımdan irat edilen sözlü önerge bağlamında “en az” kaydı çıkarılarak...

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bizim açık rızamız var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamam, kabul yani. Komisyonun tasarrufla bulunması Hükümetin kabul şartına da, rızasına da bağlı değil ama mecburen sizin rızanız diyorum çünkü ben...

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Siz “zımni” dediniz de “açık” diyorlar.

BAŞKAN – Hayır, açık olarak söyledim. Sarıh bir irade şu anda olmayınca onun için “zımni” dedim. Oldu Bakanım.

“En az” metni çıkarılarak, kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Murat Bey, hangi komisyonda üyesiniz?

MURAT EMİR (Ankara) – Anayasa.

BAŞKAN – Çok güzel. E, Anayasa görüşlerinizden yararlanalım yani Anayasa'ya aykırılık tahlilini yapın. Bizim Adalet Komisyonunun Anayasa Komisyonu üstünde Anayasa'ya uygunluk veya aykırılık tahlili yaptığı yönünde bir yanlış algı var.

MURAT EMİR (Ankara) – Onun bir sebebi de tali komisyon yazılmasına rağmen Anayasa Komisyonuna gitmiyor olması olabilir mi yasaların?

BAŞKAN – O başka bir konu, Türk parlamento hukukunun önemli bir sorunu. Komisyonlar iş bölümü esasına göre çalıştığı için orada verim olmuyor.

MURAT EMİR (Ankara) – O zaman yazılmasın efendim, “tali komisyon” yazmaya gerek yok.

BAŞKAN – Kesinlikle aynı kanaatteyim.

MURAT EMİR (Ankara) – Veya gelsin biz de görevimizi yapalım.

BAŞKAN – 6'ncı maddeyi okutuyorum:

Özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları

MADDE 6- (1) Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik verileri özel nitelikli kişisel veridir.

(2) Özel nitelikli kişisel veriler, Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemler alınmaksızın hiçbir şekilde işlenemez.

(3) Özel nitelikli kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 8

(4) Aşağıdaki şartlardan en az birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın özel nitelikli kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:

a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.

b) Siyasi parti, vakıf, dernek veya sendika gibi kâr amacı gütmeyen kuruluş ya da oluşumların, tabi oldukları mevzuata ve amaçlarına uygun olmak, faaliyet alanlarıyla sınırlı olmak ve üçüncü kişilere açıklanmamak kaydıyla kendi üyelerine ve mensuplarına yönelik verileri işlenmesi.

c) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.

ç) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmesinin zorunlu olması.

d) Kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından işlenmesi.

BAŞKAN – Buyurun Murat Bey.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkanım, bir yola gidiyoruz, yavaş yavaş taşları döşüyoruz ama bu taşlar bizi iyi bir yola götürmüyor.

Öncelikle, bilgilendirilmiş onamdaki şekil şartlarını kaldırdık. Aslında oraya “bilgilendirilmiş onam” demek yetmezdi, “aydınlatılmış onam” demek gerekirdi yani dünya literatürü aslında bunu gerektiriyor. Çünkü örnek üzerinden gitmek gerekirse otomatik bir ses kaydıyla milyonlarca insana bir şey dinlettirecekler ve “Bilgilendirdik.” diyecekler. Hâlbuki o 1 milyon insanın aslında bundan ne anlayacağını bilmiyoruz. Sayın hocalarım da bilirler ki bunun karşılığı “aydınlatılmış onam”dır ama “bilgilendirilmiş onam” a razı olduk. Dolayısıyla bu aslında kişilik haklarını başından yaralayan, zedeleyen bir şey. Yani oradaki, literatürdeki “informed consent” kelimesini bire bir “bilgilendirilmiş onam” diye çevirmek aslında bana göre doğru değil.

Peki, bunu aldık bir şekilde, sonra ne yapıyoruz? Tutuyoruz, normal kişisel verilerde bir sürü istisna ile aslında o rızayı geçersiz hâle getiriyoruz. Bir defa o sisteme takıldıysa kişi, 5'inci maddedeki birçok istisna ile dilediğimiz gibi kullanıyoruz. Hatta bunu meşru menfaat sınırı da getirerek -ne olduğunu bilmediğimiz- iyice genişlettik.

Bu da yetmedi, şimdi 6'ncı maddeye geldik; bu sefer de özel nitelikli verileri iyice işlemeye başladık istisnalarla. Bakınız, bunlardan birisi şu mezhep ve kılık kıyafet. Bunun nereden alındığını bilmiyorum ama bu elimizdeki metinlerde de yok. Yani şu Avrupa Konseyinin taslak önerisinde de yok. Yine Avrupa Konseyinin 95/46 direktifinde de yok Sayın Bakanım. Yani bir insanın mezhebinin, kılık kıyafetini niye işleyeceksiniz, hem de istisna olarak? Özel nitelikli olduğunu kabul ediyorsunuz ve işleme niyetiniz var. Niye yapıyorsunuz bunu? Amaç nedir burada? Bu, sizin her zaman dayanak gösterdiğiniz Anayasa, uluslararası anlaşmalar, 95/46 Avrupa direktifi, önümüzdeki özet taslak metnin neresinde var? Bunun olmaması gerekir. Buradaki özel nitelikli olduğu zaman kesinlikle ve kesinlikle aydınlatılmış onamın olması şarttır. Bu olmadan bu maddeler aslında kişilik haklarını tamamen ortadan kaldıran maddelerdir.

Bir de bir ayrıntıya dikkatinizi çekmek isterim. Yine bu Avrupa Birliğinin taslağında “genetik veri” tanımlanmış. Bu genetik verinin de yine aynı şekilde bu maddede özel nitelikli bir veri olarak tanımlanması şarttır çünkü genetik veri şu anda özellikle biyoteknoloji alanında son derece değerli bir veridir ve bunun da en azından özel nitelikli veri olarak burada sayılması bu kanunun sürekliliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler. Çok sağ olun.

Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, özel nitelikli veriler esasında, adı üstünde özel korumayı gerektiren veriler. Bu maddenin birinci fıkrası bunu, esasında bunları sayarak daha sıkı bir koruma gerekliliğine vurgu yapmak içindir. Yani bunlar diğer kişisel verilere göre daha sıkı korunmalıdır ve bu konuda ayrımcılık yapılmaması ve kişilerin mağduriyetine yol açılmaması için herkes daha fazla dikkat etmelidir. Bu açıdan daha sıkı korumadan yararlanacak kişisel verilerdir. Diğer kişisel verilerle bu mukayese edildiğinde, şartlarına bakıldığında daha sıkı koruma altına alınmak için bunun yapıldığı çok açık ortada. Tabii, önergelerden bir tanesinde de bunu daha da iyileştiren bir değişiklik var. O değişiklikle belki bu daha iyi koruma sağlanmış olacaktır.

BAŞKAN – Bakanım -bizim divan üyemizle de konuşuyorum- şunu anlayamadım ben: Mezhep bir antropolojik olay, sosyolojik olay, tamam, o bir kimlik, bir olgu. Kılık kıyafetin verisiyle ilgisi ne onu anlayamadık. Mesela ben gözlük takıyorum veya Japon kalpağı kullanıyorum falan gibi. Burada veriden sayılabilecek bir değerliliği var mı kıyafetin?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kişisel verinin tanımını “Tanımlar” maddesinde yaptık. Ne diyor? “Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi”

BAŞKAN – Bu anlamda burada sayılmayan o kadar şey var ki.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, işte saydığınız zaman büyük bir kısmını dışarıda bırakmış oluyorsunuz, saymadığınız zaman da diğer genel korumaya girmiş oluyor. O zaman burada bazılarını sayma zarureti ihtiyaç olmuştu. Yani Türkiye’de başörtüsü, kılık kıyafet, diğer nedenlerle pek çok fişleme geçmişte yapıldı, pek çok mağduriyetler yaşandı. Yani o kadar şey oldu ki kapılara kadar gidilip insanların aileleri gözetlendi.

BAŞKAN – Yok yok, değil, o işlenecek şimdi yani kılığı var, kılığı yok diye.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 9

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, işlenmesi için değil. Sayın Başkan, bu maddeyi bir daha okursak: “Bunların işlenmesi yasaktır.” diyor. “Bunların işlenmesi yasaktır.” Bunlar daha sıkı koruma altına alınıyor ve bu verilerin daha sıkı nasıl korunacağı düzenleniyor.

BAŞKAN – Yasayı nereden çıkıyor ya?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, şimdi önerge de var, yeni önergeye de bakarsanız.

BAŞKAN – Yasaksa tamam.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir de bunlarla ilgili sıkı bir koruma getiriliyor. Yani bu madde esasında o nitelikte.

BAŞKAN – O tamam. Yani özgürlüğe korumaysa tamam.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tabii tabii.

BAŞKAN – Tamam Bakanım, 3’üncü fıkra daha net koruma sağlıyor.

Buyurun Murat Bey.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkanım, burada -bakınız ilk ifade ettiğimin üzerinden devam ediyorum- bir şey tanımlanıyor. “Biz bunu hassas veri saydık.” diyorsunuz ama altında istisnaları sayıyorsunuz. Dolayısıyla bunun işlenmesinin önünü açıyorsunuz, yasak falan yok. Yasaklamak istiyorsanız, gelin bir madde koyalım, “Kimsenin mezhebini, kılık kıyafetini hiç kimse kaydedemez, tutamaz, işleyemez.” yazalım. Bunu niye yapmıyoruz? Çünkü bu istisnalarla orasından, burasından bunları çalışmak istiyoruz, bunları kullanmak istiyoruz, bunlardan bir şey üretmek istiyoruz. Zaten bu taşlar böyle dökünüyor. Yani burada hepinizin iyi niyetine ve vicdanına, çok emin olduğum vicdanınıza sesleniyorum: Bunlar hiç uygun maddeler değil.

Bakın, aynı şekilde -sözü almışken tekrar istememek için- sağlıkla ilgili veriler (d) bendinde, dün bize dağıttığınız bu metni biz detaylı bir şekilde çalıştık. 123’üncü ilkesinde yazıyor, “Sağlıkla ilgili veriler ilgilinin açık rızası olmadan işlenemez.” diyor. Bunun bir tek istisnası var, o da toplum sağlığı. Yani bir bulaşıcı hastalık, toplumun tamamını ilgilendiren bir şey varsa kişinin rızasını aramayabilirsiniz. Hatta Anayasa’ımız da böyle öngörür biliyorsunuz, kanunla sınırlanabilir bu. Ama siz bütün sağlık verilerinin ilgilinin rızası olmadan işlenebileceğini söylüyorsunuz. (D) bendi efendim. Yani bunlar olacak işler değil. Bakın, bu şunlara uymuyor.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, önergedeki son hâli ben izninle okumak istiyorum 2’nci fıkrayı: “Özel nitelikli kişisel verilerin ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır.” Sayıyor 1’inci fıkroda, 2’de yasaktır. 3’üncü fıkrasında ise bunların işlenmesi gereken durumları düzenliyor. Bir kanun açıkça yazmışsa yani buna göre, kafasına göre işleyemeyecek. Diyoruz ki: Bunları kanun açıkça yazacak. Yazıyorsa... Yazmıyorsa işleyemez. Bir de sağlıkla ilgili, bunları Sağlık Bakanlığının işlemesi zorunlu. Yani bunları yapmazsak insanların tedavisinde ciddi sıkıntılar olur. Zarureten kaynaklı bir istisnadır. Yoksa kimse kimsenin şeyiyle ilgili bir veri işlemesi yapmayacaktır. Bunun dışında işleme yok. Bu ikisini de kanun yazıyorsa işleyecek bunu. O da yazmıyorsa işlemeyecektir. Bir kanunda bunlar yazılır diye bir hüküm varsa işleyecek. O kanunu da burası çıkaracak. Çıkarmadığı zaman da zaten işlemeyecek.

Bunu arz etmek istedim.

BAŞKAN – Buyurun Hakancığım.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Değerli arkadaşlar, öncelikle tüm heyeti saygıyla selamlıyorum.

Tabii, hassas veri, özel nitelikli verilerin hangi amaca matuf olarak belirlendiğinin bir adını koymak lazım. Bunun, genel olarak hassas verilerin böyle istisnai bir şekilde yani kişisel verilerde istisnai bir yere konulması, yasaklanmış olmasının temel nedeni, bu veriler açıklandığı takdirde kişiye zarar verecek olması ve ayrımcılığa maruz kalınacak olması nedeniyle.

Şimdi, değerli arkadaşlarımızdan bir tanesi açıklamasında 95/46 sayılı yönergeden bahsederken olmadığından bahsetti. Doğrudur, bazı şeylerin olmaması burada zaten... Çünkü bu 95/46 sayılı direktifin asgari standartları belirlediğini... Buna mukabil bizim daha fazla içeriklerle bunu belirlememizin hiçbir sakıncası yok çünkü bunlar hassas veri. Nitekim bu direktifin 8’inci maddesinde ırk ya da etnik köken, politik düşünce, din ya da felsefi inanç, ticari birlik üyeliği ve sağlık ya da cinsel hayatıyla ilgili verilerin işlenmesi olarak sayılmış olmakta.

Şimdi, burada bir diğer önemli konu da Başkanım, istisnalar belirlenirken 2’nci fıkrayı da gözden kaçırmamak lazım. “Özel nitelikli kişisel veriler, Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemler alınmaksızın hiçbir şekilde işlenemez.” Sadece açık rıza değil, aynı zamanda yeterli önlemlerin de alınması gerektiğini ilave eden ek bir hüküm var burada.

Son olarak, bu sağlıkla ilgili veriler noktasında da gene bir tanım var. Diyor ki: “Sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurumlar marifetiyle...” Yani yeterli koruma sağlandığını düşünüyorum ben.

Bunları ifade etmek istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Efendim, Hükûmetin her an söz isteme hakkı var.

Buyurun Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – 95/46 sayılı Veri Koruma Direktifi’nin -“Bunlar yok.” dedi arkadaşlarımız ama- 8’inci maddesi özel veri kategorilerinin işlenmesini tanzim ediyor. Tam 7 tane ayrı fıkra var ve bunların içinde bentler var. Onları da düzenliyor. Ayrıca son tasarı taslağında da bunun sayısı 10’a çıkarılmış durumda. Yani esasında bizim yaptığımız hem son tasarı taslağına hem de buna uygun bir koruma getirmektir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 10

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ali Bey, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarımız; bu özel nitelikli kişisel veriler, Sayın Bakanımızın az önce de belirttiği gibi, maalesef geçmişte hepimizi üzen şekilde bir kısım fişlemelere maruz olan olaylar. Dolayısıyla, burada bunları geçmişteki tecrübeleri de esas alarak yazalım ve yeni değişikliğe de bunların işlenemeyeceğini, kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceğini hüküm altına alalım esası getiriliyor. Bu sebeple, aslında, kişisel veriyi daha fazla koruyan bir yöntem. Sizin o endişenizi anlıyorum ama açıkça rızası ilgilinin olmadığı müddetçe işlenemeyeceği hükmü de önergeyle getirildiğine göre bir sıkıntı çıkmayacak umarım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kanunda açıkça yazması gerekiyor.

BAŞKAN – Leyla Hanım, buyurun.

YRD. DOÇ. DR. LEYLA KESER BERBER – Başkanım, gerek Avrupa Birliğinin 95/46 sayılı Direktife gerek tüzük taslağı bakıldığı vakit hem normal kişisel veriler hem de özel nitelikli kişisel verilere ilişkin temel kuralı ve istisnalarını sayar. Tüzük taslağı da Komisyonda hazır bulunan herkes tarafından incelendi diye düşünüyorum. Hazırlanan bizim tasarıyla hem direktif hem tüzük taslağı yan yana getirildiği vakit öngörülen istisnalar bakımından zaten Avrupa Birliğindeki usulden çok farklı bir yerde olmadığımız görülecek. Eğer, hani bir yanlış ya da hata söz konusu diyorsak, bütün metinler açık, hepsini yan yana koyup bir kıyaslama, mukayese yapmak gerekir. Bir yanlış varsa, yanlış yere gidiyorsak o zaman Avrupa 95 yılından beri bu yanlış yapıyor. Aynı yanlış bu yıl içinde yürürlüğe koyacağı regülasyonu da tekrarlamaya devam ediyor gibi bir sonuç çıkartıyorum ben akademisyen olarak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Hocam.

Buyurun.

YARGITAY TETKİK HÂKİMİ MEHMET TEZGEL – Biz genelde uygulama gözüyle baktığımız için, Türk Ceza Kanunu'nun 135'inci maddesinde kılık kıyafet hassas veriler arasında sayılmamış. Kişisel veri olma koşulları arasında da, özel hayata ilişkin olması, sır olması gibi bir herhangi bir sınırlama yok. Gerek bu tasarıda da geniş şekilde tanımlandı gerek uygulama da uluslararası metinlerde de geniş şekilde tanımlanıyor. Uygulamada şu şekilde sıkıntımız olabiliyor birinci olarak: Kılık kıyafet çok geniş. Şu an üzerimde giydiğim takım elbise de kılık kıyafet, özel hayata ilişkin değil ama normalde bunu veri sayabilirsiniz. Şimdi, hassas veriye geçtiğimiz zaman.

BAŞKAN – Ama işlenmiş olan kılık kıyafet olur o zaman.

YARGITAY TETKİK HÂKİMİ MEHMET TEZGEL – Toplanmaya geleceğim Başkanım.

Kişinin felsefi inancını, dinî görüşünü yansıtıyorsa zaten kişisel veri olacaktır. Hep verilen örnek başörtüsü örneği. Kişi dinî inancı ya da siyasi görüşüyle alakalı giyiyorsa zaten kişisel verilerin korumasından yararlanır. Şimdi, korumayı genişletmek istiyoruz. Kılık kıyafeti hassas veriler arasına koyduk ama aşağıda ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması işlenmenin istisnalarında. Tasarının 3'üncü maddesinde de işleme, depolama, kaydetme, açıklama gibi geniş şekilde açıklanıyor. Bence koruma daha da zayıflayacak, özellikle başörtüsü örneği veriyorlar. Çünkü uygulamadan yine örnek vereyim: “Facebook”ta profil resmi olarak başörtülü bir resmini koyuyor. Şimdi, alenileştirmenin Ceza Kanunu anlamında “Belirsiz sayıda kişinin görgüsüne ve bilgisine sunma.” Facebook profiline koyduğu başörtülü resmi alenileştirdi. Dolayısıyla, bu istisnaya baktığımız zaman, kılık kıyafeti yani dinî inancını yansıtan kılık kıyafeti o istisna hükmüne dayanarak toplayabilirsiniz çünkü kendisi tarafından alenileştirilmiş bir veri.

BAŞKAN – O kalkacak önergede.

YARGITAY TETKİK HÂKİMİ MEHMET TEZGEL – İkinci itirazım Başkanım, eğer metin bu şekilde geçerse 135'inci maddedeki hassas verilerle uyumsuzluk ortaya çıkacak çünkü oradaki sayılanlar, örneğin, “hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine” der 135'te. Ahlaki eğilimler tasarımızda, bu metinde yok. İsbetli olarak, biyometrik veriler ceza mahkûmiyeti güvenlik tedbirleri buraya alınmış. Dolayısıyla, bu metnin geçtiği şekliyle 135'te de, ileride 30'uncu maddede, tasarıda düzenleme yapılırsa her iki kanun açısından ve uygulama açısından daha isabetli olur diye düşünüyorum.

Arz ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Geçti zapta.

Tipiklik unsurunu, tabii, ceza normunun içinde değerlendiririz ama hukuka aykırılık bağlamında, başka bir norm o alanı düzenliyorsa tipikliği uyarılama yoluyla uygulamada onu çözersiniz yani ceza metodolojisi bu imkânı size veriyor.

Ömer Bey, buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, aslındaki hedef belli. Temelde, birinci fıkrada korunan kişisel verileri sıralayacaksınız, sonrasında da istisnaları getireceksiniz, buna göre de insanlar kılık kıyafetiyle fişlenecek aslında. Lafı hiç evirip çevirmeye gerek yok. Yani mevcut, şu anki düzenlemeyi, değişiklik önergesinden önceki düzenlemeyi söylüyorum. Bir derneğe üye olan kişinin, bir partiye üye olan kişinin doğal olarak kılık kıyafeti, mezhebi fişlenebilecek. Bunun başka bir anlamı yok. Ha, eğer “Bu işten biz çok zarar gördük, çok bizar olduk.” diyen anlayış varsa, aslında özellikle bunu yapmaması lazım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 11

Bir de Leyla Hoca'ya şunu sormak lazım: Bu kriterlerin hem taslağında hem gerçeğinde hiçbir zaman "mezhep, kılık kıyafet" tabiri yok. Ha, şunu diyebilirsiniz: Biz Türk tipi yaptık. Ona da bir şey demem. "Bizim Türk tipi, elbette her şeyi Avrupa'dan alacak değiliz." de diyebilirsiniz, bunu da anlayışla karşılıyorum.

Şimdi, birincisi, Murat Emir arkadaşım, genetik veri tanımlamasını getirdi. Niye bunu es geçiyoruz.

BAŞKAN – Murat Bey, biyometrik veri oraya girmiyor mu?

MURAT EMİR (Ankara) – Girmez efendim, farklı.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Hayır, girmez. O biyometrik, genetiklik farklı.

Şimdi, niye bu laf kalabalığının içinde bunu unutturmaya çalışıyoruz? Bir kez, Babuna olayını hepimiz biliyoruz değerli arkadaşlar. Genetik verinin bir zamanlar Türkiye'yi ne noktaya getirdiğini hepimiz biliyoruz. Bundan sonra ne olacağımızı görmek lazım. Bence bu işi bir tarafa bırakacağız.

Şimdi, ben şeyi kısaca bir söyleyeyim: Evet, Adalet ve Kalkınma Partisinin değişiklik önergesi eski düzenlemeye göre bence çok olumlu, onu söyleyeyim. Ama burada şöyle bir şey var, iki tane husus var: Bir, kanunlarda açıkça öngörülmesi hâlinde, rıza hilafına bir kişinin kişisel verileri işlenebilecek. İki, (b) fıkrası "Kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesiyle sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından işlenmesi." diyor, değil mi? Peki, sağlık alanındaki bu işlemede mezhebin ve kılık kıyafetin ne bağlantısı var? Hiçbir bağlantı var mı? Yani hiçbir bağlantı var mı bu anlamda kılık kıyafetin ya da mezhebin sağlık alanındaki işlemede, bir etkisi var mı? Bu da yok.

Şimdi, son değerlendirmem şunun üzerine: Bizim değişiklik önergemizde açıkça tetkik hâkim arkadaşımızın belirttiği gibi - gerekçe kısmı birazdan okunacak- Türk Ceza Kanunu'yla aradaki gelişkinin giderilmesinin amaçlanması üzerinde durulmuştur. Sanıyorum o gerekçe okunduğunda da Türk Ceza Kanunu'nun 135'inci madde ile bu 6'ncı madde arasında bir uyum sağlanmaya çalışıldığı da görülecektir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Aldan'ın söylediği konudaki endişeyi gidermek için esasında biz onu koyduk. Çünkü 1'nci fıkra bu konudaki hassas verileri koyuyor. Bu sağlıkla ilgili kısım sadece sağlıkla ilgili yasaklamanın istisnasıdır. Diğer konuları Sağlık Bakanlığının işlemesi yasaktır, onu işleyemez. Sadece orada sağlık koruma altına alındığı için, biz burada bunun altına onun istisnasını getiriyoruz, yoksa sağlıkla ilgili bir iş yaparken diğer konu yok. Bir de mezheple ilgili konu, bizim hukukumuzda ilk defa bununla gelmiyor. Anayasa'nın 10'uncu maddesinde de geçiyor, başka pek çok yerde geçiyor. Bu esasında, bu konuda mezhep ayrımcılığını ve bu konulardaki işlemleri, kayıtlamaları ortadan kaldırmak, önlemek için. Ayrıca, Kişisel Verileri Koruma Kurulu, bunlarla ilgili yeterli önleme mekanizması kurulmasını isteyecek ve bunlarla ilgili de ayrı bir koruma sistemi de geliştirecek bu yasa çıktıktan sonra. Diyelim ki bir kanunda yazdı, bir kanunda böyle bir imkân var, herhangi bir kanunda, ama o hâlde dahi ayrı bir koruma sistemi de kuracak. Yani bu konudaki endişeleri azaltmak -giderme imkânı yok ama- bakımından getirilmiş bir düzenlemedir, onu ifade etmek isterim.

Şimdi, ayrıca bir şey daha bunun içerisinde, Sağlık Bakanlığının kanununda da bir değişiklik yapıyoruz ileriki maddelerde. Sağlık hizmetinin gereği olarak vermek zorunda oldukları ve kendilerine veren hizmete ilişkin diye de ileriki sağlıkla ilgili bir kanunda bu verilerin işlenmesini düzenleyen yerde de bu konunun sınırları çiziliyor. Dolayısıyla bir endişeye mahal orada yok, bunu arz etmek istedim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Tabii, aslında tartışma vuzuha kavuştu ancak, özellikle uluslararası sözleşmelerin, Avrupa Birliği direktiflerinin genel uygulama ortaya koymadığı açıktır yani her ülke kendi tarihsel geçmişlerine, insan hakları tecrübelerine uygun olarak düzenlemeler yapmak zorunda. Bunun içindir ki Almanya'nın tarihsel geçmişi farklıdır, Türkiye'nin farklıdır. Yakın tarihsel tecrübemiz açıkça göstermiştir ki inanç özgürlüğü meselesi felsefi inanç mesela hiç kimsenin kafasında netleşmeyen bir vakadır Türkiye'de nedir diye. Mezhebi anlarız, dinî inancı, kılık kıyafeti anlarız ancak felsefi inanç çok fazla netleşen bir mesele değil. Çünkü Avrupa'nın pek çok ülkesinde bunlar farklı ayrımcılığa tabi tutulurken Türkiye'de pek karşılaşmadığımız bir mesele olarak gündemimize gelmiyor. Bu bağlamda, önümüzdeki maddenin bir koruma getirip getirmediği yani kişisel veriyle, özel nitelikteki kişisel veriyi ayırmak suretiyle özel nitelikteki kişisel verilerin ayrı bir önemine istinaden denetime tabi tuttuğu açıktır. Yani bu bir koruma maddesidir aslında.

Şimdi, özellikle kılık kıyafetle ilgili meseleye geldim. Bakınız, öyle ya da böyle, Türkiye'de özellikle bankalar personel istihdamında, ihtiyacı olan personel sayısına baktığımız zaman tabii insan kaynakları şirketlerinden, bu bağlamda hizmet veren insan kaynakları sitelerinden yararlandıkları açıktır. Ben, çok ilginç geliyor, mesela İş Bankasında bugüne kadar ben hiçbir gişe görevlisini başörtülü olarak görmedim. Normalde Türkiye'deki ortalama nüfus dağılımına baktığımız zaman yüzde 5, yüzde 10 bile olsa, yüzde 5, yüzde 10 başörtülü olabilir. Niye bankalarda mesela bu noktada bir veri yok. Demek oluyor ki insan kaynakları şirketlerinden toplanan verileri alırken "Ben, şu kılık, şu kıyafette personeli istiyorum. Buna göre kayıtlarınızı tutun ve bize ona göre personel gönderin." diyor

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 12

olabilir. Onun için, bu bir koruma maddesidir, burada da kişisel veri kapsamındaki biraz önce Murat Bey çok güzel söyledi “Genetik verileri de alalım.” dedi, doğru. Genetik verileri de direktifte ayrı bir maddede düzenlediği için bunu da ayrıca yazmak lazım ancak özellikle sağlıkla, efendim, tıbbi müdahaleler çerçevesinde ayrı bir madde konulmasının kılık kıyafetle bağlantılandırmanın doğru olmadığını düşünüyorum. Bu, yarın el âleme kendimizi güldürmemek için yani hasta hekim ilişkisinde doktorun hastanede tutacağı bir kayıtlı ilgili görevini yapmayı engelleyecek bir durum ortaya çıkmaması için getirilmiş bir düzenlemedir. Ancak, şu an Türkiye’de ciddi bir anlamda kılık kıyafetle ilgili ayrımcılığın olduğu, özellikle bankacılık sektöründe istihdamlarda net bir şekilde ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, bu madde koruma maddesidir, kılık kıyafet de tarihsel tecrübemize istinaden mutlaka maddeye girmesi gereken, ayrımcılığın söz konusu olmaması için mutlaka önümüzde durması gereken bir mesele olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Murat Bey, buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkanım, zaten bizim bu konu üzerinde ısrarla durmamızın sebebi de bu tip ayrımcılıklara biz yasa yapıyorken karşı çıkalım ve bunlar işlenemez diyelim. Yani hiçbir banka hiçbir veri tabanından başörtülü hanımları istemiyorum diyemesin, anlatabiliyor muyum? Başka şeyler de söylesin. Ben sadece bir soru sormak istiyorum Sayın Bakanım ve sizlere: Kılık kıyafet sahibi tarafından alenileştirilmiş bir veri midir?

BAŞKAN – Bizlere niye soracaksınız Sevgili arkadaşım? Komisyon üyesine soru sorma yetkimiz yok.

MURAT EMİR (Ankara) – Peki, ben o zaman şöyle söyleyeyim.

BAŞKAN – Bakanım...

Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Bakın, bu yasa aslında iyi çalışılmamış bir yasa. Sayın Hocam dedi ki: “Avrupa Birliği işte yıllardır gidiyorsa yanlış bir yola...” Herhâlde bana bir gönderme yaptı. Ben ısrarcıyım. Burada Avrupa Birliği’nin işimize gelen taraflarını alıyoruz, işimize gelmeyen tarafların içine de kendimize göre Türk tipi bir şeyler dolduruyoruz ve bunu da alalele yapmışız. Nereden anlaşıyor? Çok teknik bir hata var Sayın Bakanım. Kılık kıyafet sahibi tarafından alenileştirilmiş bir veridir. Yani şu durumda, bakınız, 6’ncı maddenin (c) bendine girer. Dolayısıyla, işlenebilecek bir veri niteliğindedir. Yani siz ne kadar önlem alırsanız alın artık o kişi alenileştirdiği için isteyen istediğinin kılık kıyafetini istediği şekilde çalışabilir, çok açık bu hükme göre. Kılık kıyafet aleni bir veridir. Dolayısıyla, açık bir teknik bir hata var, bunun mutlaka düzeltilmesi lazım.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, kural olarak bir maddede bir arkadaş bir defa söz alır. Özellikle tekrarcı -yani totoloji diyoruz buna- yaklaşımların sanki dinleyenler tarafından algılanmadığı... İhtiyaç duyulabilir tabii, anlamamış olabilir yani prensipler ortaya konuyor, eleştiriler ortaya konuyor demokratik şekilde. Tekrarcılıktan ayrı maddede şey edelim.

MURAT EMİR (Ankara) – Son...

BAŞKAN – Son değil, bu maddede hakkınızı kullandınız.

MURAT EMİR (Ankara) – Bir cümleyle bitirebilir miyim efendim?

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Bir cümleyle biteceğim.

Sadece sağlık verilerinin rıza aranmaksızın kullanımıyla ilgili olarak ben bu taslaktaki 123’üncü ilkeyi bulabildim, gece boyunca çalıştım. Bunun dışında, Sayın Hocam eğer gösterebilirlerse bize yani Avrupa hukukunda, Avrupa normlarında sağlık verilerinin rıza aranmaksızın işlenebileceğine dair halk sağlığı dışında bir data varsa öğrenmek isterim.

Saygılar.

BAŞKAN – Efendim, biz düzenleme yaparken, tabii, bize yakın düzenlemenin yapılması bizim için güvence oluşturur. Ama düzenlemenin olmaması o alanın farklı şekilde düzenlenmesini engellemez yani yokluk bir anayasal referans oluşturmaz. Ben, Bakanım, şunu bilmiyorum... Benim, linguistik, dil, semantoloji özellikle ilgilendiğim alan yani Türkçenin aşağı yukarı Osmanlıcası dâhil, Uygur dâhil, Kırgız dâhil bütün sözlükleri kütüphanemde var ve bir sözcük önüme geldiği zaman onu mutlaka, etimolojisi, mutlaka incelerim. Biyometrik veri niye biyolojiyi karşılamıyor Murat? Genetiği yani biyolojinin dışında mı genetik?

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Tabii, direktifte de var Başkanım.

BAŞKAN – Olabilir.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Genetik doğum öncesi veriyi de kapsıyor. Biyometrik doğumla birlikte meydana gelen veriyi kapsıyor. İkisi arasında bence önemli farklılıklar var.

BAŞKAN – Anladım, doğuştan kaynaklı.

Buyurun Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, şimdi, buradaki biyometrik veri esasında genetik veriyi de kapsıyor. Buraya yazılmamasının sebebi Yargıtayın içtihatlarının içerisinde biyometrik verinin içinde bu değerlendirilmiş. O nedenle de konulmamış ama ben arkadaşları, hem Hakkı Süha Bey’i hem Cahit Bey’i hem Murat Bey’i dinledikten sonra, madem bu konuda bir tereddüt var, bizim de hassasiyetimiz var, yani bu maddeye biyometrik veriden sonra genetik veri de eklenebilir. Buraya eklenmemesi sadece biyometrik verinin içinde değerlendirilmiş olmasından kaynaklanıyor. Tereddüdü gidermek için, uygun görürseniz, bunu eklemiş olalım. Bir de “alenileştirilmiş verilerde” diyelim. Kişilerin parti üyeliği alenileştirilmiş veri, sendika üyeliği alenileştirilmiş veri, o kadar çok var ki. Biz onları da yasak kapsamına koyduk. Yani insanların sadece bir partiye üye diye alenileştirilmiş de olsa fişlenmesi hukukun himaye edeceği bir şey değil yani sadece bu tür, işte, A partisine üye, B partisine üye, A sendikası, B sendikası diye bunları koruma altına almak, insanların böyle tasnifine izin vermemek gerekir, tekrar arz etmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 13

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, bir husus, Ömer Bey'in olmasını isterdim, kendileri şey yaptı. Bakın, sevgili Bakanım, hukuk normları geçici olmayanları, hukuk normları aşkın zamanlı metinlerdir. Murat Bey'in ömründen sonra yaşar, İyimaya'nın yaşamından sonra yaşar, elli yıl yaşar, yüz yıl yaşar. Onun için, geçici olmayan, sürekli normların konuluşunu bir tereddüde, bir şüpheye, bir sepiğe bağlamamak lazım demokratik çoğulculuğun gereği. Ben Anayasa Uzlaşma Komisyonu... Bu kavram bana aittir, aşkın zamanlı metinlerdir. Bizim ömrümüzü aşarlar. Elli yıl sonra yaşarlar, seksen yıl sonra yaşarlar. Önemli olan, sağlıklı bir hukuk oluşturalım.

Ben, Bakanım, biyometriğin genetiği kapsadığını düşünüyorum ama Avrupa'da gerçekten müteradif diyoruz, birlikte kullanılıyorsa, bu iki kavram birlikte kullanılıyorsa bir ibare eklemesiyle aşarız bunu. Yani ben bilemiyorum, hocalarımdan bilhassa, literatürde biyometrik veri genetiği kapsıyor mu Hocam?

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Bence genetik biyometriği kapsıyor.

BAŞKAN – Veya hangisiyse, hangisi daha genelse.

Ama bu Yargıtayın şartlarıyla çözülecek bir şey değil ha. Benim alanım değil, bilim o, bilimsel alan. “Yargıtay içtihadında şöyle dendi...” Yargıtay içtihadı fiziki gerçeklikleri ihdas etmez.

Buyurun.

PROF. DR. BAHRİ ÖZTÜRK – Sayın Başkanım, şimdi, Ceza Muhakemesi Kanunu'nu hazırlarken de, Sayın Bakanım da hatırlayacaktır, moleküler verilerin üzerinde üç gün tartıştık çünkü çok hassas verilerdir bunlar ve bu moleküler inceleme neticesinde ortaya çıkan genetik sonuçlar da genetik verilerdir. Dolayısıyla, fizik kimliğin tespiti anlamında olan biyometrik veriler bunun içine girmez, teknik olarak girmez. İkisi arasında çok...

BAŞKAN – Genetik mi diyelim diyorsun?

PROF. DR. BAHRİ ÖZTÜRK – Hayır, ikisi ayrı ayrıdır. Biri fizik kimliğin tespitiyle alakalıdır...

BAŞKAN – Anladım, kapsam dışı.

PROF. DR. BAHRİ ÖZTÜRK – ...daktiloskopi, yüz vesaire gibi diğeri ise genlerle, genetikle ilgilidir, moleküler incelemelerle ilgilidir. O nedenle ayrı ayrı düzenlenmesinde fayda var.

BAŞKAN – Hocam, buyurun.

YRD. DOÇ. DR. ELİF KÜZECİ – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de 6'ncı maddenin (d) fıkrasına ilişkin bir şey söylemek istiyorum. “Kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesiyle sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla” diyor. “Sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler bunu işleyebilir.” diye istisna devam ediyor. Alt komisyondaki çalışma esnasında, doğrudan sağlık verilerine ilişkin olan 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 47'nci maddesine eklenmesi düşünülen hükümde bir değişiklik yapılmıştı alt komisyonda. Orada da finansman ifadesi geçiyordu. “Finansman” ifadesinin verilerin mali bir değer olması ve bunun işte, ne bileyim, satışı gibi bazı uygulamalara, istenmeyen uygulamalara neden olması tehlikesi konuşulmuştu ve onun üzerinde maliyetlerin hesaplanması şeklinde “finansman” ifadesi değiştirildi yine sağlık verilerine ilişkin olarak. Şimdi, ben özellikle 95/46 sayılı Yönerge'nin ve regülasyonun konuya ilişkin hükümlerine de baktım, hani örnek olması açısından kısaca dile getirmek istiyorum. Örneğin, 95/46 sayılı Yönerge'de önleyici tıp, tıbbi teşhis, bakım ve tedavi hizmetleri veya sağlık koruma hizmetlerinin yönetimi amaçlarıyla bu verinin işlenmesi istisna tutulmuş. Regülasyonda ise gündemde olan metinde, dün paylaştığınız çeviriden okuyorum: “Sağlık amaçları doğrultusunda ve 81'inci maddede belirtilen koşullar ve koruma tedbirlerine tabi olarak sağlıkla ilgili verilerin işlenişinin gerekmesi.” diyor. 81'inci maddede de “Amaçlar, önleyici hekimlik ya da meslek hekimliği, tıbbi tanı, bakım ya da tedavi sağlanması ya da sağlık hizmetlerinin yönetimine ilişkin amaçlar doğrultusunda” diyor. Hem alt komisyonda bu konu tartışıldı ama başka bir hüküm dolayısıyla tartışıldığı için hem de bu örnekler dolayısıyla sağlığa ilişkin işleme konusunda bir istisna getirilmesi gerekliliği muhakkak çünkü sağlık verilerinin işlenmesi gerekiyor. Fakat bu istisna hükmünün bu örnekler de dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi belki daha doğru olur düşüncesindeyim.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bu örnekleri kapsıyor mu?

YRD. DOÇ. DR. ELİF KÜZECİ – Hayır, buradaki bizde yer alan mesela “finansmanı” ifadesi bahsettiğim iki örnekte de yok, yer almıyor.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – “Yönetim”in içine o giriyor.

Sayın Başkanım, izin verirseniz, bu “yönetimi” kavramının içerisine giriyor.

YRD. DOÇ. DR. ELİF KÜZECİ – Yönetimi bizde de var Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, bizde de var da fakat Sağlık Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı “Bu olursa biz bunları işleyemeyiz.” diyor. Onların öyle bir tereddüdü var. “Yönetim” içerisinde, bizim uygulamada sorun çıkacağı için, o nedenle biz onu muhafaza yoluna gittik. Yoksa, mesela Sosyal Güvenlik Bakanlığı, bir sürü elinde şey var finansla ilgili onların da var, “yönetim” derken onlar başka şey anlıyor. Uygulayıcılar başka türlü değerlendirdiği için tereddüt olmasın diye onu biraz açtık, yoksa yönetimle beraber değerlendirecek bir şey. Onlar da bunu “yönetim”in içinde, finansmanı da orada zaten değerlendiriyorlar.

BAŞKAN – Hocam, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, yeni bir düzenleme yapıyoruz. Benzeri alanda düzenleme yapan ülkenin beş yüz sayfalık, altı yüz sayfalık, seksen sayfalık verileri yani veri deyince buradaki veri değil yani norm taslaklarını olduğu gibi taklitçi yaklaşımla buraya aktaramayız. Bu yeni bir model, arızaları var, mükemmellikleri var ve pedagojik bir model de yani bize de öğretecek o alanı. Aşkın zamanlı da, bizim

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 14

ömrümüzden sonra da yaşayacak çünkü temel insan hakları dünyada tek insan dahi olsa yaşayacak haklardır. Ben maddede yeteri kadar müzakere yapıldığı, noktaların serdedildiğini görüyorum.

Mizgin Hanım, söz istediler.

Buyurun.

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Yani, ben de katılımcıları selamlıyorum.

Bu kadar geç alınca ne konuşacağımı unuttum bu arada. Fakat, yani sizin açıklamalarınızdan hareketle, Sayın Başkan, evet, yani açıklamalarınız güzel, kulağa da hoş geliyor, sizin de dediğiniz gibi gerçekten sorumlu bir alan. Yani biz iyi bir şeyler yaratalım derken aslında toplumu, bu maddelerle ve istisnalarıyla bu yasanın tamamen amacından uzaklaştığını görüyoruz yani başta iyi bir açılımla sunan, aslında farklı bir alanda Türkiye'nin yasalar bağlamında belki de Avrupa'ya doğru gittiği iyi bir düzenleme gibi geliyor belki ama bu istisnalarla biz bunun geriye doğru gittiğini görüyoruz. Yani burada, özellikle bu maddede rızanın tam açıklanmadığı, meşru amacın yani AB standartlarında sadece rıza tek başına yoktur, meşru amaç da çok iyi açıklanmıştır aslında. Ben buradaki en büyük tehlikenin yani az açıklanan yerin meşru amaç olduğunu düşünüyorum. Yani bu veriler neden saklanmalıdır, bu veriler neden kategorize edilmelidir. Yani bir kişinin cinsel yönelimi, kılık kıyafeti, hani çokça konuşulduğu için... Yani zaten Türkiye'nin en büyük sorunu bölünme sorunu. Yani biz... Bunun ayrımcılığa kadar gidecek bir dizi silsileyi aslında devamında yapacağız. Yani bu, bölünmeyi, toplumu kategorize eden bu anlamıyla tehlikeli bir maddedir. Bunun devamındaki diğer istisna maddeleri de hakeza öyle. Yani buradaki yeterli önlemler, kavramı ve sır saklama yükümlülüğü olanların iyice açıklanmamış olması, yani kişinin iyice doldurulmadığını düşünüyoruz. Meşru amaçla "rıza" kavramı iyi buluşturulmamıştır. Bu anlamıyla, bu madde bu hâliyle geçerse sorunlu olacağını düşünüyorum. Siz ileriki dönemlerden bahsediyorsunuz, bizden sonraki hukukçular ya da komisyonlar bununla çok da uğraşacaktır diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Bizden sonraki ama sizden sonraki değil, çok gençsiniz.

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Yok, ya biz de olabiliriz.

BAŞKAN – Biz olmayacağız, siz olacaksınız.

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Hayır, yani bu madde bu şekliyle bence sorunlu bir noktadadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi okutuyorum, buyurun:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/541 esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısının 6'ncı maddesinin birinci fıkrasından "mezhebi, kılık, kıyafeti" ibarelerinin çıkartılmasını ve fıkra sonuna "biyometrik verilen" tümcesinden sonra gelmek üzere "genetik veri" tümcelerinin eklenmesi arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Muğla

Necati Yılmaz

Ankara

Namık Havutça

Balıkesir

Cemal Okan Yüksel

Eskişehir

Mehmet Gökdağ

Gaziantep

Zeynel Emre

İstanbul

Gerekçe:

Tasarıda, tasarı metninden çıkartılmasını teklif ettiğimiz yukarıda anılan kişisel veriler Kurul tarafından yeterli önlemler alınmak şartıyla kaydedilebilir ve işlenebilir veriler hâline getirilmektedir. Gerek Avrupa Birliği'nin 95/46 numaralı Direktifi'nde, gerekse 2016 yılında kabul edilmesi planlanan kişisel verilerin işlenmesi ve bu tür verilerin serbest dolaşımıyla ilgili olarak bireylerin korunmasına ilişkin Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (Genel Veri Koruma Tüzüğü) önerisinde bu tür verilerin "kaydedilemez" ve "işlenemez" olarak nitelendirilmesi karşısında, önergemizle hem yeni Avrupa Birliği direktifleri ile uyum sağlanması hem de Türk Ceza Kanunu ile aradaki çelişkinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü önerisinde de tanımlandığı gibi "genetik veri"de özel nitelikli kişisel veri kabul edilmelidir. Dolayısıyla bu maddeye 6/1 fıkrasında özel nitelikli kişisel veriler sayılırken, "genetik veri"nin de eklenmesi uygun olacaktır.

6'ncı maddenin dördüncü fıkrasının (d) bendinde yer alan sağlık ile ilgili kişisel verilerin, Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (Genel Veri Koruma Tüzüğü) önerisinin 123'üncü maddesinde de belirtildiği üzere, ancak "halk sağlığını ilgilendiren alanlarda" kamu yararı için gerekli durumlarda "veri sahibinin rızası alınmaksızın" işlenebileceği öngörülmektedir. Şu halde tasarıdaki 6'ncı maddenin dördüncü fıkrasının (d) bendi sağlıkla ilgili bütün verilerin "rıza aranmaksızın" işlenebileceğini öngörerek, kişilik haklarını zedelemekte ve bu tür verilerin serbest dolaşımıyla ilgili olarak bireylerin korunmasına ilişkin Avrupa Birliği ölçütlerinin dışına çıkmaktadır. Böylelikle idareye bu derece subjektif geniş yetkinin tanınmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/541 esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 6'ncı maddesinin (2), (3) ve (4) fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 15

Serap Yaşar
İstanbul

"(2) Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır.

(3) Birinci fıkrada sayılan kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın aşağıdaki hallerde işlenebilir:

a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.

b) Kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması, yönetimi ve finansmanı amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından işlenmesi.

(4) Özel nitelikli kişisel veriler, ikinci ve üçüncü fıkrada sayılan hallerde, Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şartıyla işlenebilir."

Gereğe:

Önergeyle özel nitelikli (hassas) kişisel verilerin, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenmeyeceğine açıkça vurgu yapılmaktadır. Ayrıca, ilgili kişinin rızası olmaksızın özel nitelikli verilerin işlenebileceği haller kanunlarda açıkça öngörülmesi ve sağlık verileri olarak iki durumla sınırlandırılmaktadır. Ancak özel nitelikli kişisel verilerin işlenebilmesi için her durumda Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması gerekecektir.

BAŞKAN – Arkadaşlar “kanun” bu alanda düzenleme yapılan bütün kanunları kapsar. Onun için bir normda bir atıf yapıyorsa “kanun” da denir. “Kanunlarda” denmez. O zaman tek kanun olduğu zaman “kanunlar” deyin. İzninizle önergeyi hazırlayan arkadaşlar “kanunlar”ı “kanun” diyor. On kanun olur, beş kanun olur.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi orada “kanun” dediğinizde...

BAŞKAN – On tane kanun olabilir Bakanım, o anlama geliyor.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şöyle söyleyeyim: Yani bu kanun anlaşılabilir, diye bir tereddüt var.

BAŞKAN – O da olur.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – O yüzden “kanunlarda” denirse...

BAŞKAN – Bu kanunda olur, öbür kanunda olur. O alanı düzenleyen yasama iradesi neredeyse odur. Bu kanunda da olabilir, başka kanunlarda da olabilir. Atıf, temel tartışmadır metodolojide. “Kanun” dediğiniz zaman bütün kanunları kapsar. Takdir sizin yine...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, bu “kanunlarda” şeklinde kalırsa...

BAŞKAN – Peki, kalsın efendim. Metodolojide tereddüt olmamak gerekir ama...

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Burada (1)’inci fıkradaki “biyometrik” ibaresinden sonra “genetik”

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – “Biyometrik veriler...”

BAŞKAN – “Biyometrik ve genetik” Onu ekliyorum.

İki, yine aynı madde de 6/(2)’de... Pardon bizim şeyimiz kaçınıcı maddeydi?

YASAMA UZMANI TANER GEÇMEZ – 6/(2) önergeyle değiştiği için en az kalmıyor artık.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Burada düzeltildi Sayın Başkanım.

BAŞKAN – 6/(4) çekildi mi?

YASAMA UZMANI TANER GEÇMEZ – Yok Başkanım, “en az” diye bir şey yok önergede.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, düzeltildi burada.

BAŞKAN – (4) var mı?

YASAMA UZMANI TANER GEÇMEZ – Yok.

BAŞKAN – (4)’ü düzelttin tamam. Nötrleştii, tamam.

“Biyometrik” e “Genetik” ibaresi eklenerek önerge doğrultusunda...

YASAMA UZMANI TANER GEÇMEZ – “ve” mi “veya” mı Başkanım?

BAŞKAN – “ve” “veya” da olur, ikisi de olur.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – “veya” da olur.

BAŞKAN – “ve” olur.

Peki, ben oylarınıza sunuyorum maddeyi: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde önerge doğrultusundaki değişiklikle kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, size iyi çalışmalar diliyorum. Anayasa Uzlaşma Komisyonu veya Mutabakat Komisyonu çalışmalarına intikal etmek üzere aranızdan ayrılıyorum. Birlikte müzakere etmek isterdik ama zaruret beni oraya çekiyor.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Başkanım, siz gitmeden önce bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 16

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Aslında maddi metnin tartışmalarında söyleyecektim ama dünkü adil yönetim anlayışınız ve bizim bu Avrupa Parlamentosu Genel Veri Koruma Tüzüğü'nü incelememiz için ara vermenizden dolayı, hoşgörünüzden dolayı çok teşekkür ediyorum size şahsım adına. Fakat daha değişik gerekçelerle bir haftadan beri biz bu tasarıyı incelemeye çalışıyoruz. Sayın Adalet Bakanı ya da bürokratları, sorumlusu kimse bu tüzüğü kanaatimce bilinçli olarak Komisyon üyelerinden saklanması ve bizim uyarımız üzerine getirilmesi konusunda da gerekli hassasiyeti...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Aleni efendim.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Bakın, ilk kanun teklifinizi görüşüyoruz, Bakanlığa olan güvenimizin devam ettirilebilmesi için bu kadar önemli bir konuda elinizdeki her türlü veriyi bizimle paylaşmanız gerektiğine inanıyorum. Bu konuda hassaten rica ediyorum Sayın Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, bir açıklama zaruriyetim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir defa Adalet Bakanlığı olarak bizim bu değerli Komisyonun herhangi bir üyesinden bilgi gizlememiz asla söz konusu değil. Buradaki eski dönem üyeleri bilir ki Adalet Bakanlığı eski metin, yeni metin, değişiklikler, bütün bilgileri biz bütün Komisyon üyelerimize -diğer komisyonlar yapıyor mu bilmiyorum ama- Bakanlık olarak bunları tüm veriyoruz. Ayrıca, ben şunu da hep söylüyorum: Bizim Kanunlar Genel Müdürlüğümüz bütün partilerimizin emrindedir. Kim, hangi veriyi, hangi bilgiyi isterse bizim elimizde gerçekten iyi bir mutfak var, bunlar size bunu mutlaka iletirler. Ben arkadaşlarıma açık talimatlar verdim, gereğini yapacaklardır.

Üçüncüsü de bu veriler aleni verilerdir.

BAŞKAN – Tabii, erişilebilir veriler.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani kabul edilebilir şu anda Avrupa Konseyinde kabul edilecek bir taslak hâline getirmiş, bütün ülkeler tartışmış, Türkiye tartışmış ve alenileştirmiş veriler, gizli bir veri değil yani bizim gizlememiz diye bir şey kesinlikle olamaz. Bunu bir kez daha arz etmiş olayım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Lütfen bir ek yapma...

Şimdi Sayın Başkanım, çok büyük bir nezaket göstererek bize Ankara Palas'ta ısmarladığınız yemekte Sayın Bakanımız aynı şeyleri söylemişti. Yani Adalet Bakanlığının ve Kanunlar Dairesinin Komisyon üyelerinin emrinde olduğunu söylemişti. Şimdi, sizin uygulamanızda örneğin İnsan Hakları Komisyonu tali komisyon olmamasına rağmen görüşlerini Başkan Bey'e yazmış ve siz bunu bize gönderdiniz, biz bilgilendik. Biz böyle bir yazının yazılmış olduğundan haberimiz doğal olarak Komisyon üyelerinin yoktu, sizin yazınızla haberimiz oldu. Fakat bahsettiğimiz Avrupa Parlamentosu ve Konseyin tüzüğünde biz İnternet üzerinden araştırmalar sonucunda haberdar olduk ve tüzüğün metnine de ulaşamadık. Avrupa Birliğinin bir basın açıklamasıyla -yirmi dört saat geçmedi Sayın Bakanım, siz de buradaydınız- öğrendik ve dedik ki: Bizim buna ulaşmamız lazım. Sonra Sayın Bakanlık bürokratları "Bizde var." dediler, hemen çantalarından çıkardılar, fotokopi yoluyla bize dağıttılar. Ben Komisyonun düzgün işleyebilmesi ve Komisyon üyelerinin Bakanlığa olan güvenlerinin zedelenmemesi için bundan sonra sizin uygun gördüğünüz değil, o kanunla ilgili bizim her türlü veriye ulaşmamızı sağlamanızı istiyorum. Çünkü siz dediniz ki: Bürokratlarımıza ben böyle talimat verdim. O zaman bürokratlarınız talimatınızı dinlemiyor efendim. Lütfen, bu konuda hassasiyet rica ediyorum. Amacım kimseyi rencide etmek değil, lütfen yanlış anlamayın.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir cümle, bir cümle...

Sadece bizim bilmemiz lazım ihtiyacı. Bizim, tabii, hangi konuda bilgi istenildiğini mutlaka bilmemiz lazım. Dün öğrendik, gereğini yaptık. Daha önceden bize bu ihtiyaç iletilmiş olsa mutlaka gereğini yapardık. Bundan sonra inşallah bize bildirilirse biz gereğini derhal yaparız.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir hususu paylaşmak istiyorum. Ben 1992 yılından bu yana hem Ankara Barosunu hem Türkiye Barolar Birliğini hukuk yani mevzuat düzenleme konusunda temsil ettim. O zamandan bu yana Adalet Bakanlığı düzenlemelerde elindeki verileri, mukayeseli verileri -komisyon başkanlığımdan önce de- müthiş şekilde çalışır, verir ve faydalı olur. Ben herhangi bir sorun görmüyorum. Kaldı ki hepimizin bu verileri Bakanlık vermese bile ben oturuyorum, Bakanlığın elinde olmayan veriler var bende, oturdum, çalıştım ve Bakanlığın bu konudaki iyi niyeti bizim şahadet veya delaletimize muhtaç olmaksızın kesin bir veri. O zaten yakın gelecekteki uygulamalarla Okancığım o konuda şey yapacaksınız siz o şeylerle.

Değerli Bakanım, size başarılar diliyorum. Değerli Başkanım, arkadaşlarım, verimli müzakereler diliyorum, kusura bakmayın, çok hürmet ediyorum. Sağ olun.

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Hakkı Köylü geçti)

BAŞKAN – 7'nci maddeyi okutuyorum:

Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesi

MADDE 7- (1) Bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde kişisel veriler resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.

(2) Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesine ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

(3) Kişisel verilerin silinmesine, yok edilmesine veya anonim hâle getirilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 17

BAŞKAN – Madde üzerinde söz yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi okutuyorum:

Kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılması

MADDE 8- (1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın üçüncü kişilere aktarılamaz.

(2) Kişisel veriler;

a) 5 inci maddenin ikinci fıkrasında,

b) Yeterli önlemler alınmak kaydıyla, 6 ncı maddenin (b) bendi hariç dördüncü fıkrasında, belirtilen şartlardan birinin bulunması hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın üçüncü kişilere aktarılabilir.

(3) Kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

BAŞKAN – Buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, aslında daha önce 5'inci maddede yaptığımız itirazların bir kısmı bu madde için de söylenebilir. Yani burada bu yasayla birlikte çıkarılacak istisnaların mümkün olduğunca sınırlandırılması taraftarıyız. Dolayısıyla, biz bu madde de yine bir önergemiz var. Buradaki amacımız da özellikle 8'inci maddenin (2)'nci fıkrasında “yeterli önlemler alınmak kaydıyla” kısmının çıkarılmasını sadece sağlıkla ilgili yaşamsal bir tehlike varsa burada bir istisna tanınabileceğini ifade ediyoruz. Bununla ilgili önergemiz var. Değerlendirmenize arz ediyoruz.

BAŞKAN – Başka söz olmadığına göre...

MURAT EMİR (Ankara) – Pardon ben bu maddeyle ilgili söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkanım, önemli bir konunun burada tutanaklara geçmesine ve sizin dikkatinize sunulmasında yarar görüyorum. Şimdi, bu veriler çok değerli veriler. Biyoteknolojinin, iletişim teknolojilerinin ve özel şirketlerin istihani kabartan veriler. Günümüzde en değerli şey veri. Dolayısıyla, bu verilerin üçüncü kişilere devri konusunda özellikle kamudaki verilerin nasıl aktarılacağına dönük düzenleme şarttır. Bugün, SGK'nın özel ilaç firmalarına verilerini pazarladığı, anlaşmalar yaptığı yolunda yaygın haberler alınıyor biliyoruz. Hatta Maliye Bakanlığının buna olumsuz görüş verdiğini biliyoruz. SGK, bir yönetmelikle bunu aşmaya çalıştı ama olması gereken bizce şudur: Mutlaka, burada özellikle kamudaki veriler üçüncü kişilerle paylaşılrken en azından “Kamu ihale kanunun gereklerini yerine getirilmesi gerekir.” gibi ibare konmasında büyük yarar var. Çünkü bu verilerin yarın kimlere ne tür pazarlıklarla, ne tür kirli işlerle aktarılacağını bilmemiz, tahmin etmemiz mümkün değil. Bu nedenle bu noktanın altını çiziyorum ve burada çok önemli bir kapı açıyoruz, kara deliğe kapı açıyoruz. Bunun burada halledilmesi gerektiğine inanıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yani siz şimdi diyorsunuz ki: İhaleyle bunları başkasına satabilsin en azından diyorsunuz. Öyle anlaşılıyor, yanlış mı anladım.

MURAT EMİR (Ankara) – Efendim, zaten, bakın bir kamu kuruluşu, iki özel tüzelkişiler arasındaki satış bizi çok ilgilendirmez ama bir kamu kuruluşu mesela Sağlık Bakanlığı, mesela SGK, mesela İçişleri Bakanlığı, bu verileri eğer kâr amacı güden bir özel firmaya bunu devrediyorsa buradaki mesele kârdır, paradır, amaç budur. Dolayısıyla, aslında bu ihale edilmesi gereken bir değerdir. Burada, bu ihalelerin bizim mevzuatımızda yer alan Kamu İhale Kanun'a göre yapılması bize göre şarttır çünkü onun dışındaki uygulamaların hepsi aslında kirliliğe yol açacaktır ve bu işlerin suistimallere yol açacaktır. Bu çok önemli bir konu çünkü zaten bu meselenin özü bu. Yani buradaki şu yönetmelik aslında bir şekilde toplanan verilerin daha çok para kazanmak üzere nasıl değerlendirileceğine ilişkin, özü bu.

BAŞKAN – Bununla hiç alakası yok ya.

MURAT EMİR (Ankara) – Hayır, zaten yazmıyor, sıkıntı bu.

BAŞKAN – Biz bunu yasaklamaya çalışıyoruz siz parayla satılsın diyorsunuz.

MURAT EMİR (Ankara) – Hayır, yazmaması sıkıntı, gelin yazalım diyorum. Çünkü bakın o zaman şu soru açıktır, şu soruya herkes cevap versin buna. Kendisine vicdanına sorsun. Bir kamu kurumu elindeki verileri bir ilaç firmasıyla, bir sağlık kuruluşla, bir başka özel firmayla niye paylaşır? Niye paylaşır?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ben ilk defa sizden duyuyorum böyle bir şeyi.

MURAT EMİR (Ankara) – Ama duyun işte, çok açık.

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Zorunlu olursa paylaşılır.

MURAT EMİR (Ankara) – Efendim, niye zorunlu olsun?

BAŞKAN – Burada bazı şartlar var. Başkasına aktarabilmenin bazı şartları var ancak o şartlar dâhilinde aktarma imkânı var. O da parayla satmak için değil, o mümkün değil öyle bir şey.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Hakkı Başkanım, ben bir örnekle açıklayabilir miyim?

BAŞKAN – Ama usulsüz bir şey yapılmışsa...

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Şimdi, bir vakıa var ortada ama örnek olarak. Hepimiz siyasetçiyiz, seçmenlerimize SMS gönderiyoruz. Örneğin ben Eskişehir'deki seçmenlerin telefon numaralarını almak için bir şirket geldi yüklü miktarda bir para istedi. Nereden ele geçirdi, nasıl ele geçirdiğini bilmiyorum. Şimdi, aynı şekilde bu bir kişisel veridir, telefon numaraları.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Bu yasaklıyor işte kanun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 18

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Hayır, burada şöyle bir durum var. Aktarılmayla ilgili muğlak ifadeler kullanılıyor. Örneğin bir kamu kurumu... Şimdi şöyle bir vakia oldu. Sosyal Güvenlik Kurumu içindeki hastalara, hastanelere ilişkin bilgileri bir ilaç firmasına yasal koşullar içinde ama ihalesiz olarak verdi.

BAŞKAN – Var mı öyle bir şey? Tabii, yasal değil o.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Maliye Bakanlığı da buna karşı çıktı. Şimdi, Murat Bey'in ifade etmeye çalıştığı şu: Bu konuda bir sistem getirelim. Kamu kurumu örneğin bu verileri üçüncü bir kişiye aktarma durumundaysa ve bundan bir maddi çıkar sağlayacak ise bunun yasal koşullarını burada belirtelim gibi bir ifademiz var. Yanlış anlaşılmasın lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) – Bir söz daha alabilir miyim?

BAŞKAN – Bir saniye...

Şimdi, anladık sizin söylediğinizi de. Sayın Bakana bir söz vereyim ondan sonra maddeye geçelim.

Sayın Bakanım buyurun. Yani bu alınıp satılan bir şey mi?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, bizim kanunumuzun adı “Kişisel verileri koruma kanunu” esasında bu kanun kişisel verilerin nasıl koruma altına alınacağını usulünü, esasını tanzim eden bir kanun. Bunun ticarileştirilmesini bu kanun düzenlemiyor, bunu bir defa ortaya koymak lazım.

İkincisi, arkadaşların ifade ettiği gibi, geçmişte Sosyal Güvenlik Kurumuyla ilaç firmaları arasında bu konuda birtakım tartışmalar yaşanmış ve o zaman da basında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı kişilerin kişisel verilerini ilaç firmalarına parayla veya meccanen verdi şeklinde birtakım haberler çıkıyor. O dönemde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk Çelik Beyefendi'nin açıklaması var. Faruk Çelik Bey'den böyle bir talepte bulunmuş ilaç firmaları. Bununla ilgili, kişisel verilerle ilgili kurulda bu değerlendirilmiş, sadece onlara verilen şey onların ilaçlarına ilişkin istatistiki rakamlar verilmiş. Herhangi bir vatandaşımızın bilgilerine dair kişisel veri paylaşımı söz konusu değildir.

Kişisel verilerin anonimleştirilerek kullanılması bu, bütün dünya ülkelerinin yaptığı bir şey. Yani anonimleştirerek zaten bu yasa, işte ortaokul mezunu kaç kişi var, lise mezunu kaç kişi var, bir sürü istatistik yapıyoruz, bir sürü veri çıkıyor. Bunlara dair, bunların anonimleştirilerek kullanılması zaten dünyanın her yerinde olan bir şey ama burada kesinlikle kişisel verilerin şeyi söz konusu değil. Burada dikkat ederseniz, 6'ncı maddede istisna vardı. İki tane şey konuldu oraya, bir, kanunda yazacak, eğer aktarma gerekiyorsa mutlaka kanunda yazması gerekecek. Bir de sağlıkla ilgili istisna. İki tane istisna var. Bu istisnalar da kişisel verileri koruma kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde ancak bu işi yapacaklar, buna uyacaklar. Bu da sıkı kurallara bağlanmış durumda yani kanunda yazmazsa böyle bir aktarım yapamaz ve (b)'deki istisna, o 6'ncı maddenin (3)'üncü fıkrasının (b) bendindeki istisna olmazsa da buna riayet etmezse sağlıkla ilgili şeyi de paylaşamayacaktır. Bunu özellikle arz etmek istiyorum. Burada kişisel verilerin elden ele dolması, dolaştırılması söz konusu olamaz, olması da mümkün değil, amaç bu değil.

Arz ederim.

BAŞKAN – Peki.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/541) esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 8'inci maddesinin (2)'nci fıkrasının (a) bendi, 5'inci maddesinin (2)'nci fıkrasının (b) bendi şeklinde değiştirilmesini ve (b) bendinin tasarıdan çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Muğla

Cemal Okan Yüksel

Eskişehir

Mehmet Gökdağ

Gaziantep

Zeynel Emre

İstanbul

Necati Yılmaz

Ankara

Gerekçe:

Kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılmasını sağlayan istisnalar koruma kapsamında azaltılması uygun olacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/541) esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 8'inci maddesinin başlığıyla (1)'inci, (2)'nci ve (3)'üncü fıkralarında yer alan “üçüncü kişilere” ibarelerinin maddeden çıkarılmasını, (2)'nci fıkrasının (b) bendinde yer alan “(b) bendi hariç dördüncü” ibaresinin “üçüncü” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Serap Yaşar

İstanbul

Gerekçe:

Önergeyle kişisel verilerin aktarılması konusunda yanlış anlamaları engellemek amacıyla maddedeki “üçüncü kişiler” ibarelerini madde metninden çıkarmaktadır. Ayrıca, tasarının 6'ncı maddesinde yapılan düzenlemeye uyum sağlamak amacıyla değişiklik yapılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 19

9' uncu maddeyi okutuyorum:

Kişisel verilerin yurt dışına aktarılması

MADDE 9- (1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın yurt dışına aktarılamaz.

(2) Kişisel veriler, 5 inci maddenin ikinci fıkrası ile 6 ncı maddenin (b) bendi hariç dördüncü fıkrasında belirtilen şartlardan birinin varlığı ve kişisel verinin aktarılacağı yabancı ülkede;

a) Yeterli korumanın bulunması,

b) Yeterli korumanın bulunmaması durumunda Türkiye'deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurulun izninin bulunması,

kaydıyla ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın yurt dışına aktarılabilir,

(3) Yeterli korumanın bulunduğu ülkeler Kurulca belirlenerek ilan edilir.

(4) Kurul yabancı ülkede yeterli koruma bulunup bulunmadığına ve ikinci fıkranın (b) bendi uyarınca izin verilip verilmeyeceğine;

a) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeleri,

b) Kişisel veri talep eden ülke ile Türkiye arasında veri aktarımına ilişkin karşılıklılık durumunu,

c) Her somut kişisel veri aktarımına ilişkin olarak, kişisel verinin niteliği ile işleme amaç ve süresini,

ç) Kişisel verinin aktarılacağı ülkenin konuyla ilgili mevzuatı ve uygulamasını,

d) Kişisel verinin aktarılacağı ülkede bulunan veri sorumlusu tarafından taahhüt edilen önlemleri, değerlendirmek ve ihtiyaç duyması hâlinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşünü de almak suretiyle karar verir.

(5) Kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır.

BAŞKAN – Madde üzerinde bir önerge var, önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/541) esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 9' uncu maddesinin (2)' nci fıkrasında yer alan (b) bendi hariç "dördüncü" ibaresinin "üçüncü" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Serap Yaşar
İstanbul

Gerekçe:

Önergeyle tasarının 6' ncı maddesinde yapılan düzenlemeye uyum sağlamak amacıyla değişiklik yapılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda 9' uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9' uncu madde kabul edilmiştir.

10' uncu maddeyi okutuyorum:

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Haklar ve Yükümlülükler

Veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğü

MADDE 10- (1) Kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, ilgili kişilere;

a) Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,

b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,

c) İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabilceği,

ç) Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,

d) 11 inci maddede sayılan diğer hakları,

konusunda bilgi vermekle yükümlüdür.

BAŞKAN – Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/541) esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 10' uncu maddesinin sonuna aşağıdaki (2)' nci fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederim.

Celal Adan
İstanbul

İsmail Faruk Aksu
İstanbul

"(2) Veri sorumlusunun görev, yetki ve sorumluluğu ile kurum ve kuruluşlardaki pozisyonu, hiyerarşideki yeri ve kanunda veri sorumlusuna atfedilen yükümlülüklerle ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir."

Gerekçe:

Kanunda kısmen sayılmakta olan veri sorumlusunun görev, yetki ve sorumluluklarının açık bir şekilde belirlenmesinin sağlanması öngörülmüştür.

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, ben katılıyorum bu önergeye. Yani, bu esasında veri sorumlusuna ilişkin konularda birtakım tereddütler olabilir. Yönetmelikle bu düzenlenecek, veri sorumlusu kim oluyor, kim olmayacak ama yani bunun, veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğü içinde değil de belki başka bir yerde biz bunu tartışalım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 20

Sayın Başkanım, bunu biz bir çalışma isterseniz. Maddeyi böyle geçelim çünkü tüzel kişilerle ilgili de orada bir hiyerarşi olmayabilir ama böyle bir şeye ihtiyaç olabilir çünkü veri sorumlusu kim olacak, bir kurumda kaç tane olacak, nasıl olacak, bunu yönetmelikle koruma kurulu tanzim edecek bizim öngörümüze göre ama Sayın Adan ile Aksu'nun önergesi bu konuda çok açık bir ifadeyle oraya bir görev veriyor. Esasında kişisel verileri koruma kurulunun görevleri arasında bunu koymamız lazım yani orada değerlendirirsek belki daha isabetli...

BAŞKAN – Bir sonraki maddeler de mi diyorsunuz bunu değerlendirelim?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Evet. Yani, biz bu önergeye prensiple katılıyoruz. Yani, ona göre bir şey yapalım.

BAŞKAN – Görevleri arasında o zaman değerlendirelim, bu “pozisyon” falan tabiri çok fazla kanunlarda kullanılmıyor da.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onu bir de bizimkileri burada çalıştıralım. Yani, koruma kurulunun görevleri maddesi içerisinde biz bunu değerlendirsek, biz de biraz çalışma üzerinde, daha isabetli olur.

BAŞKAN – Önergede söz vermiyoruz da kısaca söyleyin.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Burada veri sorumlusunun başta, 3'üncü maddede bir tanımı var fakat yeterli değil. Veri sorumlusuna birçok görev veriyoruz, yüklüyoruz, sorumluluk veriyoruz ama bunları nasıl yapacağı, özellikle kamu kurumlarındaki bu yetkinin, sorumluluğun, işleyişinin nasıl olacağı, bağlantılı sorumlulukların olması durumunda bu görevlerin nasıl yerine getirileceği konusu belirsiz. O nedenle, ister bu maddede olur ister başka bir maddede olur ama mutlaka bu konuya açıklık getirecek bir düzenlemenin yönetmeliğe atıf yapmak suretiyle yapılması gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – O zaman bunu ileriki maddede değerlendirelim.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kişisel verileri koruma kuruluyla ilgili kısımda değerlendirirsek çünkü bütün düzenleyici işlemleri oraya veriyoruz

BAŞKAN – Yönetmelik çıkaracağı hüküm de var, o hükmün arasında değerlendirelim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, 20'nci madde kurulun görevlerini sayıyor. Sayın Bakanım, 20'nci maddede değerlendirirsek bu daha uygun olur.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Evet, öyle yapalım.

BAŞKAN – Tamam, bu önergeyi şu anda oylamayalım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Geri çeksin.

BAŞKAN – Önergeyi şu anda siz geri çekin isterseniz, ileriki maddelerde değerlendirelim onu.

Bu önergeyi geri çekiyoruz. Başka önerge var mı? Yok.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi okutuyorum:

İlgili kişinin hakları

MADDE 11- (1) Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

- a) Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,
- b) Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,
- c) Kişisel verilerin işleme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,
- ç) Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,
- d) Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,
- e) 7'nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,
- f) (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,
- g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,

ğ) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme, haklarına sahiptir.

BAŞKAN – 11'inci madde üzerinde önerge yok.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12'nci maddeyi okutuyorum:

Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler

MADDE 12- (1) Veri sorumlusu;

- a) Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek,
 - b) Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek,
 - c) Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak,
- amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.

(2) Veri sorumlusu, kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi hâlinde, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 21

(3) Veri sorumlusu, kendi kurum veya kuruluşunda, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak veya yaptırmak zorundadır.

(4) Veri sorumluları ile veri işleyen kişiler öğrendikleri kişisel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalardan sonra da devam eder.

(5) İşlenen kişisel verilerin kanuni olmayan yollarla başkaları tarafından elde edilmesi hâlinde, veri sorumlusu bu durumu en kısa sürede ilgilisine ve Kurula bildirir. Kurul, gerekmesi hâlinde bu durumu, kendi internet sitesinde ya da uygun göreceği başka bir yöntemle ilan edebilir.

BAŞKAN – 12'nci maddedeki önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/541 esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 12'nci maddesinin (1) Fıkrasının "Tedbirlere ilişkin uygulama esasları Kurul tarafından belirlenir" ibaresi eklenmesini arz ve teklif ederim.

Celal Adan
İstanbul

İsmail Faruk Aksu
İstanbul

Gerekçe:

Belirtilen tedbirlerin nasıl alınacağı ve neleri kapsayacağını çerçeve bir esasa bağlanması öngörülmüştür.

BAŞKAN – Bunu da demin ki gibi yapalım, kurulun görevlerine dâhil edelim.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Kurulun görevleri içindeymiş gibi sanki.

BAŞKAN – Tamam, o zaman şey yapalım, kurulun görevleri arasında, maddenin üstündeki numarayı değiştiririz, dursun önerge o şekilde.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Başvuru, Şikâyet ve Sici

Veri sorumlusuna başvuru

MADDE 13- (1) İlgili kişi, bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili taleplerini yazılı olarak veya Kurulun belirleyeceği diğer yöntemlerle veri sorumlusuna iletir.

(2) Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırır. Ancak işlemin ayrıca bir maliyeti gerektirmesi hâlinde Kurulca belirlenen tarifedeki ücret alınabilir.

(3) Veri sorumlusu talebi kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder ve cevabını ilgili kişiye yazıyla bildirir. Başvuruda yer alan talebin kabul edilmesi hâlinde veri sorumlusunca gereği yerine getirilir. Başvurunun veri sorumlusunun hatasından kaynaklanması hâlinde alınan ücret ilgiliye iade edilir.

BAŞKAN – 13'üncü maddede önergeler var arkadaşlar.

Ömer Beylerin vermiş olduğu önergeyi okutuyorum...

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Söz...

BAŞKAN – Söz mü istediniz önce?

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Evet.

BAŞKAN – Tamam. Önce size söz vereyim, ondan sonra önergeyi okutayım.

Buyurun.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Şimdi, efendim, veri sorumlusunun herhangi bir şekilde ücret almasına, şirketin bu yoldan kazanç sağlamasına biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak tamamen karşıyız. Zaten kişisel veriler alınırken aldığına bir menfaat temin etmiyor. Biz, sosyal devlet ilkesi gereğince bir ücretle kişinin talep hakkını sınırlandırılmaması gerektiğini düşünüyoruz. Zaten ücretin ne şekilde olacağı, nasıl olacağı belli değil ama en son Sayın Adalet Bakanının dün bize ulaştırdığı bu Tüzükte "Denetim makamının görevlerinin yerine getirilmesi veri sahibi açısından ücretsizdir. Taleplerin özellikle tekrar eden niteliği nedeniyle ölçüsüz olduğunun açıkça görülmesi durumunda..." diye devam edip bu tür taleplerden ücret alınamayacağı çok açıkça dercedilmiştir. Dolayısıyla, biz, işlemin bir maliyeti gerektirmesi hâlinde dahi veri sahibinden herhangi bir ücret alınmaması gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, şimdi, sadece basit bir silme veya da basit bir şey değil bu. Yani, beklili yüzlerce, binlerce sayfanın fotokopisini isteyen bir şey olabilir, başka başka ekstra şey olabilir. Yoksa normalde herhangi bir ücret yok. Öngöremeyeceğimiz bir maliyet durumu ortaya çıktığı zaman ona dair bir yetki veriyoruz. Bu istisnai olarak çıkabilir. Yani, onunla ilgili bir şeydir ve kötüye kullanmayı önleyecek bir mekanizmadır, yoksa ücretsiz zaten.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Ali Bey nasıl tartıştığımızı anlatacak herhâlde.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz bu konuyu alt komisyonda da uzunca tartıştık, konuştuk. Prensip itibarıyla ücretsiz olmasını benimsiyoruz, doğrudur ancak geçen, SGK'dan temsilci arkadaşımız da söyledi, örnek de verdi, dedi ki: "Bazen on yıllık, yirmi yıllık bütün hastane kayıtlarının tamamını klasörlerce evrak istiyor." Bu bir maliyeti gerektirebiliyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 22

Bir de meslek olarak geçmişte yaşadığımız olaylardan biliyoruz ki bazen hak arama hakkının suistimalini meslek edinmiş kişiler oluyor. Bütün hayatı, gücü sürekli kurumlardan bu tür belge ve bilgi istemek. Bununla ilgili kurulun belirleyeceği bir ilave masrafı gerektirir kadar ücretin alınmasının bence makul ve hakkaniyetli olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla, doğru bir düzenleme.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Sayın Başkanım, o hâlde şöyle bir değişiklik yapılırsa yani burada “Sadece maliyeti kapsayacak şekilde bir ücret belirlenir.” gibi bir ibare yok. Yani kurul bir ücret belirler gibi...

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - Öyle zaten, madde de öyle.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ancak işlemin belli bir maliyeti gerektiriyor olması.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Ama tarife var.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Yani, belirlenebilir bir şey olursa ucu açık olmayan...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yapmayın, bundan dolayı...

BAŞKAN – Yok, olabilir yani maliyet ne ise o maliyeti karşılayacak...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, bütün burada her olay için tek tek maliyet tespiti çok zor bir iş. Bunlar avukatlık asgari ücret tarifesine gibi belki böyle genel bir şey çıkacaktır burada; yoksa her hadiseyle ilgili maliyet araştırması yapıp onu tespit etmek fiili bir imkânsızlık bu kurul için. Ne kadar kişisel veri, nerede, nasıl olacak... Yani, bu, uygulanabilir olması bakımından da kanun tasarısındaki düzenleme amacı karşılıyor çünkü öbürünü, gerçekten kurulun tespiti, uygulaması çok zor. Maliyeti tek tek tespit edip... Belki onu kişisel veriler sorumlularına bırakabilir kurul. Yani bu noktada “Siz kendi kurumunuz için maliyet belirleyin.” diyebilir ama kişisel verileri koruma kurulu tek başına bunu tespit edemez, genel bir tespit yapabilir.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Sayın Başkanım, Ali Bey’in açıklamalarını da hayatın olağan akışına uygun ve akılcı buluyorum. Yani, gerçekten bir hakkın suistimali manasında yapılabilir, kurum zarara uğratılabilir fakat biz ısrar etmeyelim. Şöyle bir düzenleme yapabiliriz, burada konuşup bir konsensüs içinde: Örneğin, 500 sayfayı aşan kısımda gibi, bunu aşan kısımda hakkı suistimal edenle ilgili bir şey yapılabilir ama veri sorumlusu 1 lira olsun, 2 lira olsun, 3 lira olsun, bu tür bilgi taleplerini karşılamayı istediğinde bu iş giriftleşecek. Yok kredi kartı numarası verecek, banka hesabına para yatırarak gibi. Gerçekten vatandaşın başvuru hakkını kısıtlayan bir şey. Diğer yandan, Ali Bey’in söylediği konuya da ben hak veriyorum. Dolayısıyla, burada bir düzenleme yapalım ama diyelim ki örneğin 100 sayfayı aşan bilgi talepleri diyebiliriz, 500 sayfayı aşan diyebiliriz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Burada sayfa var, CD var...

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Yani gibi. Bunu bir şekilde ya kurula bir görev verebiliriz ya da burada düzenleyebiliriz.

BAŞKAN – Aslında dediğiniz de doğru da fakat bunun ölçüsünü nasıl bulabiliriz? Yani bazısında 5 sayfalık bir şeydir ama o 5 sayfayı çıkarmak için bir sürü iş yapmak gerekir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – “Maliyet” en makul bir kavram

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Yani, şimdi, tabii, Ali Bey, sizin bahsettiğiniz, hakkı suistimal eden belki binde birdir. Şimdi, biz bir kişiyi cezalandırmak bin kişiyle uğraşmayalım. Dolayısıyla, ben size hak verdiğimi de ifade ediyorum ama bu konuda bir düzenleme mutlaka şart yani. “Sosyal devlet” diyoruz, sosyal devletin de ana ilkelerinden birisi budur.

BAŞKAN – Peki, Leyla Hoca’ya bir söz verdim bakalım, ne söyleyecek bu konuda.

YRD. DOÇ. DR. LEYLA KESER BERBER – Başkanım, burada regülasyonda bir düzenleme var Avrupa Birliğinin.

BAŞKAN – Bu regülasyona da aklım ermedi bir türlü ha.

YRD. DOÇ. DR. LEYLA KESER BERBER – 12’nci maddesi veri sahibinin haklarının kullanımına ilişkin usuller ve mekanizmalar diyerek (3)’üncü fıkrasında diyor ki “İlgililerin talep ettiği bilgiler ve gerçekleştirilen işlemler ücretsizdir. Taleplerin özellikle tekrar eden niteliği nedeniyle ölçüsüz olduğunun açıkça görülmesi durumunda veri sorumlusu bilginin sağlanması veya talep edilen işlemin gerçekleştirilmesi için bir ücret talep edebilir veya talep edilen işlemi gerçekleştirmeyebilir.” Dolayısıyla, hani, böyle bir kriter var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bu ağır bir düzenleme.

YRD. DOÇ. DR. LEYLA KESER BERBER – Bu durumda veri sorumlusu açık bir şekilde talebin ölçüsüz olduğunu kanıtlamakla yükümlüdür. Sonra, Avrupa Komisyonuna bir ödev veriyor, diyor ki. “4’üncü paragrafta belirtilen ölçüsüz olduğu açıkça görülen talepler ve ücretlere ilişkin kriterler ve gereksinimlerin ayrıntılı olarak belirlenmesini ülkelerin iç hukuklarına bırakıyor.” Üye ülkelerin. Dolayısıyla, hani, bir kural olarak ücretsiz ama bir ücret alınabiliyor. Burada belirlediği kriter de taleplerin tekrar eden niteliği nedeniyle...

BAŞKAN – Bence burada makulü geçiyorsa kurula bırakmak lazım yani bu kurulun takdirine bırakmak lazım.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – İlk deneyişinde 5’ten fazla talep... 5 talep ücretsiz olsun.

BAŞKAN – Burada bir ölçüyü tutturamayız ya, kusura bakmayın.

Peki, tamam.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Sayın Başkan, o zaman biz önergeyi çekelim.

BAŞKAN – Tamam, iyi olur.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 23

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Zaten birinci cümle kurul cümlesidir.
İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Şimdi Leyla Hoca da onu tekrar etti ama yani çok bir netlik yok açıkçası, onun için ısrarcı değiliz bunda.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Orada yaptırımı ağır yani “vermeyebilir” ifadesi...

BAŞKAN – Söyledi zaten, o da zapta geçti zaten, bir yere varamadık.

Evet, önerge geri çekilmiştir arkadaşlar.

Bir diğer önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/541 esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 13'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrasında yer alan “yazıyla” ibaresinin “yazılı olarak veya elektronik ortamda” ibaresi şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Serap Yaşar

İstanbul

Gerekçe:

Önergeyle veri sorumlularının başvuru sonuçlarını ilgililere yazılı olarak bildirmenin yanında her türlü elektronik sistemler vasıtasıyla da bildirmelerine imkân tanınmaktadır.

BAŞKAN – Bu şeyi çıkarıyoruz: “Kurulun belirleyeceği diğer yöntemler” çıkmış oluyor o zaman, öyle mi?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Evet.

YASAMA UZMANI TANER GEÇMEZ – Yok o çıkmıyor Başkanım, üçü değiştiriyor ora kalıyor. Şurası “yazılı olarak veya elektronik...”

BAŞKAN – Tamam, (3)'üncü fıkradaymış değişiklik.

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda 13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi okutuyorum:

Kurula şikâyet

MADDE 14- (1) Başvurunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hâllerinde; ilgili kişi, veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren otuz ve her hâlde başvuru tarihinden itibaren altmış gün içinde Kurula şikâyetle bulunabilir.

(2) 13 üncü madde uyarınca başvuru yolu tüketilmeden şikâyet yoluna başvurulamaz.

(3) Kişilik hakları ihlal edilenlerin, genel hükümlere göre tazminat hakkı saklıdır.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

15'inci maddeyi okutuyorum:

Şikâyet üzerine veya resen incelemenin usul ve esasları

MADDE 15- (1) Kurul, şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen, görev alanına giren konularda gerekli incelemeyi yapar.

(2) 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen şartları taşımayan ihbar veya şikâyetler incelemeye alınmaz.

(3) Devlet sırrı niteliğindeki bilgi ve belgeler hariç, veri sorumlusu Kurulun, inceleme konusuyla ilgili istemiş olduğu bilgi ve belgeleri on beş gün içinde göndermek ve gerektiğinde yerinde inceleme yapılmasına imkân sağlamak zorundadır.

(4) Şikâyet üzerine Kurul, talebi inceleyerek ilgililere bir cevap verir. Şikâyet tarihinden itibaren altmış gün içinde cevap verilmezse talep reddedilmiş sayılır.

(5) Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin varlığının anlaşılması hâlinde Kurul, tespit ettiği hukuka aykırılıkların veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar vererek ilgililere tebliğ eder. Bu karar, tebliğden itibaren gecikmeksizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirilir.

(6) Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin yaygın olduğunun tespit edilmesi hâlinde, Kurul bu konuda ilke kararı alır ve bu kararı yayımlar. Kurul, ilke kararı almadan önce ihtiyaç duyması hâlinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini de alabilir.

(7) Kurul, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve açıkça hukuka aykırılık olması hâlinde, veri işlenmesinin veya verinin yurt dışına aktarılmasının durdurulmasına karar verebilir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

Veri Sorumluları Sicili

MADDE 16- (1) Kurulun gözetiminde, Başkanlık tarafından kamuya açık olarak Veri Sorumluları Sicili tutulur.

(2) Kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler, veri işlemeye başlamadan önce Veri Sorumluları Siciline kaydolmak zorundadır. Ancak, işlenen kişisel verinin niteliği, sayısı, veri işlemenin kanundan kaynaklanması veya üçüncü kişilere aktarılma

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 24

durumu gibi Kurulca belirlenecek objektif kriterler gözönüne alınmak suretiyle, Kurul tarafından, Veri Sorumluları Siciline kayıt zorunluluğuna istisna getirilebilir.

(3) Veri Sorumluları Siciline kayıt başvurusu aşağıdaki hususları içeren bir bildirimle yapılır:

- a) Veri sorumlusu ve varsa temsilcisinin kimlik ve adres bilgileri.
- b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği.
- c) Veri konusu kişi grubu ve grupları ile bu kişilere ait veri kategorileri hakkındaki açıklamalar.
- ç) Kişisel verilerin aktarılabileceği alıcı veya alıcı grupları.
- d) Yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel veriler.
- e) Kişisel veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirler.
- f) Kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süre.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca verilen bilgilerde meydana gelen değişiklikler derhâl Başkanlığa bildirilir.

(5) Veri Sorumluları Siciline ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

17'nci maddeyi okutuyorum:

BEŞİNCİ BÖLÜM

Suçlar ve Kabahatler

Suçlar

MADDE 17- (1) Kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 ila 140'nci maddeleri uygulanır.

(2) Bu Kanunun 7'nci maddesi hükmüne aykırı olarak; kişisel verileri silmeyen veya anonim hâle getirmeyenler 5237 sayılı Kanunun 138'inci maddesine göre cezalandırılır.

BAŞKAN – Burada bir önerge var. Hocam...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Önergeden önce bir...

BAŞKAN – Tamam, dinleyelim.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) - Şimdi, Sayın Başkan, ilk toplantıda biz tasarının geneli hakkında görüş belirtirken bu konuda özellikle beyanda bulunmuştuk. Yani, burada ölçülülük ilkesi gereğince caydırıcı bir yasa maddesinin olmasında fayda var. Şimdi, en azından öngörülen ceza miktarlarının erteleme sınırından ve gene CMK 231 hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına imkân vermeyecek bir alt sınıra gelmesinde fayda var. Çünkü şöyle düşünün: Birinin tüm özel hayatının bir şekilde ifşa edildiğini ve o ifşayla birlikte sosyal yaşam içerisinde bulunmasının dahi güçlük arz edeceği, oluşturacağı bir durumda buna sebebiyet veren ilgili kişinin daha etkili bir ceza maddesiyle karşı karşıya kalmasının, oluşacak muhtemel suçun önlenmesi bakımından da faydalı olduğunu düşünüyoruz. Dolayısıyla, bizim bu maddede bir önergemiz de var bununla ilgili.

Kurulun takdirine sunuyoruz.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Hoca'ya bir söz verelim cezada mı düzenlenmesi gerekir, bunu nerede yapalım, onu bir soralım Başkanım. Bunu nerede yapalım, alt komisyonda biz bunda zorlandık.

BAŞKAN – Buyurun.

PROF. DR. BAHRİ ÖZTÜRK – Sayın Başkanım, şimdi, “Suçlar ve Kabahatler” bölümüne geldiğinde şüphesiz ki Türk Ceza Kanunu'nun ilgili maddelerine, 135 ve devam maddelerine atıf yapılacak. Fakat, hatırlayacaksınız, bu Türk Ceza Kanunu hazırlanırken kişisel verilerin korunması kanunu hâlâ tasarı hâlindeydi ve yasalaşmadığı için oradaki kavramlara, ibarelere yer verilememiştii Türk Ceza Kanunu'nun 135 ve devamı maddelerde. Şimdiki hâliyle bir çelişkinin ortaya çıktığını görüyoruz, bu doğaldır da. Nitekim, mesela 135'inci maddede sadece “kaydetmekten” bahsediliyor. Hâlbuki tasarının 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde “işleyen” kavramının, teriminin altında sadece bir tanesidir kaydetmek. Dolayısıyla, diğerleri yaptırımsız kalmaktadır bu durumda. Bu nedenle, 135 ve devamı maddelerin mutlaka gözden geçirilmesi ve bu yasayla uyumlu hâle getirilmesi gerekir ve bu da Türk Ceza Kanunu'nda yapılabileceği gibi bu Kanun'un sonuna eklenecek ve TCK'da değişiklik öngören bir düzenlemeyle de yapılabilir. Keza bir şey de var kanun yapma tekniğine aykırı bir durum, o da şu: Aslında nitelikli hâllerle ilgili olduğu zaman bu suç cezası artar. Hâlbuki bizde 135'inci maddeye baktığımızda göreceğiz ikinci fıkrasına, aynı cezaya hükmolunuyor. Bütün bunların gözden geçirilmesi lazım gelir. Keza 136'ncı maddede “veren” diyor hâlbuki bizim tasarımızda artık “aktaran” var. Bunun gibi bir yığın düzenleme yapılması gereken nokta var. Eğer bu şekliyle kalırsa ileride uygulamada sıkıntı yaratabileceğini söylemek mecburiyetindeyim.

Arz ettim efendim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, değerli CHP milletvekili arkadaşların verdiği önergede cezaları artıralım ve 231'i uygulanmayacak, o sınırı geçelim arzu ediliyor. Şimdi, düzenlemekte olan alan çok büyük kısmı sosyal medyayı içeren alan ve biz kişisel verileri çok geniş manada düzenliyoruz. Kaydetme, muhafaza altına alma, aktarma, bunları sosyal medyanın yoğunluğunu ve etkinliğini de dikkate aldığımızda ve 231'in uygulanmayacağı bir sınıra çıktığımızda bu işten hapse girmeyen memlekette kimse kalmaz. Yani yarın uygulamada o kadar çok... İşte fotoğrafı değiştirdi, yapıştırdı Facebook'ta ceza, bunu şuraya aktardı bir ceza ve inanılmaz sonuçlara gelir. Bugün hep sıkça vurguladığımız, efendim, hakaret suçları çok arttı, binlerce hakaret suçu var diye sıkça gündeme getirilen hususların önemli bir kısmı, belki yüzde 90'ı artık sosyal medyadan kaynaklı. Düzenlediğimiz alan da İnternet alanı, elektronik alan. Eğer biz bu cezaları çok artırırsak işin altından çıkılmaz boyuta gelir. Zaten kişisel verilerin tanımını geniş yaptık -

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 25

30'uncu maddede de 1/2, yarı oranında artırma var 30/(2)' de hassas verileri, özel verileri- daha da artırırsak bu işin altından kalkılmaz. Herkesi mahkemelere çıkarırız ve hapisanelere koyarız, çok tehlikeli bir sonuca varır.

BAŞKAN – Peki, şöyle düşünebilir miyiz Sayın Bakanım: Şimdi, cezayla ilgili bizim elimizde bir hazırlığımız var mı Ceza Kanunu'nu içeren?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Mart ayı içerisinde cezayla ilgili bir paketimiz gelecek inşallah. Ama eğer bu maddelerle ilgili bir değişiklik ihtiyacı varsa -burada Ceza Kanunu'nda var- biz burada bunu ele alabiliriz, yapabiliriz. Ama bizim görüşümüz de burada şu: Bu zaten erteleme kapsamı dışında, bir yıldan üç yıla kadar bir ceza var. İkincisi: Nitelikli veri olursa yarı oranında artırma öngörülüyor. Üçüncüsü de: “Kabahatler” diye başlayan 18'inci maddede çok ciddi idari para cezaları, yaptırımları da var. Esasında, bütün bunları beraber değerlendirmek lazım. Bir de bu veri sorumlusu cezayı alacak. Şimdi, böyle bir yaptırımla karşılaşsa kimse veri sorumlusu olmak istemeyebilir. Tabii, bu, sadece kamuyu ilgilendirmiyor ayrıca özel sektörü de ilgilendirecek. Sadece Türk vatandaşlarını ilgilendirmiyor, Türkiye'de bulunan yabancıları da, pek çok kişiyi de bu kapsayacak. O zaman, bu “kişisel veriler” konusu el dokunulamaz bir noktaya gelebilir. Yani bu konuda veri sorumlusu, kimse, olmak istemeyebilir. Ben cezaları makul tutmanın, eğer gerekiyorsa bu idari yaptırımlar üzerinde durmanın daha önemli olduğunu düşünüyorum. Çünkü makulün dışına çıktığımızda bence daha büyük sorunlara yol açabilir. 135'te zaten bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası öngörülüyor. Eğer orada bir şey varsa biraz alt sınırdan sapabilir, yukarı çıkabilir ama mesela idari yaptırımlara daha çok ağırlık vermek sanki daha şey...

BAŞKAN – Şimdi, onun dışında Sayın Bakanım, burada şey var, arkadaşların verdiği önergede de zaten “kurul üyesi ve çalışanları” diyor. Böyle bir suç işlerse bunlar otomatik olarak zaten işten de atılırlar. Bu cezanın alt sınırı olsa.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – O ayrı, ayrı. Bir de 30'uncu, ileriki...

BAŞKAN – Çünkü onlar “devlet memuru” gibi değerlendiriliyor.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, 30'uncu maddede de cezalarla ilgili ayrı düzenlemeler var, orayla buranın beraber değerlendirilmesinde de fayda var. Biz cezaların makul olduğunu düşünüyoruz.

BAŞKAN – Bir de Hocamın dediğine ben de katılıyorum. Şimdi, biz, Ceza Kanunu'nun bu ilgili maddelerinde bu kanunun içindeki suçları tam kapsayacak şekilde birtakım değişiklikler yapmak zorundayız. Aksi takdirde, birçok şey boşa kalıyor, atıf yapmak kâfi gelmiyor burada. Atıf yapıyoruz ama atıf yaptığımız madde zaten eksik.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Karşılıyor, onu o zaman...

BAŞKAN – Karşılıyor. O yüzden o marttaki değişiklikle biz onu dört başı mamur düzeltmeliyiz diye düşünüyorum ben.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Zaman kaybetmeyelim, oylayalım.

BAŞKAN – Oylayalım. Önergeyi...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – O düşünceye, o hassasiyete dikkat çekmek için verdik önergeyi.

BAŞKAN – Tamam.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/541) esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı'nın 17'nci maddesine 3'üncü bir madde ilave edilerek söz konusu suçun bir Kurul üyesi veya Kurul çalışanı tarafından işlenmesi hâlinde tayin edilecek ceza yarı oranda artırılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Muğla

Cemal Okan Yüksel

Eskişehir

Mehmet Gökdağ

Gaziantep

Necati Yılmaz

Ankara

Zeynel Emre

İstanbul

Gerekçe:

Kişisel verilerin korunmasına ilişkin verilecek cezaların caydırıcılık özelliği taşıması ve sorumluların daha dikkatli görev yapmaları amacıyla iş bu maddenin önerilmesi düşünülmüştür. Bir şahsın tüm özel hayatının hukuka aykırı şekilde ortaya çıkarılması, o kişinin içinde bulunduğu toplum içerisinde yaşamasını zorlaştırabilecektir. Böylesine ağır bir mağduriyet yaşanılması durumunda buna sebebiyet veren kişiye orantılı bir şekilde cezai müeyyide uygulanma amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17'nci madde kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, genel istek üzerine saat bir buçukta bitirmeyi düşünüyoruz tasarımı, onun için herkes kendini ona göre ayarlasın.

18'inci maddeyi okutuyorum:

Kabahatler

MADDE 18- (1) Bu Kanunun;

a) 10 uncu maddesinde öngörülen aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında 5.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,

b) 12 nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

c) 15 inci maddesi uyarınca Kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyenler hakkında 25.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 26

ç) 16 ncı maddesinde öngörülen Veri Sorumluları Siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket edenler hakkında 20.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar, idari para cezası verilir.

(2) Bu maddede öngörülen idari para cezaları veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanır.

(3) Birinci fıkrada sayılan eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi hâlinde, Kurulun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu Kurula bildirilir.

BAŞKAN – Buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, bu konuda da, tabii, ceza miktarları kanun tasarısında önerilmiş, üst sınırları var 1 milyon gibi, bunlar tabii küçük rakamlar değil elbette Türkiye şartları için. Ancak, özellikle bazı şirketler açısından ciroları göz önüne alındığında hiç de büyük rakamlar olmadığı ortaya çıkacaktır ve yine bizim dün edinip de incelediğimiz Avrupa Birliğinin değişikliğe ilişkin tasarısında da bu konuda şöyle bir ibare var, diyor ki: “Bir şirket 250 kişiden fazla çalışanı olması durumunda işte yıllık cirosunun yüzde 1’i, yüzde 2’si kadar -bir iki yerde buna rastladık- bir cezaya hükmedilir.” Dolayısıyla, biz bu konuda cezanın bu açıdan bakıldığında, idari para cezasının yeterli olmadığı kanaatini taşıyoruz. Bir önergemiz var, önergemiz de bununla ilgili. Yani bir şirketin eğer çalışan sayısı 250 kişinin altındaysa buna yönelik bir itirazımız yok ama bunun üzerindeyse, yani yıllık 100 milyon, 200 milyon, 500 milyon ciro yapan bir şirkete burada öngörülen ceza miktarları o şirket için hiçbir caydırıcılık taşımaz, yani bunun şirkete çok büyük bir yaptırım olmayacaktır.

BAŞKAN – Peki, şöyle de düşünebilir miyiz: Şimdi, diyelim ki şirket değil de bir kamu kurumu, onun da 400-500 kişisi var çalışanı, o da veri işliyor. Ona nasıl yapacağız, onun cirosu yok, bir şeyi yok. Yani orada bir eşitliğe aykırılık söz konusu olmaz mı?

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şöyle olur: Yani eğer biz bunda hemfikirsek kamu için ayırabiliriz de bunu. Herkes hemfikirse diğer şirketler için, işletmeler için bunu getirebiliriz. Yani bu pekâlâ yapılabilir.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Sayın Başkanım, aslında buradaki bu cezaların makas aralıklarının çok açılması hususu da alt komisyonda tartışılmıştı ve sizin önerdiğiniz şey, Sayın Bakanım, aynı zamanda bu makas aralığına belki bir çözüm de getirebilir. Çünkü işletmelerin, bu hususta faaliyet gösterenlerin küçüklüğünü göze alarak ceza hadlerinin aşağı olması, çok büyük iş yapıyor olması hâlinde, fazla cezayı gerektirdiğine inanıldığı durumlarda da yüksek olması gerekliliği nedeniyle bu makaslar açık. Buna benzer daha önce kararlar, Danıştayın yargı kararları da var biliyorsunuz, iptale yönelik. Dolayısıyla, ondan da bir nebze bu şekilde bir düzenleme yaparak kurtulunabilir diye düşünüyorum. Ben aslında olumlu görüyorum ama formüle edilmesi lazım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şöyle yapalım Sayın Başkanım: Bunu Genel Kurula kadar çalışsınlar, eğer bir şey çıkarsa, bizimkiler de baksın, yapılabilir ama şu anda, sizin ifade ettiğiniz gibi, sıkıntı var burada.

BAŞKAN – Bence de yani şimdi yanlış bir şey yapmayalım diye düşünüyorum.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kamuyla ilgili, başka alanlarla ilgili yani işi çözeceğiz derken daha sıkıntılı hâle getirebilir. Bu hâliyle Komisyonumuz uygun görürse geçsin, üzerinde biz de çalışalım, ben Bakanlıktaki arkadaşları da çalıştırayım. Eğer uygulanabilir bir formül bulabilirsek Genel Kurul aşamasında...

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Oylayalım.

BAŞKAN – Tamam, anlaşıldı.

Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, daha önceki konuşmamda da söylemişim “bilgilendirme”nin aslında “aydınlatma” olması gerektiğini. Ancak, sevindirici olarak, 18’inci maddede yazılırken “aydınlatma” olarak girmiş. Yani bir yerde bilgilendirme, bir yerde aydınlatma... Böyle bir teknik yanlış yakışmıyor.

BAŞKAN – Bir yerde sonunda düze çıkıyoruz, hiç merak etmeyin.

MURAT EMİR (Ankara) – Hiç yakışmıyor, olur mu öyle şey? Aydınlatmayla bilgilendirme arasında çok büyük bir fark var Sayın Bakanım. Böyle bir tutarsızlık size de, sizin Komisyonunuza da, bu Komisyona da hiç yakışmaz. Bunun mutlaka düzeltilmesi lazım.

Arz ederim.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/541) esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı’nın 18’inci maddesinin birinci fıkrasına (d) bendi ilave edilerek, (b), (c), (ç) bentlerinin ihlalinin “en az 250 kişiden fazla çalışanı bulunan işletme” tarafından yapılması hâlinde, ayrıca yıllık cirosunun “yüzde bir”i kadar ilave para cezası verilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Muğla

Necati Yılmaz

Ankara

Gereğe:

Mehmet Gökdağ

Gaziantep

Cemal Okan Yüksel

Eskişehir

Zeynel Emre

İstanbul

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 27

Madde metninde kanunu aykırılık hâlinde, ihlali yapanlara karşı belirlenen para cezasının caydırıcılık ve orantılılık ilkeleri göz önüne alınarak, özellikle yüksek oranda yıllık ciroya sahip şirketlerin daha dikkatli hareket etmeleri amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

19'uncu maddeyi okutuyorum:

ALTINCI BÖLÜM

Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Teşkilat

Kişisel Verileri Koruma Kurumu

MADDE 19- (1) Bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek üzere, idari ve mali özerkliğe sahip ve kamu tüzel kişiliğini haiz Kişisel Verileri Koruma Kurumu kurulmuştur.

(2) Kurum Başbakanlıkla ilişkilidir.

(3) Kurumun merkezi Ankara'dadır.

(4) Kurum, Kurul ve Başkanlıktan oluşur. Kurumun karar organı Kuruldur.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

20'nci maddeyi okutuyorum:

Kurumun görevleri

MADDE 20- (1) Kurumun görevleri şunlardır:

a) Görev alanı itibarıyla, uygulamaları ve mevzuattaki gelişmeleri takip etmek, değerlendirme ve önerilerde bulunmak, araştırma ve incelemeler yapmak veya yaptırmak,

b) İhtiyaç duyulması hâlinde, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri veya üniversitelerle işbirliği yapmak.

c) Kişisel verilerle ilgili uluslararası gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek, görev alanına giren konularda uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak, toplantılara katılmak.

ç) Yıllık faaliyet raporunu Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna ve Başbakanlığa sunmak.

d) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

21'inci maddeyi okutuyorum:

Kişisel Verileri Koruma Kurulu

MADDE 21- (1) Kurul, bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görev ve yetkilerini kendi sorumluluğu altında, bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Görev alanına giren konularla ilgili olarak hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Kurula emir ve talimat veremez, tavsiye veya telkinde bulunamaz.

(2) Kurul, yedi üyeden oluşur. Kurulun dört üyesi Bakanlar Kurulu, üç üyesi Cumhurbaşkanı tarafından seçilir.

(3) Kurula üye olabilmek için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Kurumun görev alanındaki konularda bilgi ve deneyim sahibi olmak.

b) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinin (1), (4), (5), (6) ve (7) numaralı alt bentlerinde belirtilen nitelikleri taşımak.

c) Herhangi bir siyasi partinin yönetim ve denetim organlarında görevli veya yetkili bulunmamak.

ç) En az dört yıllık lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olmak.

d) Kamu kurum ve kuruluşlarında, uluslararası kuruluşlarda, sivil toplum kuruluşlarında veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında ya da özel sektörde toplamda en az on yıl çalışmış olmak.

(4) Kurul üyeliğine seçileceklerin muvafakatleri aranır. Üye seçiminde, Kurumun görev alanına giren konularda bilgi ve deneyimi bulunanların çoğulcu bir şekilde temsiline özen gösterilir.

(5) Kurul Başkan ve İkinci Başkanı, üyeler arasından Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. Kurulun Başkanı, Kurumun da başkanıdır.

(6) Kurul üyelerinin görev süresi dört yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilebilir. Üyelerin görev süresinin dolmasına bir ay kala yeni üye seçimi yapılır. Üyeliklerde, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalma olması hâlinde, bir ay içinde seçim yapılır. Bu şekilde seçilen üye, yerine seçildiği üyenin kalan süresini tamamlar.

(7) Seçilen üyeler ilk toplantının başında aşağıdaki şekilde yemin ederler:

"Görevimi tam bir tarafsızlık, dürüstlük, hakkaniyet ve adalet anlayışı içinde yerine getireceğime, namusum ve şerefim üzerine yemin ederim."

(8) Kurul üyeleri özel bir kanuna dayanmadıkça, Kuruldaki resmî görevlerinin yürütülmesi dışında resmî veya özel hiçbir görev alamaz, dernek, vakıf, kooperatif ve benzeri yerlerde yöneticilik yapamaz, ticaretle uğraşamaz, serbest meslek faaliyetinde bulunamaz, hakemlik ve bilirkişilik yapamazlar. Ancak, Kurul üyeleri, asli görevlerini aksatmayacak şekilde bilimsel amaçlı yayın yapabilir, ders ve konferans verebilir ve bunlardan doğacak telif hakları ile ders ve konferans ücretlerini alabilirler.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 28

(9) Üyelerin görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlara ilişkin soruşturmalar 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanuna göre yapılır ve bunlar hakkında soruşturma izni Başbakan tarafından verilir.

(10) Kurul üyeleri hakkında yapılacak disiplin soruşturması ve kovuşturmasında 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(11) Kurul üyelerinin süreleri dolmadan herhangi bir nedenle görevlerine son verilemez. Kurul üyelerinin;

a) Seçilmek için gereken şartları taşımadıklarının sonradan anlaşılması,

b) Görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlardan dolayı haklarında verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesi,

c) Görevlerini yerine getiremeyeceklerinin sağlık kurulu raporuyla kesin olarak tespit edilmesi,

ç) Görevlerine izinsiz, mazeretsiz ve kesintisiz olarak on beş gün ya da bir yılda toplam otuz gün süreyle devam etmediklerinin tespit edilmesi,

d) Bir ay içinde izinsiz ve mazeretsiz olarak toplam üç, bir yıl içinde toplam on Kurul toplantısına katılmadıklarının tespit edilmesi,

hâllerinde Kurul kararıyla üyelikleri sona erer.

(12) Kurul üyeliğine seçilenlerin Kurulda görev yaptıkları sürece önceki görevleri ile olan ilişkileri kesilir. Kamu görevlisi iken üyeliğe seçilenler, memuriyete giriş şartlarını kaybetmemeleri kaydıyla, görev sürelerinin sona ermesi veya görevden ayrılma isteğinde bulunmaları ve otuz gün içinde eski kurumlarına başvurmaları durumunda atamaya yetkili makam tarafından bir ay içinde müktesseplerine uygun bir kadroya atanır. Atama gerçekleşinceye kadar, bunların almakta oldukları her türlü ödemelerin Kurum tarafından ödenmesine devam olunur. Bir kamu kurumunda çalışmayanlardan üyeliğe seçilip yukarıda belirtilen şekilde görevi sona erenlere herhangi bir görev veya işe başlayıncaya kadar, almakta oldukları her türlü ödemeler Kurum tarafından ödenmeye devam edilir ve bu şekilde üyeliği sona erenlere Kurum tarafından yapılacak ödeme üç ayı geçemez. Bunların Kurumda geçirdiği süreler, özlük ve diğer hakları açısından önceki kurum veya kuruluşlarında geçirilmiş sayılır.

BAŞKAN – Buyurun.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Sayın Başkan, çok önemli bir madde. Tabii, biz, Adalet Komisyonunun kuruluş, işleyiş ve hepimizin, çoğumuzun hukukçu olması sebebiyle burada hukuk yapıyoruz, çok fazla siyaset konuşmuyoruz ama işte tam siyasetin konuşulacağı maddeye geldik.

BAŞKAN – Burası siyasi bir düzenleme.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Şimdi, bu kanunun, kurumun ve kurulun gerekliliği konusunu, Adalet Komisyonunun tüm üyeleri beyanlarıyla bunun gerekli, önemli ve kanunda düzenlenmesi gerektiğini açıkça ifade etti. Kurulla ilgili 2 sayfayı aşkın madde var fakat burada bizim önem verdiğimiz, kurulun oluşma şekli. Ne diyor maddemiz? “Bu kurul bağımsız, idari ve mali açıdan özerk bir kurul.” Fakat 4 tanesini Bakanlar Kurulu, 3 tanesini de Cumhurbaşkanı atıyor. Mevcut, şu andaki Türkiye’deki konjonktürel durumda yani 7’ sinin de Cumhurbaşkanı tarafından atanacağını söyleyebiliriz.

Şimdi, bizim önergemiz aslında burada bir turnusol kâğıdı, kurulun üyelerinin gerçekten ne kadar tarafsız ve hukuka bağlı olduklarını ispatlayacak bir önerge. Vereceğimiz oyla bunu burada belli edeceğiz. Önergemizde -okunacak ama- şunu söylüyoruz: Bu kurulun uzman, ehil ve tarafsız kişilerden oluşması gerektiği konusunda hemfikiriz. Biz diyoruz ki: “Yargıtay bir, Danıştay iki, Yükseköğretim Kurulu üç, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği dört, Barolar Birliği beş, Bakanlar Kurulu altı ve Cumhurbaşkanı yedi; 3’ er tane aday bildirsin ve parlamenter demokrasinin gereği olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi bir oylama yapsın, ilk başta nitelikli çoğunlukla, daha sonra salt çoğunlukla 7 kişiyi seçsin.”

Şimdi, tasarıda kurulun başkanını da Bakanlar Kurulu seçiyor. Onu da kurul kendi arasında seçsin istiyoruz. Bu hem 95 tarihli Avrupa Birliği direktifi hem 2015 tarihli yeni regülasyonla zaten bu kurulun tarafsız ve ehliyeti konusunda şüphe götürmeyecek kişilerden oluşması gerektiği açıkça belirtilmiş.

O yüzden, biz, kurul eğer şu anda mevcut düzenlemeye göre Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanı tarafından seçilecek kişilerden oluşursa tarafsızlıklarını koruyamayacaklarını, âdeta bir memur gibi davranacaklarını düşünüyoruz. O yüzden önergemizi dikkatlerinize önemle sunuyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bu tasarının en önemli maddelerinden bir tanesini şu anda görüşüyoruz. Tasarının bütününe baktığımızda bir amaç maddesi yani ilkesel olarak verilerin korunması meselesi var. İkinci olarak da bunları koruyacak olan organın teşekkülü var. Burada önemli bir görev ifa edecek kurum ve kurul ama kurul üyelerinin hem seçimi hem de nitelikleri bakımından bu görev, yetki ve sorumluluk şumulüyle uyumlu olmadığını görüyoruz. O nedenle biz de kurul üyelerinin, öncelikle kurumun bağımsız çalışması fonksiyonuna uygun olarak Yargıtaydan, Danıştaydan, Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumundan, TÜBİTAK’tan, YÖK’ten, Odalar Birliğinden ve Adalet Bakanlığından oluşturulacak, teklif edilecek kişilerden yine Bakanlar Kurulu tarafından seçilecek üyelerden teşekkül etmesini öngörüyoruz. Ayrıca kurul üyelerinin niteliklerinin her ne kadar alt komisyonda yapılan çalışma neticesinde birazcık ıslah edilmiş olsa da çok daha net hâle getirilmesi gerekir diye düşünüyoruz. Mutlaka bu alandaki hukuk ve bilgi teknolojisiyle uyumlu bir deneyime sahip olması gerektiğini düşünüyoruz üyelerin. Aksi takdirde kurumun ve kanunun öngördüğü görev, yetki, sorumluluk ve bağımsızlıkla mütenasip olmayacağını düşünüyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 29

Bir başka mesele de yemin metninde mutlaka metnin başına "Anayasa ve kanunlara uygun olarak" gibi bir ibarenin konulması gerekir.

BAŞKAN – Var var, öyle bir önerge var o şekilde.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Yani alt komisyonda konuşmuştuk ama konulmamış. Bu da önergemizin içerisinde var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Mizgin Hanım, buyurun.

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Biz de bu tasarinın özellikle bu maddesinin ileride tartışmalara neden olacağını düşünüyoruz. Biz de alt komisyonda eleştirimizi dile getirmiştik. Özellikle kurulun seçilme şekline ilişkin, bizden önceki konuşmacılara benzer biz de tarafsız bir yapının, aslında, sektör temsilcilerinin, avukatların, akademisyenlerin ve yargı mercilerinin içinde olduğu, tarafsızlığı şüphe götürmeyecek bir kurulun oluşması gerektiğini düşünüyoruz.

Ayrıca diğer, ikinci sıkıntı başkan ve ikinci başkanın da kurul içerisinde seçilmesi gerektiğini düşünüyoruz çünkü o kurulun... O da dışarıdan atanıyor.

Diğer bir sıkıntı, 9'uncu fıkra da özellikle soruşturma izninin Başbakanlıkça verilmesi çıkarılması gereken bir maddedir, bir kısımdır çünkü kişisel verilerin korunması hususunda hesap verilebilirlik noktasında bence çok ciddi kaygı verici bir husus. Bunun mutlaka çıkarılması gerekiyor. Bu noktada genel olarak baktığımızda iktidara bağımlı bir kurul oluşturma çabası çok net görülmektedir. Arkadaşlar dile getirdiler, evet, bir memur gibi Hükümetin politikaları çerçevesinde, âdeta atanmış bir kurul gibi çalışacaktır. Dolayısıyla da bu görüntüyü, bu bakış açısını ortadan kaldıracak eklemelerle, düzenlemelerle bu madde yeniden gözden geçirilmelidir diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Yani Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu önergedeki gibi düşünüyorsunuz siz değil mi?

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Yani kısmen ve şu an söylediklerimizi de ekleyerek.

BAŞKAN – Peki.

Burada Sayın Bakana bir söz vereceğim ben.

Bu Yargıtay, Danıştay üyelerine kanunla başka görev verilebiliyor mu? Ben verilemez diye düşünüyorum da bakalım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, esasında burası arkadaşların da ifade ettiği gibi önemli ve tartışılacak bir konu. Siyasi olarak da herkes farklı değerlendirmeler mutlaka yapacaktır. Biz bu çalışmayı yaparken Türkiye'de şu anda bulunan düzenleyici ve denetleyici mahiyette kurumların kurullarının oluşumuna baktık "Nasıl var?" diye. İşte Kamu İhale Kurumu, Rekabet Kurumu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu gibi kurumların teşkilat ve üyelerinin seçimi, kurulun yapısı ve hizmet birimleri gibi konuları detaylı bir şekilde gözden geçirdik "Türkiye'de nasıl benzer yapılar var, biz burada nasıl istifade ederiz?" diye.

Öte yandan, tabii, "Mukayeseli hukukta durum nedir?" diye ona da baktık. Orada da bir birlik yok, her ülkenin farklı tercihi var. Diyelim, Hollanda'da komisyon Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Kral tarafından atanan bir başkan –parantez içi- yüksek yargıdan ve 2 üyeden oluşmaktadır. Ayrıca bu komisyonun teklifi üzerine üyeleri Adalet Bakanı tarafından atanan bir danışma kurulu da oluşturulmaktadır. İtalya'da 4 üye var, doğrudan Meclis tarafından seçilmektedir. Şimdi, baktığınızda başka ülkelerde de ayrı ayrı... Mesela İngiltere'de Kraliçe tarafından seçilmekte, diğer bazı ülkelerde de parlamentolar tarafından veya ortaklaşa yetki paylaşımı suretiyle seçimler söz konusudur. Burada biz bunun 3'ünün Cumhurbaşkanı tarafından, 4'ünün de Bakanlar Kurulu tarafından seçilmesini öngördük. Sonuçta, Bakanlar Kurulu da milletin iradesiyle seçilen Parlamento içinden çıkıyor, Cumhurbaşkanı da şu anda doğrudan halk tarafından seçiliyor. Bu, bir noktada millî iradenin de yansıması şeklinde olur.

Tabii, bu kurulun iyi çalışması için güvencelerinin de iyi olması lazım. Atandıktan sonra kurul üyelerinin görevden alınması söz konusu değil, görev süresince görevden alınamayacaklar. Bu son derece önemli bir teminattır.

İkincisi: İdari ve mali özerkliğe sahip olması. Bu da son derece önemli bir teminattır.

Üçüncüsü: Kurulun görevlerini bağımsız olarak yapacağının altının çizilmesi son derece önemli teminattır. Öte yandan, kurulda görev yapan üyelerle ilgili bir adli soruşturma yapılması hâlinde bunun Başbakanın iznine bağlanması da bir teminattır çünkü bunlar herhangi bir soruşturma tehdidi altında olursa o zaman görevlerini belki daha iyi yapamayabilir. Yani, bu, onları haksızlık, hukuksuzluk yaptığında himaye etmek için değil, esasında bu noktada, onların görevlerini rahat bir biçimde yapmasını sağlamak maksadıyla konulmuştur. Kaldı ki Başbakanın izin verip vermeme konusundaki kararı idari yargının zaten denetimine tabidir. İdari yargı bu konudaki kararı kaldırabilir veya o kararı onaylayabilir. O açıdan da bir denetim var.

Öte yandan, sadece hukukçuların veya iktisadi idari bilimler fakültesi mezunlarının olmasına ilişkin konular da... Tabii, bizim Komisyonumuz bu konuda gerçekten hassasiyet gösteriyor. Ben bunu saygıyla karşılıyorum ama bu konuyu sadece belli fakülteleri bitirenlere hasretmek son derece yanlış olur. Yani, bu konuda seçenek alanını geniş tutmak ve herkesin bu kanunda yazan şartları taşımak kaydıyla buraya seçilebilme imkânının olması son derece önemlidir. Bir tekel oluşturmak doğru değil diye düşünüyoruz.

Tabii, burada Anayasa ve kanunlara uyma konusu yemin içerisinde yer alabilir. Gerçekten onun için zaten bu kurul çalışacak. Yani, o noktada bir değişiklik yapılmasında biz fayda görüyoruz. Bazı yerlerde yeminler Yargıtay huzurunda yapılıyor. Belki bu işe daha fazla bir ciddiyet ve ağırlık katmak ve bu işin önemini vurgulamak bakımından önemli. Yani yemin konusunda Yargıtay Başkanlık Kurulu önünde yemin yapılması da sağlanabilir ama bu hâliyle maddenin bu kurumun bağımsız ve tarafsız, objektif görev yapmasına yetecek düzenlemeleri içerdiğini düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 30

Şunu da ifade etmekte fayda görüyorum: Yani "Hükûmet seçerse yanlış olur, falan kurum seçerse doğru olur." yaklaşımı da pek isabetli değil. Zaten idarenin içerisinde olanları atayan Hükûmet esasında baktığınızda. Ha, diğer kurumlar seçtiği zaman, başka kurumlar, "Ya, bunlar daha objektif olur." kanaatine "Hükûmet seçerse bunlar objektif olmaz." kanaatine varmamız bence şimdiden çok erken bir kanaat olur. Kurulun oluşumundan sonra göreceğiz ki işini iyi mi yapıyor, kötü mü yapıyor; tarafsız, bağımsız, objektif görev yerine getiriyor mu, getirmiyor mu? Getirmediyse zaman hepimiz beraber kurumu eleştireceğiz, bu kurulun üyelerini de eleştireceğiz. Onlara dönük herkes, tabii, söylemesi gerekenleri söyleyecektir ama burada gerçekten önemli bir yapı oluşturuluyor.

Ben tasarının, alt komisyondaki kabul edilen şekliyle bu maddenin kabulünün amacı karşılayacağına inanıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, bu kanunun yapımında ve bu kanunun olduğu ülkelerin hemen hemen hepsindeki temel beklenti, oluşturulacak kurulun bağımsız olmasıdır. Şimdi, bu salonda bulunan herkes -sadece Komisyon üyeleri değil, herkes- şunu eminim biliyorlardır: Bu kanundaki 4 üyenin Bakanlar Kurulu, 3 üyenin Cumhurbaşkanı tarafından önerilmesinden, bunun Türkiye'deki farklı kurumlar, üniversiteler, barolar, Danıştay, Yargıtay, farklı kurullardan birer kişinin önerilmesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde yani millî iradenin tecelli ettiği bir yerde bu isimlerin belirlenmesi bağımsızlık ögesini güçlendirecektir. Aslında kurulun karar vermesi gereken nokta şu: Bu hâliyle biz "Tamamen bağımsız değildir." iddiasında da değiliz. Direkt ön yargıyla da konuşmuyorum ama bunun daha bağımsız bir hâle bürünme imkânı var mı? Var. Bunu tercih edebilir miyiz? Pekâlâ edebiliriz. Şimdi, burada biz ilk etapta şunu düşündük aslında: "Acaba Radyo Televizyon Üst Kurulunun yapısındaki oluşumla ilgili bir öneri getirelim mi?" diye. Oradan da şu kanaate vardık: Evet, bu olabilir ama siyasetle de çok fazla ilişkilendirmeden, mümkün mertebe daha bağımsız bir kurulun oluşmasını sağlama düşüncesiyle böyle bir öneri getirdik.

Bakın, bizim, şu anki Türkiye siyasi konjonktürü içerisinde yine tüm Komisyon üyeleri, herhangi biri de şunu ifade edebilir mi: Bizim önerimizde istenilen kurumların -yani nihayetinde burada 3 isim önerecek her birinden, Meclis seçecek- hiçbir yerinde ana muhalefet partisi yok, diğer partiler de yok. Yani, burada amaç daha bağımsız, daha tarafsız bir yapının oluşması ve... Şimdi, burada oluşturulacak algı da önemlidir. Bizim önerimiz doğrultusunda bir yapı ya da buna benzer ya da Milliyetçi Hareket Partisindeki arkadaşımızın önerisi doğrultusunda bir yapı oluştuğunda mevcut durumdan daha bağımsız olacağı açık ve bu kanun çıktıktan sonra kamuoyunda en çok tartışılacak noktalardan biri de bu olacak yani tartışma noktası yapılacak konulardan biri de bu olacak. Ben tüm Komisyon üyelerimizin bu konuda bir hassasiyet göstermesini bekliyorum.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, buyurun, son söz sizin.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, bir ilave yapmakta fayda görüyorum, demin unuttum.

Tabii, kurul üyelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilmesi için bizim Anayasa'da değişiklik yapmamız gerekir. Hatırlarsanız, geçmişte, ombudsmanlıkla ilgili bir yasal düzenleme yaptık. Anayasa Mahkemesi bu konuda, bu yasal düzenlemeyi iptal etti Anayasa'da düzenlenmediği için ve bu konuda seçim yapılabilmesi için Meclis tarafından, konunun Anayasa'da düzenlenmesi gerektiğini gerekçe göstererek iptal etti. Şu anda RTÜK üyeleri Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçiliyor. Bu, Anayasa'da, bildiğim kadarıyla, düzenlenmiş bir konu. Yani, burada Sayıştay var...

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Uzlaşma Komisyonuna götürüveririz Sayın Bakanım, zaten konuşuyorlar şu anda.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır hayır yani şu anda biz bunu mevcut Anayasa'ya göre hazırladığımız için işin bu vechesinde Komisyonun dikkatine arz etmek...

BAŞKAN – Bence Anayasa'da bir değişiklik yapsınlar, bugünlerde çalışıyorlar nasıl olsa.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Uzlaşma Komisyonu inşallah bir değişiklik yapar.

BAŞKAN – Evet, peki.

Üç tane önerge var, aykırılık sırasına göre okutuyorum arkadaşlar:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/541 esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 21'nci maddesinin (2)'nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini; (3)'üncü fıkranın (a), (ç), (d) bentlerinin tasarıdan çıkartılmasını; 7'nci maddenin başına "Anayasa ve Kanunlara uygun olarak" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Celal Adan

İstanbul

İsmail Faruk Aksu

İstanbul

"(2) Kurul yedi üyeden oluşur. Kurul'a sosyal bilimler alanında hukuk, siyasal bilgiler (Bilimler) iktisadi ve idari bilimler, iktisat, işletme fakülteleri ve bölümlerinden; mühendislik alanında elektronik, elektrik-elektronik, elektronik ve haberleşme, endüstri, bilgisayar, telekomünikasyon ve işletme mühendisliği fakültelerinden veya bölümlerinden mezun olmak ya da belirtilen bölümlerden mezun olmamakla birlikte sayılan alanlarda yüksek lisans ya da doktora yapmış olmak, öğretim kurumlarında en az on yıl öğretim üyeliği yapmış veya kamu hizmetinde ya da uluslararası kuruluşlarda en az on yıl fiilen çalışmış olmak, veri koruma hukuku ve/veya bilgi güvenliği alanlarında yeterli bilgi ve deneyime sahip olmak şartıyla;

Kurulun üyeleri, Adalet Bakanlığınca gösterilecek bir aday ile Yargıtay ve Danıştay üyeleri arasından gösterilecek iki adaydan birer, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurulunun üyeleri arasından göstereceği iki adaydan biri, Yükseköğretim Kurulunun mühendislik alanlarında profesör veya doçent unvanına sahip öğretim üyeleri arasından göstereceği iki adaydan biri, Türkiye Odalar ve

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 31

Borsalar Birliğinin göstereceği iki adaydan biri ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun göstereceği iki adaydan biri olmak üzere Bakanlar Kurulu tarafından seçilir."

Gerekçe:

Bu denli önemli görev yapacak bir kurulun üyelerinin de bu görev, yetki ve sorumluluklara uyumlu vasıflara sahip olması gerekir. Kurulun üyelerinin göreviyle ilgili bir niteliğe sahip olmasının yanı sıra kurumun göreviyle uyumlu kurumları da temsil etmesi gerekir. Bu sebepten hem yargı hem de teknik kurumların temsilcilerinden oluşacak, aynı zamanda bağımsız hareket edebilecek ve kurum yapısına uygun bir yapılanma öngörülmektedir. Ayrıca, yemin metninde üyelerin Anayasa ve kanunlara uygun hareket edecekleri tarzda düzenleme öngörülmüştür.

BAŞKAN – Peki, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/541 esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısının 21'inci maddesinin ikinci, beşinci ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

21- (2) Kurul; Yargıtay, Danıştay, Yüksek Öğretim Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Barolar Birliği, Bakanlar Kurulu, Cumhurbaşkanlığı tarafından önerilen üçer aday arasından Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Genel Kurul'unda yapılacak oylamada ilk iki turda nitelikli çoğunluk seçimin üçüncü tura kalması halinde salt çoğunlukla seçilen 7 üyeden oluşur.

(5) Kurul, başkan ve ikinci başkan üyelerin kendi arasından yapacağı seçimde salt çoğunlukla belirlenir. Her ikisi hakkındaki oylama ayrı ayrı yapılır.

(9) Üyelerin görevleri sebebiyle işledikleri iddia edilen suçlara ilişkin soruşturmalar doğrudan gerçekleştirilir.

Ömer Süha Aldan

Namık Havutça

Mehmet Gökdağ

Muğla

Balıkesir

Gaziantep

Necati Yılmaz

Cemal Okan Yüksel

Zeynel Emre

Ankara

Eskişehir

İstanbul

Gerekçe:

Avrupa Birliği'nin gerek 1995 tarihli direktiflerine ve gerekse 2015 tarihli direktif taslağının 48'inci maddesinde belirtildiği üzere üyeler kurulun tarafsızlıkları ve ehliyetleri konusunda şüphe götürmeyecek kişilerden oluşması gerektiğine vurgu yapıldığından ve de konumu itibarıyla özerk Kurul'un bağımsız olması gerektiğinden bu değişiklik önerisi verilmesi gereği doğmuştur.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/541 esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısının 21 inci Maddesinin yedinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Serap Yaşar

İstanbul

"(7) Seçilen üyeler Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu huzurunda "Görevimi Anayasaya ve kanunlara uygun olarak, tam bir tarafsızlık, dürüstlük, hakkaniyet ve adalet anlayışı içinde yerine getireceğime, namusum ve şerefim üzerine yemin ederim." şeklinde yemin ederler. Yargıtay'a yemin için yapılan başvuru acele işlerden sayılır."

Gerekçe:

Önergeyle, Kurula seçilen üyelerin yeminlerini diğer düzenleyici ve denetleyici kurumlarda olduğu üzere Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu huzurunda yapmaları öngörülmektedir. Ayrıca yemin metnine üyelerin görevlerini Anayasaya ve kanunlara uygun olarak yapacaklarına ilişkin ibare eklenmektedir.

BAŞKAN – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda 21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Önergelerde pozitif ayrımcılık var tabii hanımlara, ondan dolayı böyle oluyor.

Diğer maddeyi okutuyorum:

Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 22- (1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

- Kişisel verilerin, temel hak ve özgürlüklere uygun şekilde işlenmesini sağlamak.
- Kişisel verilerle ilgili haklarının ihlal edildiğini ileri sürenlerin şikâyetlerini karara bağlamak.
- Şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen görev alanına giren konularda kişisel verilerin kanunlara uygun olarak işlenip işlenmediğini incelemek ve gerektiğinde bu konuda geçici önlemler almak.
- Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesi için aranan yeterli önlemleri belirlemek.
- Veri Sorumluları Sicilinin tutulmasını sağlamak.
- Kurulun görev alanı ile Kurumun işleyişine ilişkin konularda gerekli düzenleyici işlemleri yapmak.
- Bu Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek.
- Diğer kurum ve kuruluşlarca hazırlanan ve kişisel verilere ilişkin hüküm içeren mevzuat tasarıları hakkında görüş bildirmek.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 32

ğ) Kurumun; stratejik planını karara bağlamak, amaç ve hedeflerini, hizmet kalite standartlarını ve performans kriterlerini belirlemek.

h) Kurumun stratejik planı ile amaç ve hedeflerine uygun olarak hazırlanan bütçe teklifini görüşmek ve karara bağlamak.

ı) Kurumun performansı, mali durumu, yıllık faaliyetleri ve ihtiyaç duyulan konular hakkında hazırlanan rapor taslaklarını onaylamak ve yayımlamak.

i) Taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması konularındaki önerileri görüşüp karara bağlamak.

j) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

BAŞKAN – Bu maddede bir önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/541 esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısının 22 inci maddesinin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentlerin eklenmesini ve diğer bentlerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Celal Adan

İstanbul

İsmail Faruk Aksu

İstanbul

"f) Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri belirlemek amacıyla düzenleyici işlem yapmak.

g) Veri sorumlusunun ve temsilcisinin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenleyici işlem yapmak"

Gerekçe:

Önergeyle, veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerin ne olacağının Kurul tarafından belirlenerek uygulama birliği sağlanması amacıyla Kurula düzenleyici işlem yapma yetkisi verilmektedir. Ayrıca veri sorumlusunun ve temsilcisinin görev, yetki ve sorumlulukları hususunda da Kurul düzenleyici işlem yapma görevi verilmektedir.

BAŞKAN – Evet, Hükümet önergeyle ilgili... Demin bahsettiğimiz konu bu şekilde düzeltiliyor.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Katılıyorsunuz.

Peki, Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda 22' nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

Kurulun çalışma esasları

MADDE 23- (1) Kurulun toplantı günlerini ve gündemini Başkan belirler. Başkan gereken hâllerde Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(2) Kurul, en az beş üye ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar alır. Kurul üyeleri çekimser oy kullanamaz.

(3) Kurul üyeleri; kendilerini, üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımlarını, evlatlıklarını ve aralarındaki evlilik bağı kalkmış olsa bile eşlerini ilgilendiren konularla ilgili toplantı ve oylamaya katılamaz.

(4) Kurul üyeleri çalışmalarını sırasında ilgililere ve üçüncü kişilere ait öğrendikleri sırları bu konuda kanunen yetkili kılınan mercilerden başkasına açıklayamazlar ve kendi yararlarına kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalardan sonra da devam eder.

(5) Kurulda görüşülen işler tutanağa bağlanır. Kararlar ve varsa karşı oy gerekçeleri karar tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde yazılır. Kurul, gerekli gördüğü kararları kamuoyuna duyurur.

(6) Aksi kararlaştırılmadıkça, Kurul toplantılarındaki görüşmeler gizlidir.

(7) Kurulun çalışma usul ve esasları ile kararların yazımı ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

BAŞKAN – 23' üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

24' üncü maddeyi okutuyorum:

Başkan

MADDE 24- (1) Başkan, Kurul ve Kurumun başkanı sıfatıyla Kurumun en üst amiri olup, Kurum hizmetlerini mevzuata, Kurumun amaç ve politikalarına, stratejik planına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak düzenler, yürütür ve hizmet birimleri arasında koordinasyonu sağlar.

(2) Başkan, Kurumun genel yönetim ve temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk, Kurum çalışmalarının düzenlenmesi, yürütülmesi, denetlenmesi, değerlendirilmesi ve gerektiğinde kamuoyuna duyurulması görev ve yetkilerini kapsar.

(3) Başkanın görevleri şunlardır:

a) Kurul toplantılarını idare etmek.

b) Kurul kararlarının tebliğini ve Kurulca gerekli görülenlerin kamuoyuna duyurulmasını sağlamak ve uygulanmalarını izlemek.

c) Başkan Yardımcısını, daire başkanlarını ve Kurum personelini atamak.

ç) Hizmet birimlerinden gelen önerilere son şeklini vererek Kurula sunmak.

d) Stratejik planın uygulanmasını sağlamak, hizmet kalite standartları doğrultusunda insan kaynakları ve çalışma politikalarını oluşturmak.

e) Belirlenen stratejilere, yıllık amaç ve hedeflere uygun olarak Kurumun yıllık bütçesi ile mali tablolarını hazırlamak.

f) Kurul ve hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli bir biçimde çalışması amacıyla koordinasyonu sağlamak.

g) Kurumun diğer kuruluşlarla ilişkilerini yürütmek.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 33

ğ) Kurum Başkanı adına imzaya yetkili personelin görev ve yetki alanını belirlemek.

h) Kurumun yönetim ve işleyişine ilişkin diğer görevleri yerine getirmek.

(4) Kurum Başkanının yokluğunda İkinci Başkan, Başkana vekalet eder.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 24'üncü madde kabul edilmiştir.

25'inci maddeyi okutuyorum:

Başkanlığın oluşumu ve görevleri

MADDE 25- (1) Başkanlık, Başkan Yardımcısı ve hizmet birimlerinden oluşur. Başkanlık, dördüncü fıkrafta sayılan görevleri daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanan hizmet birimleri aracılığıyla yerine getirir. Daire başkanlıklarının sayısı yediyi geçemez.

(2) Başkan tarafından, Kuruma ilişkin görevlerinde yardımcı olmak üzere bir Başkan Yardımcısı atanır.

(3) Başkan Yardımcısı ve Daire Başkanları; en az dört yıllık yükseköğretim kurumu mezunu, on yıl süreyle kamu hizmetinde bulunan kişiler arasından Başkan tarafından atanır.

(4) Başkanlığın görevleri şunlardır:

a) Veri Sorumluları Sicilini tutmak.

b) Kurumun ve Kurulun büro ve sekreteryası işlemlerini yürütmek.

c) Kurumun taraf olduğu davalar ile icra takiplerinde avukatlar vasıtasıyla Kurumu temsil etmek, davaları takip etmek veya ettirmek, hukuk hizmetlerini yürütmek.

ç) Kurul üyeleri ile Kurumda görev yapanların özlük işlemlerini yürütmek.

d) Kanunlarla mali hizmet ve strateji geliştirme birimlerine verilen görevleri yapmak.

e) Kurumun iş ve işlemlerinin yürütülmesi amacıyla bilişim sisteminin kurulmasını ve kullanılmasını sağlamak.

f) Kurulun yıllık faaliyetleri hakkında veya ihtiyaç duyulan konularda rapor taslaklarını hazırlamak ve Kurula sunmak.

g) Kurumun stratejik plan taslağını hazırlamak.

ğ) Kurumun personel politikasını belirlemek, personelin kariyer ve eğitim planlarını hazırlamak ve uygulamak.

h) Personelin atama, nakil, disiplin, performans, terfi, emeklilik ve benzeri işlemlerini yürütmek.

ı) Personelin uyacağı etik kuralları belirlemek ve gerekli eğitimi vermek.

i) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde Kurumun ihtiyacı olan her türlü satın alma, kiralama, bakım, onarım, yapım, arşiv, sağlık, sosyal ve benzeri hizmetleri yürütmek.

j) Kuruma ait taşınır ve taşınmazların kayıtlarını tutmak.

k) Kurul veya Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(5) Hizmet birimleri ile bu birimlerin çalışma usul ve esasları, bu Kanunda belirtilen faaliyet alanı, görev ve yetkilere uygun olarak Kurumun teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

BAŞKAN – İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; alt komisyonda da bu meseleyi tartıştık, gündeme getirdim. Ben yine ısrarcıyım. Kanunda ana hizmet birimlerinin mutlaka tanımlanması, görev, yetki ve sorumluluklarının da mutlaka kanunda sayılması lazım. Buna ilişkin çeşitli zamanlarda verilmiş Anayasa Mahkemesi kararları var. Alt komisyonda son olarak Sermaye Piyasası Kuruluyla ilgili verilmiş olan bir karar önceliklerin aksine diye getirildi. Ben daha sonra inceleme fırsatım oldu o kararı. Sermaye Piyasası Kanunu'ndaki düzenleme birazcık daha farklı. Dolayısıyla burada mutlaka kurumun genel görev tanımının dışında o 7 tane daire başkanlığı olabilir diyoruz. O daire başkanlıkları nelerse ve hangi görevleri ifa edecekse kanunda bunların sayılması lazım. Ben bunları iyi bilemediğim için kendimce buradaki görevlerden çıkartarak 3 tane daire başkanlığı tarafından yürütülebilecek hizmet bulabildim açıkçası ve onları da kanundaki genel görevlerle ilişkilendirmek suretiyle bir formül oluşturdum ama aslında tek tek bu daire başkanlıklarının adının da, görevlerinin de kanunda sayılması gerekir. Kaldı ki, hem 5018'de hem de 3046 sayılı kanunlar bunları vazeyyor. Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda bütçelerin birim bazında yapılması öngörülüyor. Yani bir kurumda eğer daire başkanlıklarının adı ve tanımı yoksa ona bütçe tahsis edilmesi de imkânsız.

Dolayısıyla mutlaka, bu, hem birimlerin, ana hizmet birimlerinin adıyla beraber, kadrosunun da adıyla beraber ve görevleriyle birlikte bu kanunda sayılması bir eksikliğin giderilmesini sağlamış olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, burada yeni bir kurum oluşturuyoruz. Tabii, bu kurumun görev tanımı ve yapacağı işler esasında bu kanunda ifade ediliyor. Şimdi, 7 tane daire başkanlığı olacak ama bu 7 daire başkanlığına görev alanlarını nasıl tayin edecek? Bununla ilgili iş bölümünü başkan yapacak. Bunu neden böyle yaptık? Şu anda bu iş bölümünü şekillendirmek için elimizdeki bu verilere göre sayın vekilimin dediği gibi, işte, insan kaynakları vesaire gibi bazı konulara tahsis edersek burada yazdığımız için ileride farklı bir değişikliğe başkan gitmek istediğinde ona imkân vermeyecek. Bu yeni oluşum aşamasında olduğu için, oluştuğunda bu başkanlıkların kurumun ihtiyacını sağlayacak şekilde görevlendirilmesi ve bunlar arasında iş bölümünün yapılması konusunu biz başkana bırakıyoruz. Esasında kanun görev alanını açıkça ifade ediyor. “Başkanlık, başkan yardımcısı ve hizmet birimlerinden oluşur. Başkanlık dördüncü fıkrafta sayılan görevleri daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 34

hizmet birimleri aracılığıyla yerine getirir." ifadesi var. Bu görevleri daire başkanlıkları aracılığıyla yerine getiriyor. Ancak bunlar arasındaki iş bölümünü yapmayı biz kurul başkanına bırakalım diyoruz, ihtiyaca göre o kendisi bir ayarlama yapsın.

Bütçeleme konusunda da bir sorun olacağı kanaatinde değiliz çünkü böyle yerlerde daire başkanlığına göre değil kurum bütçesi olacaktır. Kişisel verileri koruma kurumu bütçesi olacak ve bu onun içerisinde yer alacaktır. Bütçeleme bakımından bir sorun oluşturacağı kanaatinde değiliz. Bu yeni olduğu için de bir esneklik de, işin doğrusu, verelim arzu ettik. Anayasa'ya da aykırı bir durum söz konusu değil.

Onu da arz edeyim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/541) esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 25'inci maddesinin (1). fıkrasının son cümlesi yerine aşağıdaki cümlelerin eklenmesini ve (5) fıkradaki "Hizmet birimleri ile" ibaresinin çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Celal Adan

İstanbul

İsmail Faruk Aksu

İstanbul

"Başkanlıkta Sicil Hizmetleri Daire Başkanlığı, Bilgi Teknolojileri Hizmetleri Daire Başkanlığı ve İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı olmak üzere üç daire başkanlığı kurulmuştur. (4). fıkra da belirtilen görevlerden, Sicil Hizmetleri Daire Başkanlığı (a) ve (k) bendinde belirtilen görevleri, Bilgi Teknolojileri Hizmetleri Daire Başkanlığı (e) ve (k) bendinde belirtilen görevleri, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı ise (b), (ç), (d), (f), (g), (ğ), (h), (ı), (i), (j) ve (k) bendinde belirtilen görevleri yerine getirir."

Gereğe: 5018 ve 3046 sayılı kanunlar gereğince kurum faaliyetlerinin, görev ve yetkilerinin hizmet birimleri itibarıyla kanunda sayılması zorunluluğu yerine getirilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Önerge kabul edilmediğine göre, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

26'ncı maddeyi okutuyorum:

Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Uzman Yardımcıları

MADDE 26- (1) Kurumda, Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı istihdam edilebilir. Bunlardan 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesi çerçevesinde Kişisel Verileri Koruma Uzmanı kadrosuna atanarlara bir defaya mahsus olmak üzere bir derece yükseltilmesi uygulanır.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

27'nci maddeyi okutuyorum:

Personeler ve özlük haklarına ilişkin hükümler

MADDE 27- (1) Kurum personeli, bu Kanunla düzenlenen hususlar dışında 657 sayılı Kanuna tabidir.

(2) Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeline 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesi uyarınca belirlenmiş emsali personele mali ve sosyal haklar kapsamında yapılan ödemeler aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir. Emsali personele yapılan ödemelerden vergi ve diğer yasal kesintilere tabi olmayanlar bu Kanuna göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz.

(3) Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükümlerine tabidir. Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeli emeklilik hakları bakımından da emsali olarak belirlenen personel ile denk kabul edilir. 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı iken Kurul Başkanı ve üyeliklerine atanarlardan bu görevleri sona erenler veya bu görevlerinden ayrılma isteğinde bulunanların bu görevlerde geçen hizmet süreleri kazanılmış hak aylık, derece ve kademelerinin tespitinde dikkate alınır. Bunlardan bu görevleri sırasında 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girenlerin bu görevlerde geçen süreleri makam tazminatı ile temsil tazminatı ödenmesi gereken süre olarak değerlendirilir. Kamu kurum ve kuruluşlarında 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı iken Kurul Başkanı ve üyeliklerine atanarlardan, önceki kurum ve kuruluşları ile ilişkilerinin kesilmesi kendilerine kıdem tazminatı veya iş sonu tazminatı ödenmesini gerektirmez. Bu durumda olanların kıdem tazminatı veya iş sonu tazminatı ödenmesi gereken hizmet süreleri, Kurul Başkanı ile Kurul üyeliği olarak geçen hizmet süreleri ile birleştirilir ve emeklilik ikramiyesi ödenecek süre olarak değerlendirilir.

(4) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde, sosyal güvenlik kurumlarında, mahallî idarelerde, mahallî idarelere bağlı idarelerde, mahallî idare birliklerinde, döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait kuruluşlarda, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunlara bağlı ortaklıklar ve müesseselerde görevli memurlar ile diğer kamu görevlileri kurumlarının muvafakati ile aylık, ödenek, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımları kurumlarınca ödenmek kaydıyla geçici olarak Kurumda görevlendirilebilir. Kurumun bu konudaki talepleri, ilgili kurum ve kuruluşlarca öncelikle sonuçlandırılır. Bu şekilde görevlendirilen personel, kurumlarından aylıklı izinli sayılır. Bu personelin izinli oldukları sürece memuriyetleri ile ilgileri ve özlük hakları devam ettiği gibi, bu süreler yükselme ve emekliliklerinde de hesaba katılır ve yükselmeleri başkaca bir işleme gerek duyulmadan süresinde yapılır. Bu madde kapsamında görevlendirilenlerin, Kurumda geçirdikleri süreler, kendi kurumlarında geçirilmiş sayılır. Bu şekilde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 35

görevlendirilenlerin sayısı Kişisel Verileri Koruma Uzmanı ve Kişisel Verileri Koruma Uzman Yardımcısı toplam kadro sayısının yüzde onunu aşamaz ve görevlendirme süresi iki yılı geçemez. Ancak ihtiyaç hâlinde bu süre bir yıllık dönemler hâlinde uzatılabilir.

(5) Kurumda istihdam edilecek personele ilişkin kadro unvan ve sayıları ekli (I) sayılı cetvelde gösterilmiştir. Toplam kadro sayısını geçmemek üzere 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla unvan ve derece değişikliği yapma, yeni unvan ekleme ve boş kadroların iptali Kurul kararıyla yapılır.

BAŞKAN – Buyurun İsmail Bey.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Burada, yine alt komisyonda tartışmıştık. Çalışan personelin mali ve sosyal haklarına ilişkin bir emsal belirlenmesi söz konusu. Burada da 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 11'inci maddesine yollama yapılıyor. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 11'inci maddesi de 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle eklendi. Ancak 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin özellikle "uzman" ibaresi daha sonra başvuru üzerine iptal edildi. Şimdi, burada, yine aynı hükme yollama yapıyoruz ancak o hüküm yok şu anda. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 11'inci maddesinde "uzman" ibaresi yer almıyor. Dolayısıyla, burada çalışan uzmanların ücretleri bakımından artık ek 11'inci madde emsal değil şu anda. Dolayısıyla, 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin başvurulduğu takdirde diğer unvanlar bazında da iptal edilmesi söz konusu. Başvurular var şu anda.

Biz diyoruz ki: Bunu, oraya yollama yapmak yerine, önergemizde belirttiğimiz gibi tek tek kanunda sayalım, kim kime emsalse burada sayılsın ve bir mağduriyet doğmasın çalışanlar açısından. Yine bize göre bir teknik eksikliğin giderilmesini amaçlıyoruz.

Önergemizin diğer kısmı 25'inci maddedeki daire başkanlıklarına ilişkin kadro düzenlemesiyle ilgiliydi. O kabul edilmediğine göre burada konusuz kaldı demektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, izniniz olursa, Maliye Temsilcimiz bu konuda bir bilgi aktarımında bulunursa isabetli olur.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI FERHAT AYDOĞDU – Önergeyi görmedim ama şu an anladığım kadarıyla sayın vekilimizin tek tek emsal belirlenmesi şeklinde bir teklifi var.

Şimdi, sayın vekilimiz zaten olayı esasında özetledi. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen bir maddeyle biz düzenleyici ve denetleyici kurumlardaki uzman dâhil olmak üzere tüm personele bir emsal belirledik ve Kanun'da belirlediğimiz bu emsalin dışında da belirlemediklerimize, bir Bakanlar Kurulu kararıyla, Bakanlar Kurulumuzca tekrar bir emsal belirlemesi yapıldı belirlenmemiş olan unvanlarla ilgili.

2015 Aralık ayındaki Anayasa Mahkemesi kararıyla "uzman" ibaresi buradan kalktı, 375'in ek 11'inci maddesindeki "uzman" ibaresi Başbakanlık uzmanları emsal iken buradan kaldırıldı.

Evet, şu anda bir hukuki boşluk söz konusu esasında ama Maliye Bakanlığı olarak bu konuda bir çalışma yürütmekteyiz. Genel olarak sistemin bozulmaması için de buraya "uzman" ibaresini tekrar aynı şekilde yerleştirmeye yönelik bir çalışma yürütüyoruz. Bu çalışma sonuçlandırıldığı takdirde de herhangi bir hukuki boşluk da kalmayacak. Yani bu kurulun kurulması ve burada uzman istihdamının süresi de göz önünde bulundurulduğunda bu çalışmanın nihayete erdiğinde şu andaki Kişisel Verileri Koruma Kurumuna ilişkin herhangi bir sıkıntı olmayacak.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Maliye Bakanlığı Temsilcimize teşekkür ediyorum.

Esasında bu madde Maliyeyle ortaklaşa yazılan bir madde. Onların talebi, daha doğrusu kaleme alınmış şekliyle, bir ihtiyaçtan alındı. Bir düzen var, o düzeni korumak için konuldu. Onlar kendileri ilgili maddede zaten yeni bir düzenlemeyi yapacaklar. Yapacakları için de buradan ayrılırsak o sistem bozulur diye bir endişeleri var. Onun için böyle muhafaza edildi. Yoksa sayın vekilimizin dediği haklı. Ama şimdi orada da kurulacağı için oradan bir ayrışık durum olmasın düşüncesiyle oraya atıf yapılmış oldu. Yani bir sorun olmayacaktır. Uygulama birliğini koruyacaktır.

BAŞKAN – Peki.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/541) esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 27'nci maddesinin (2). fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve (5) fıkrafta belirtilen ekli (I) sayılı cetveldeki "GİH Daire Başkanı 1 7 " satırının çıkartılarak aşağıdaki şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederim.

Celal Adan

İstanbul

İsmail Faruk Aksu

İstanbul

"(2) Kurul başkanı için bakanlık müsteşarının, kurul üyesi için bakanlık müsteşar yardımcısına, başkan yardımcısı için bakanlık genel müdürüne, Kişisel Verileri Koruma Uzmanı için Başbakanlık uzmanına, Kişisel Verileri Koruma Uzman yardımcısı için Başbakanlık uzman yardımcısına, diğer personeli için ise Başbakanlık personeli emsal alınarak Kurumun önerisi Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenecek emsali personelin mali ve sosyal haklar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 36

kapsamında yapılan ödemeler aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir. Emsali personele yapılan ödemelerden vergi ve diğer yasal kesintilere tabi olmayanlar bu Kanuna göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz. Bunlar, emeklilik hakları bakımından da emsali belirlenen personel ile denk kabul edilir."

"GİH Sicil Hizmetleri Daire Başkanı 1 1
GİH Bilgi Teknolojileri Hizmetleri Daire Başkanı 1 1
GİH İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Daire Başkanı 1 1"

Gereke:

Kanun Tasarısı ile, Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personeline yapılacak ödemelerin, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesi uyarınca belirlenmiş emsali personele mali ve sosyal haklar kapsamında yapılan ödemelerle aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenmesi öngörülmektedir.

Ancak, 375 sayılı KHK'nın söz konusu maddesi 666 sayılı KHK ile düzenlenmiş olup, bu maddeye ilişkin olarak açılan davalarda ileri sürülen Anayasaya aykırılık iddialarından Anayasa Mahkemesine intikal edenler konusunda, iptal kararları verilmektedir. Anayasa Mahkemesi, 375 sayılı KHK'nın ek 11 inci maddesinin dava konusu edilen ibarelerin iptalini, 666 sayılı KHK'nın dayandığı Yetki Kanununun personele ilişkin mali hakların düzenlenmesine imkan vermediği gerekçesine dayandırmıştır. Bu çerçevede, söz konusu maddede yer alan "aktüer" ibaresi ile "uzman unvanlı meslek personeli" ibareleri iptal edilmiştir.

Bu itibarla, 375 sayılı KHK'nın ek 11 inci maddesinin bazı hükümlerinin veya tamamının iptalinin de ilerleyen zamanda söz konusu olabileceği düşünülerek, "Kişisel Verileri Koruma Kurumunun personelinin özlük haklarını bu maddeye atıf yapmadan, çıkarılacak olan bu Kanunda düzenlenmesi yerinde olacaktır.

Önerge ile Kişisel Verileri Koruma Kurumu personelinin özlük haklarının başka bir düzenlemeye atıf yapılmadan, Kurum teşkilat kanununda düzenlenmesi sağlanmaktadır. Bu şekilde hem Anayasa Mahkemesi kararlarına uygunluk, hem de kurum personeli arasında doğabilecek mağduriyetin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan daire başkanlıklarının görevlerinin belirlenmesi sonucu uygun kadro ihdas edilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 27'nci madde kabul edilmiştir.

28'inci maddeyi okutuyorum:

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

İstisnalar

MADDE 28- (1) Bu Kanun hükümleri aşağıdaki hâllerde uygulanmaz:

a) Kişisel verilerin, üçüncü kişilere verilmemek ve veri güvenliğine ilişkin yükümlülöklere uyulmak kaydıyla gerçek kişiler tarafından tamamen kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetler kapsamında işlenmesi.

b) Kişisel verilerin anonim hâle getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla işlenmesi.

c) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi.

ç) Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında işlenmesi.

d) Kişisel verilerin soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerine ilişkin olarak yargı makamları veya infaz mercileri tarafından işlenmesi

(2) Bu Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olmak kaydıyla veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen 10 uncu, zararın giderilmesini talep etme hakkı hariç, ilgili kişinin haklarını düzenleyen 11 inci ve Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünü düzenleyen 16 ncı maddeleri aşağıdaki hâllerde uygulanmaz:

a) Kişisel veri işleminin suç işlenmesinin önlenmesi için gerekli olması.

b) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi.

c) Kişisel veri işleminin kanunun verdiği yetkiye dayanarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması.

ç) Kişisel veri işleminin bütçe, vergi ve mali konulara ilişkin olarak Devletin ekonomik ve mali çıkarlarının korunması için gerekli olması

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN – Tabii, tasarı hakkındaki görüşlerimizi alt komisyonda detaylı bir şekilde ifade etmiştik. O nedenle tekrara düşmemek adına pek fazla söz almadık. Ancak 28'inci maddede, alt komisyonda da belirtmiştik, avukatların, burada yargı makamları düzenlendiğinden dolayı... Yani soruşturmayı kapsıyor, hâkimleri kapsıyor ancak avukatlara ilişkin bir düzenleme yapılmamış durumda. Bizim, Türkiye'deki bütün avukatların veri sorumlusu olması ihtimali bulunmakta bu düzenleme nedeniyle. Oysa biz aynı kapsamda aynı işleri yapmaktayız. Yani örnekler üzerinden alt komisyonda

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 37

açıklamıştık. Örneğin bir icra takibi söz konusu olduğunda bizim meslektaşımız borçlunun adını, soyadını, çalıştığı yeri veri tabanlarına işliyor. Hâliyle veri işleyen kişi durumunda. Yani bizim işimizin yürütülmesini doğrudan etkileyecek bir kanun bu.

Ayrıca, (2)'nci fıkranın (c) bendinde kişisel veri işlemenin kanunun verdiği yetkiye dayanarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesiyle disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması. Şimdi, biz, Avukatlık Kanunu uyarınca disiplin soruşturması yapıyoruz. Ama burada niye kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına yer verilmemiş? Bu, herhâlde, bir unutkanlık eseri olsa gerek. Çünkü biz kamu kurum ve kuruluşları içerisinde değiliz, kamu kurum ve kuruluşları -örneğin işte belediyeler vesaireler, şunlar bunlar, en önden hepimizin aklına gelecek yerler bile- bunun dışında, disiplin soruşturması yürütüyorlarsa, denetleme, düzenleme yapıyorlarsa ama barolar ve Barolar Birliği özelinde bu kapsamda değerlendirilmiyor. Oraya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını yazmak unutkanlık mı bilinçli bir tercih mi bu? Sonuçta biz o madde uyarınca da disiplin soruşturması yapacağız, kamu kurum ve kuruluşlarından ne farkımız var?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bilinçli bir tercih.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN – Bakanlığa gönderemeyiz ki biz o zaman, aynı işi yapıyoruz.

BAŞKAN – Sizi dinledik, tamam.

Sırayla herkesi dinleyeceğim. Sayın Bakanım, en son size söz vereceğim.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ondan sonra cevap vereyim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu daha başlar başlamaz “İlgili kişinin rızası olmaksızın hiçbir şekilde kişisel veri depolanamaz.” der ve yasa tasarısının içerisinde çeşitli maddelerde de sürekli buna atıf yapılıyor. Ancak o kadar çok -“ama, fakat, lakin”- istisnalarla doldu ki yani bu hükmün açıkçası çok bir anlamı kalmamış oldu. Şu anda mesela 28'inci maddede işte (c)'de, (ç)'de, çeşitli hükümlerinde tekrardan bir istisna ve nasıl yorumlanacağı da açık değil.

Şimdi, mesela burada 28'inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendiyle ilgili bizim bir önergemiz de var. Burada da şöyle bir durum zaten söz konusu: Biliyorsunuz, önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetlere ilişkin olarak Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun ek 7'nci maddesinde zaten buna ilişkin bir düzenleme var. Yani dolayısıyla, önleyici istihbarat kapsamının daha fazla genişletilmesinin bir faydasını, bir yararını da görmüyoruz biz. Dolayısıyla, biz istisna kısımlarının bu kadar genişletilmesine genel anlamda da karşıyız. Diğer maddelerde de buna ilişkin çekincelerimizi belirttik. Burada da, yine 28'inci maddenin içeriğinde de oldukça genişleten şekilde istisnalarla dolu olduğunu görüyoruz, o nedenle biz bunun düzeltilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sırayla gidiyoruz, Mizgin Hanım, buyurun.

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Alt komisyonda da bunu dile getirmiştik. Bu tasarının adının “fişleme yasası” olarak lanse edilmesinin en önemli somut ifadesi bu maddede kendisini buluyor aslında. Kişisel verileri en çok toplayan yer aslında özel sektörden ziyade kamu kurumlarıdır. Kamu kurumlarına tanınan bu muafiyetler, bu istisnalar gerçekten halk arasında ve kamuoyunda fişlemenin güzelce bir yasaya kavuşturulması olarak kabul edildi ve dolayısıyla da biz maddeyi okurken de bunun böyle olduğunu anlıyoruz aslında. Sektöre kısıtlamalar getirmekteyken tasarı birey-devlet ilişkisinde bunu gözetmemiştir. Dolayısıyla da, hem (ç) hem (d) bendi bu anlamıyla çok tehlikeli maddelerdir bunların tasarıdan çıkarılması gerekmektedir. Dolayısıyla da, amaç maddesinde açıklanan kısmıyla da çelişmektedir. Yani şu anda burada, 28'inci maddede belirtilenler kaç saattir tartıştığımız, ayrıntılarıyla gerekçelendirdiğimiz tüm maddeleri aslında ortadan kaldırıyor. Yani bir paket şeklinde kategorik olarak biz burada bunun ortadan kaldırıldığını görüyoruz. Temel haklar ve özgürlükler noktasında gerçekten, Anayasa Mahkemesinde ileride iptale kadar varacak sıkıntılı bir maddedir. Bu anlamıyla da kamu kurumlarına özellikle sağlanan yetkiler, bu konudaki bu istisna çok tehlikeli. Alenileştirme noktasında da gerçekten sıkıntılı bir durum var. Alenileştirmenin ne olacağını, kişinin sosyal medyasında bunu nereye kadar... Bunun sınırını belirleme noktasında da bir sıkıntı var. Dolayısıyla da bu maddenin yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Cemal Bey, buyurun.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Evet, yaklaşık üç buçuk saatlik bir çalışmanın sonunda ama zihinlerimiz hâlâ berrak.

Şimdi, ilk önce, bu maddeyle ilgili konuşmadan önce -çünkü son konuşmamız olacak önergelerle ilgili- çok üzülerek görüyoruz ki muhalefet partilerinin verdiği bir tane önerge dahi Komisyonca kabul edilmedi.

BAŞKAN – Var, var, kabul edilen var.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Hangisi var?

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – İki tane var.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Ha, genetik veride bir cümle eklendi.

BAŞKAN – İki tane de burada kabul edildi.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – İki tane kabul edildi.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Nevşehir) – Ha, biz el kaldırmıştık, evet. Özür diliyorum, özür diliyorum.

Önemli hususlarda muhalefetin önemle gerek kurulun oluşması gerek kanuna Sayın İyimaya'nın “Bu istisnalar norma, getirdiğimiz normun bağrına saplanan hançerdir.” dediği istisnalarla ilgili itirazlarımız, yani kanunun aslında belkemiğiyle ilgili

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 38

önergelerimiz, itirazlarımız kabul edilmedi. Yani, ben, aslında buradaki bütün Komisyon üyeleri gibi bir hukukçu milletvekili olarak Genel Kurulda hâkim olan davranış tarzının, parmak hesabının burada olmamasını çok arzu ederdim.

Şimdi, bu Komisyonun bu çoğunluğu sonucu bize de bir hak vermiş oldunuz. Biz muhalefet partileri olarak artık bu kanunun içindeki aksaklıkları kamuoyuna açık seçik bir şekilde bilgilendirme görevini vermiş oldunuz bize.

Şimdi, Zeynel Bey'in bahsettiği 28'inci maddedeki bizim değişiklik önerimiz aslında biraz da vakaya dayanıyor. Evet Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun ek 7'nci maddesinde bu konuda bir düzenleme var. Biz neyin çıkartılmasını istiyoruz? Yani bir sürü istisna getirilmiş. Diyoruz ki: Kişisel verilerin, millî savunma, millî güvenlik, kamu güvenliği, kamu düzeni veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik önleyici, koruyucu ve istihbaratlı faaliyetler kapsamında işlenmesi istisnasının çıkartılmasını istiyoruz.

Şimdi bir vaka yaşadık: Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarı -öyle takdir etmiş- Adalet ve Kalkınma Partisinden milletvekili aday adayı oldu. Daha sonra, kendisinin bağlı olmadığı Sayın Cumhurbaşkanının itirazı üzerine, gönül koyması üzerine aday adaylığından vazgeçti, görevinin başına döndü. Artık biz bu Müsteşarın tarafsız, birisine bağlı olmayan şekilde görev yapacağından emin olamayız. Şimdi, Millî İstihbarat Teşkilatı, bu kapsamda istisna olarak sayılacak birtakım kişisel veriler ele geçirse, daha sonrası aday adaylığından dahi hatırını, gönlünü kıramadığı bir kişi ondan bu verileri istese, vermesi hayatın olağan akışına uygundur bence. Dolayısıyla, zaten, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun ek 7'nci maddesinde düzenlenmiş bir şeyin burada getirdiğimiz normun bağrına bir hançer gibi saplanan bir istisna hâline dönüştürülmesine karşıyız. Bakın, diğer istisnalar bir şey demiyoruz, gerekli olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla bu hususu da sayın Komisyon üyelerinin değerlendirmesine sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Elif Hocam, çok kısa...

YRD. DOÇ. DR. ELİF KÜZECİ –Teşekkür ederim.

Ben de istisnalar hükmüne ilişkin birkaç hususa işaret etmek istiyorum.

İlk olarak (a) fıkrasında yer alan -daha önce de aslında alt komisyonda ifade etmiştim ama- veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler uyulmak kaydıyla gerçek kişiler tarafından tamamen kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetlerden söz ediliyor. Aslında, burada, cümle yapısı ve genel şekli Avrupa Birliğindeki düzenlemelere benziyor. Fakat bir önemli fark var, muadil düzenlemelerde kişinin kendisiyle ilgili değil, kişinin kişisel amaçlarla ilgili işlediği verilerden söz ediliyor. Yani örnek verilecek olursa benim telefon rehberim bilgisayarımda dijital olarak yer alıyor olabilir. Bu bir veri kayıttır sistemdir çok açık bir şekilde, insanların telefon numaraları yer alır. Ben o verilere kolaylıkla ulaşmak için bunu tutarım ama kişisel amaçlı tutarım, başka birine aktarmam veya satmazsam eğer bu kişisel amaçlı işleme kapsamına girer ve kanunun kapsamı dışında bulunur. Yani muadil uygulamalarda kanunların kapsamında bulunuyor. Aslında amaç yasanın hedeflediğinin üzerinde bir sınırlamaya neden olmaması.

İkinci olarak izleyen hükümlerde (c) hükmünde ifade özgürlüğü ile kişisel verilerin korunması hakkı kimi zaman birbirini destekleyen kimi zaman çatışma hâlinde olabilen iki hak alanı. İkisi de anayasal hakkımız ve ikisinin dengelenmesi son derece önemli. Fakat, burada, sanki, fıkranın kurgulanmasında "ifade özgürlüğü aleyhine dengenin fazla bozulduğu" gibi bir -yani belki yanlış anlaşılma, bilmiyorum, öyle bir şey hedeflenmediğini tahmin ettiğim için- yanlış anlaşılmaya neden olabileceği düşüncesindeyim. Genelde muadil düzenlemelere baktığımızda basın etik kurallarına ve bu kapsamda işlenen verilere dair bir istisnanın getirildiğini görüyoruz.

Sonrasındaki (ç), (d) ve biraz da ikinci fıkranın "suçluluğun önlenmesine" ilişkin düzenlemesi açısından da bir şey söylemek istiyorum. Bu tarz amaçlar ve hedefler elbette ki çok önemli, devletin de temel görevleri arasında yer alıyor güvenliğin sağlanması örneğinde ya da suçların takibi örneğinde olduğu gibi. Fakat, Avrupa Birliğindeki örneğin uygulamalara baktığımızda, bu alanların tamamen istisna edilmediğini, fakat bu alanlara ilişkin özel bazı düzenlemelerin yapılması yolunun tercih edildiğini görüyoruz. Buradan da kast şu: Her türlü veri işleme için geçerli olacak yöntemler değil, daha sınırlı ve bu faaliyetlerin kendine has niteliklerini dikkate alan düzenlemelerin yapıldığını görüyoruz. 95/46 sayılı Direktif'te bu alanlar istisna olarak belirleniyor. Ama şunu belirtmek lazım: 1995 yılında Avrupa Birliği direktif yoluyla üçüncü sütun kapsamına giren bu konularda üye devletlere talimat verme yetkisine sahip değildi. Dolayısıyla, bu hususlara işaret etmek istiyorum.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Bakana söz veriyorum.

Buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tasarının en çok tartışılan maddesi, diğer maddelerden çok tartışıldı, çünkü istisnalar var, tartışılması da normal. Bu istisnalar oluşturulurken hem bu direktif dikkate alındı hem de başka ülkelerin uygulamaları da dikkate alınarak bu istisnalar oluşturulmaya özen gösterildi. Daha önceki tasarıya bakarsanız o tasarıda kurumların isimleri yazarak, kanun isimleri yazarak istisnalar vardı. Buna, tabii, AB yetkilileriyle yapılan görüşmelerde -o direktif ve diğer uygulamaları incelediğimizde- böyle isimlerle istisna konması konusu eleştiri aldı. Biz de bunun üzerine hem bu direktiflere uygun bir şekilde hem de gerçekten kamuoyunun "Bunlar olmazsa zaten olmaz." diyeceği bir biçimde bu istisnaları düzenlemeye özen gösterdik.

Şimdi, birinci fıkrada kişisel verilerin gerçek kişiler tarafından kendisiyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili işlenmesi doğru bir şey; yani kendisiyle ilgili kişisel veriyi elbette işleyecek, ailesiyle ilgili kişisel veriyi elbette tutacak. Ama bunun dışındaki verileri "Ben kişisel amaçlı işledim." dediği zaman -o maksatla- bu, bu kanun kapsamını dışına çıkmak için herkesin eline bir gerekçe oluşturabilir, kötü niyetli birtakım kişilere fırsat doğurabilir. Yani bunun bu şekilde düzenlenmesinin biz doğru olduğunu düşünüyoruz. Tabii, burada, Millî İstihbarat Teşkilatının istisna olması kadar doğal bir şey olamaz. Şu anda Avrupa Konseyine üye, Avrupa Birliğine üye ülkelerin tamamında istisnadır, yani bunun istisna olması da doğaldır çünkü böylesi bir teşkilat görevini yaparken

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 39

her türlü veriye ulaşmak, bu veriyi değerlendirmek, buna dair ülkesinin güvenliğiyle ilgili gerekli analizleri yapmak zorundadır, yasal da görevidir. Esasında biz buraya koymasak bile Millî İstihbarat Teşkilatının kendi kanununda bu konulara ilişkin özel düzenlemeler vardır, bunun olması normal. Aksi takdirde Millî İstihbarat Teşkilatını kapatmamız lazım. Vazifesini yapamaz, hiçbir veriye ulaşamayan, onlarla ilgili değerlendirme yapamayan bir istihbarat teşkilatı da olmaz. Onun için bu zorunlu, mecburen koyduğumuz bir şey. Bütün ülkelerde de var, olmayanı yok bu istisnanın. Onu özellikle ifade etmek isterim.

Tabii, ifade özgürlüğüyle ilgili maddeye gelince bizim maddede bir denge kurulmaya çalışıldı. Hem kişisel verileri korumak hem de öte yandan gerek basın-yayın organlarının gerekse araştırmacıların işlerini daha iyi yapmalarını sağlamak için bir denge kuruldu ve bizimki orta bir yol esasında. İfade özgürlüğünü kısıtlayan değil, oradaki ifadeye bakarsanız esasında kişileri koruyan, onurunu, haysiyetini gözetten bir esasa ama öte yandan da ifade ve bilimsel hürriyeti de koruyan ve onlara da imkân veren bir biçimde dengeli bir düzenleme burada yapılmıştır. Bu da son derece önemli. Eğer bir sıkıntı çıkarsa elbette tekrar bakarız biz buna. Ama onları tam istisnaya koymadığımızda bunlar vazifesini yapamazlar. Mecburen tam istisnaya koyduk ama ölçülü olması için de onlara ilişkin birtakım kısıtları da bunun içerisinde verdik.

Barolar Birliği temsilcimizin söylediği konulardan avukatlarla ilgili kısım benim aldığım bilgilere göre esasında avukat, doktor, mühendis, muhasebeci veya küçük bir esnafın müşterilerine ait elle tuttuğu veriler, bu verilere daha rahat ulaşımı sağlayacak bir sistemin parçası olarak işlenmediyse bunlar zaten bu kanunun kapsamı dışında ama eğer buna rağmen birtakım sıkıntı varsa Genel Kurula kadar, ben arkadaşlara da söyledim, Barolar birliğiyle beraber bir çalışınlar, bu konu ihtiyacı gidermiyorsa giderecek bir formül ortaya koysunlar.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. EKİM ERGÜN – Gidermiyor, tabii, Bakanım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İşte, giderecek bir formül bulalım. Yoksa avukatları tam istisnaya koyduğumuzda o çok ayrı bir şey olur. O zaman doktorlar, mühendisler, muhasebeciler, ne kadar meslek grubu varsa hepsi bizi istisnaya koyun der. O zaman da bu kanunun hiçbir kıymeti kalmaz. Bizim burada dengeli bir şey yapmamız lazım. Ancak denetim ve soruşturma ile ilgili kısımdaki önerisini çözecek bir formülasyon yapılırsa ona da evet diyeceğimizi ifade etmek isterim.

BAŞKAN – Yani bu şu anda yeterli değil diyorsunuz siz, buraya barolar...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şu andaki denetleme, düzenleme konusu onu karşılıyor ama tam istisnanın içerisinde veya kısmi istisnanın içerisinde yer alması hususu bütün mesleklerle ilgili aynı kapıyı açma durumu söz konusu ve bu kanunu biz meslekler açısından ne yapıyoruz, kaldırmış olacağız. Bunu bizim de değerlendirmemiz lazım, tekrar bir daha bakmamız lazım. Eğer Komisyon izin verirse Genel Kurul aşamasına kadar bunun üzerinde bir çalışalım. Makul bir şey bulduğumuzda Genel Kurulda onu formüle edebiliriz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Bakanım, akşam Leyla Hoca hepimize bir çalışma gönderdi, olan ve olmayanlarla ilgili. Avukatların tamamı bu...

BAŞKAN – Kim gönderdi?

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Bize niye göndermedi?

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Kim gönderdi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Mail adreslerinize bakın, özellikle bütün partilere gönderilmesini...

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Bana gelmedi.

BAŞKAN – Bende de yok.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Eksiklik olabilir ama kasıt aramayın lütfen.

BAŞKAN – Neyse, Sayın Bakanım, buraya yazmışlar “kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca” ibaresi eklenmiş. Tamam mı?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tamam.

BAŞKAN – “Tamam” dediniz.

Peki, şimdi o zaman önergeleri okutuyorum arkadaşlar.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/541 esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı'nın 28'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (ç) bendi yürürlükten kaldırılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Muğla

Necati Yılmaz

Ankara

Mehmet Gökdağ

Gaziantep

Cemal Okan Yüksel

Eskişehir

Namık Havutça

Balıkesir

Zeynel Emre

İstanbul

Gerekçe:

Önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetlere ilişkin olarak, Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu'nun Ek-7'inci maddesinde zaten bir düzenleme bulunmaktadır. Dolayısıyla, önleyici istihbarat kapsamının daha fazla genişletilmemesi için değişiklik önergesi verilmiştir. Zira Avrupa Birliği ilişkilerinde veri paylaşımında “karşılıklılık” ilkesi gözetildiğinden sorunlar yaşanabilecektir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okuyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 40

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/541 esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısının 28'inci maddesinin (1)'inci Eki-amiri (b) bendinde yer alan "Kişisel verilerin" ibaresinden sonra gelmek üzere "resmi istatistik ile" ibaresinin; (2)'nci fıkrasının (a) bendinde yer alan "önlenmesi" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya suç soruşturması" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Serap Yaşar
İstanbul

Gerekçe:

Önergeyle, kişisel yetilerin resmi istatistik amacıyla işlenmesi istisnalar arasına alınmakta, yargı makamları dışındaki merciler tarafından suç soruşturması için işlenmesi ise kısmi istisnalar arasına alınmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/541 esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısının 28'inci maddesinin (2)'nci fıkrasının (c) bendinde yer alan "kuruluşlarınca" ibaresinin "kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cahit Özkan
Denizli

Gerekçe:

Önergeyi; kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemleri kısmi istisna kapsamına alınmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda 28'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 28'inci madde kabul edilmiştir.

29'uncu maddeyi okutuyorum:

Kurumun bütçesi ve gelirleri

MADDE 29- (1) Kurumun bütçesi, 5018 sayılı Kanunda belirlenen usul ve esaslara göre hazırlanır ve kabul edilir.

(2) Kurumun gelirleri şunlardır:

- a) Genel bütçeden yapılacak hazine yardımları
- b) Kuruma ait taşınır ve taşınmazlardan elde edilen gelirler
- c) Alınan bağış ve yardımlar
- ç) Gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilen gelirler
- d) Diğer gelirler

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 29'uncu madde kabul edilmiştir.

30'uncu maddeyi okutuyorum:

Değiştirilen ve eklenen hükümler

MADDE 30- (1) 5018 sayılı Kanunun eki (III) sayılı Cetvele aşağıdaki sıra eklenmiştir.

"10) Kişisel Verileri Koruma Kurumu"

(2) 5237 sayılı Kanunun 135 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Kişilerin" ibaresi "Kişisel verinin, kişilerin" şeklinde; "bilgileri kişisel veri olarak kaydeden kimse, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır" ibaresi "olması durumunda birinci fıkra uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 5237 sayılı Kanunun 226'ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "çocukları" ibaresi "çocukları, temsili çocuk görüntülerini veya çocuk gibi görünen kişileri" şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 5237 sayılı Kanunun 243 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ve" ibaresi "veya" şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkra aşağıdaki cümle, maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bir bilişim sisteminin kendi içinde veya bilişim sistemleri arasında gerçekleşen veri nakillerini, sisteme girmeksizin teknik araçlarla izleyen kişi altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır."

"(4) Kamu kurum veya kuruluşlarına karşı işlenenler hariç olmak üzere, bu maddede yer alan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikâyeteye bağlıdır."

(5) 5237 sayılı Kanuna 245 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 245/A maddesi eklenmiştir.

"Yasak Cihaz ve Programlar

MADDE 245/A- (1) Bir cihazın, bilgisayar programının, şifrenin veya sair güvenlik kodunun; münhasıran bu Bölümde yer alan suçlar ile bilişim sistemlerinin araç olarak kullanılması suretiyle işlenebilen diğer suçların işlenmesi için yapılması veya oluşturulması durumunda, bunları imal eden, ithal eden, sevk eden, nakleden, depolayan, kabul eden, satan, satışa arz eden, satın alan, başkalarına veren veya bulunduran kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır."

(6) 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 41

“f) Herkesin sağlık durumunun takip edilebilmesi ve sağlık hizmetlerinin daha etkin ve hızlı şekilde yürütülmesi maksadıyla, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarınca gerekli kayıt ve bildirim sistemi kurulur. Bu sistem, e-devlet uygulamalarına uygun olarak elektronik ortamda da oluşturulabilir. Bu amaçla, Sağlık Bakanlığınca, bağlı kuruluşları da kapsayacak şekilde ülke çapında bilişim sistemi kurulabilir.”

(7) 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 47 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 47- (1) Sağlık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sağlık kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarına müracaat edenlerin kişisel verileri işlenebilir.

(2) Sağlık hizmetinin verilmesi, kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi ile sağlık hizmetlerinin planlanması ve maliyetlerin hesaplanması amacıyla Bakanlık, birinci fıkra kapsamında elde edilen verileri alarak işleyebilir.

(3) Bakanlık, ikinci fıkra gereğince toplanan ve işlenen kişisel verilere, ilgili kişilerin kendilerinin veya yetki verdikleri üçüncü kişilerin erişimlerini sağlayacak bir sistem kurar.

(4) Üçüncü fıkraya göre kurulan sistemlerin güvenliği ve güvenilirliği ile ilgili standartlar Kişisel Verileri Koruma Kurulunun belirlediği ilkelere uygun olarak Bakanlıkça belirlenir. Bakanlık, bu Kanun uyarınca elde edilen kişisel sağlık verilerinin güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirleri alır. Bu amaçla, sistemde kayıtlı bilgilerin hangi görevli tarafından ne amaçla kullanıldığının denetlenmesine imkân tanıyan bir güvenlik sistemi kurar.

(5) Sağlık personeli istihdam eden kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri ve gerçek kişiler, istihdam ettiği personeli ve personel hareketlerini Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.

(6) Kişisel sağlık verilerinin işlenmesi, güvenliği ve bu maddenin uygulanması ile ilgili diğer hususlar Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

BAŞKAN – Söz var, söz vereceğiz.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkanım, tabii, günün sonuna geldik ama maalesef istisnaların sonuna gelemedik. Yine bir istisnaya karşı karşıyayız. 6'ncı maddede sağlık verilerinin hassas veriler olduğunu tanımladık, onların rıza aranmaksızın dilendiği gibi işlenebileceğine onay verdik. Sonra kurul kurduk, kurulu Cumhurbaşkanlığı veya Başbakanın atamasına izin verdik, başkanını seçtik, siyasi idareye bağlı bir yapı yerleştirdik. Hakkında soruşturma açılmasını Başbakanın iznine bağladık ama tatmin olmadık. Tatmin olmadık, Sağlık Bakanlığını bunun dışına çıkartıyoruz. Niye? Hangi ihtiyaçtan dolayı bunu yapıyoruz? Kurulumuz var, zaten atadık. Sağlık verileri hassas veriler. Onama olmasa bile işleyebiliyoruz. Bu ihtiyaç niye Sayın Bakanım?

Burada görüldüğü ki, bakın, buradaki tariften Sağlık Bakanlığı bizim Anayasamıza da aykırı bir biçimde... Çünkü temel hak ve özgürlükler böylesine geniş yorumlanamaz ve insanların sağlığına erişimini engel olabilecek bir uygulamadır bu. Sağlık Bakanlığında son derece geniş yetki veriyoruz. İstedik kadar veri topla, istedik kadar veri işle, istedik kadar devret diyoruz. Bu, Anayasamıza da aykırıdır, hukuk devleti ilkesine de aykırıdır ve insanların sağlığına erişimi noktasında da sorunlar yaratacaktır. Dikkatinize sunmakta yarar görüyorum. Bunun mutlaka düzenlenmesi, en azından tanımlanması, en azından sınırlandırılması gerekir veya -bana göre en doğrusu da zaten eğer biz bu yasaya güveniyorsak, doğru bir yasa yaptığımızı inanıyorsak- Sağlık Bakanlığını da bu uygulamanın, yasanın dışına çıkartma ihtiyacı duymuyor olmamız gerekir.

BAŞKAN – Yargıtaşdan gelen arkadaşımıza söz veriyorum.

Buyurun.

YARGITAY TETKİK HÂKİMİ MEHMET TEZGEL – Teşekkürler Başkanım.

Ben ilerde kanun çalışması yapılırsa özetle –alt komisyonda çünkü uzun uzun örnekleriyle vermişim- sadece onu vurgulamak açısından söz aldım bu (2)'nci fıkrayla ilgili. 135'inci maddede (1)'inci fıkrada -Bahri Hocamın dediği gibi- sadece kaydeden var ama muhafaza etme, depolama eylemleri sayılmamış. Uygulamada bunun sonucu özellikle otobüste, metroda, trende etek altı diye tabir edilen görüntüler çekiliyor cep telefonlarıyla. Şu anki yasamızda 134'üncü madde kapsamında özel hayatın gizliliğini ihlal suçu olarak değerlendiriliyor. Mağdureler tespit edilemediyse ya da şikâyetinden vazgeçtiyse dava dosyası kapanıyor. Oysa 135/(1)'inci fıkrada depolama, muhafaza etme eylemleri de sayılırsa tasarıya uygun şekilde en azından bu suçlar da kişisel veri kapsamında değerlendirilip eylemler yaptırımsız kalmayabilir.

(2)'nci fıkrada hassas veriler şu andaki yasa metniyle bugün geçen metin arasında farklılık oldu. Bunların birbirlerine uyum sağlanması iyi olur. “Ceza miktarında yarı oranında artırım yapılmalı” diyor hassas verilerle ilgili. Yaptırımla ilgili şu söylenebilir: Özellikle tekil eylemlerde lise çağındaki çocuklar için -daha önce alt komisyonda da örneğini vermişim- iki lisede talebe aynı erkeğe aşık oluyorlar, Facebook'tan birbirlerinin telefonlarını yayınlıyorlar, beni arayın şeklinde. Daha sonra da pişman olup kovuşturma evresinde şikâyetlerinden vazgeçiyorlar. Bu suçlar şikâyete bağlı değil, dolayısıyla ağır yaptırımlar içermesi insanların bir anlık -tekil eylemlerde özellikle- bütün hayatı boyunca çekeceği sıkıntılara da yol açıyor. O yüzden yaptırım dengesinin ve yaptırım çeşitliğinin artırılması yerinde olacak.

136'ncı maddeyle ilgili, verileri ele geçirme, yaymayla ilgili de gerekçede kaydedilmiş verilerin yayılması, ele geçirilmesi istenildiği için salt sistemde sorgulama yapmak, duyu organları aracılığıyla sistemdeki bilgiye vâkıf olmak uygulamada, şu an “özel hayat” kapsamında değerlendiriliyor. Bununla ilgili bir düzenleme yapılması ve tasarıda bugün açıklayan kişiler de kişisel verilerin işlenmesi kapsamına alındı. Oysa bizim 136'ncı maddede “ele geçirme, verme, yayma” var, üç tane eylemimiz var, “açıklayan” yok,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 42

dolayısıyla bir kişinin üçüncü kişiye açıklaması eylemi şu an 136'ncı madde kapsamında suç olarak düzenleniyor. İleride yapılacak kanun çalışmalarında bunların gözetilmesi yerinde olacaktır.

BAŞKAN – Onları değerlendireceğiz ayrıca. Ceza Kanunu'nda bu konuda bir çalışma var. Bütün ceza sistemini orada kurgulayacağız.

Evet, önergeyi okutuyorum arkadaşlar:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/541) esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin dördüncü fıkrasının ve yedinci fıkrasıyla değiştirilmesi öngörülen 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 47'nci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Serap Yaşar

İstanbul

"(4) 5237 sayılı Kanunun 243 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ve" ibaresi "veya" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(4) Bir bilişim sisteminin kendi içinde veya bilişim sistemleri arasında gerçekleşen veri nakillerini, sisteme girmeksizin teknik araçlarla hukuka aykırı olarak izleyen kişi bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır."

"(1) Sağlık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sağlık kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarına müracaat edenlerin, sağlık hizmetinin gereği olarak vermek zorunda oldukları veya kendilerine verilen hizmete ilişkin kişisel verileri işlenebilir."

Gerekçe:

Önergeyle, 5237 sayılı Kanun'un 243'üncü maddesinde değişiklik yapılması öngörülen tasarının 30'uncu maddesinin dördüncü fıkrası değiştirilmek suretiyle, 243'üncü maddenin birinci fıkrasına eklenmesi öngörülen hüküm, müstakil bir fıkra hâline getirilmekte ve suç için öngörülen cezanın alt sınırı artırılmaktadır. Ayrıca, suçun hukuka aykırılık unsuru metne eklenmek suretiyle hukuka uygun olarak yapılan bilişim sistemlerinin izlenmesi fiilinin suç oluşturmayaacağı düzenlenmektedir. Maddede düzenlenen suçların soruşturması ve kovuşturmasının şikâyet tabi olacağını düzenleyen hüküm de madde metninden çıkarılmaktadır.

Önergeyle, sağlık hizmeti almak üzere, kamu veya özel sağlık kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarına müracaat eden kişilerin hangi tür kişisel verilerinin işlenebileceği belirgin hâle getirilmektedir. Böylece özel hayatın ve kişisel verilerin korunması hakkı ile demokratik toplum düzeni bakımından alınması gereken tedbirler arasında denge kurulması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda 30'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

31'inci maddeyi okutuyorum...

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Efendim, çok özür dilerim, yeni madde ihdasıyla ilgili bir önergemiz var.

BAŞKAN – Okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/541) esas sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıda belirtilen madde ihdasını, sonraki maddelerin de buna göre teselsül edilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 31- Bu tasarının amaçları doğrultusunda, doğrudan bir çocuğa "bilgi toplumu hizmetleri sağlanması" ile ilgili olarak, çocuğun kişisel verilerinin işlenmesi ancak çocuğun meşru menfaatinin olması hâlinde ve açık rızanın çocuğun velisi veya vasisi tarafından verilmesi veya onaylanması durumunda hukuka uygun olur. Veri sorumlusu mevcut teknolojiyi dikkate alarak doğrulanabilir rıza alınmasıyla ilgili gerekli çabayı gösterir.

Ömer Süha Aldan

Muğla

Necati Yılmaz

Ankara

Namık Havutça

Balıkesir

Cemal Okan Yüksel

Eskişehir

Mehmet Gökdağ

Gaziantep

Zeynel Emre

İstanbul

Gerekçe:

Çocuk hakları ile ilgili Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi başta olmak üzere, ülkemizin taraf olduğu uluslararası antlaşmalar göz önünde bulundurulduğunda işbu kanun kapsamında çocukların korunmasına yönelik bir düzenleme bulunmadığından bu maddenin ihdası gerekli görülmüştür.

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkanım, çok kısaca ifade etmem gerekirse, çocuklara ait kişisel veriler tüm dünyada yaygın bir biçimde özel nitelikli veri sayılırlar ve bunlara dönük özel hükümler olması gerekir. Yalnız, maalesef, bu yasa tasarısında hiç atıfta bile bulunulmamış.

Yine, Avrupa Konseyinin taslak önerisinde çocuklara dönük ciddi düzenlemeler var. Bu nedenle, çocukların, özellikle çocuğun üstün yararını düşünen, yine, Biyotıp Sözleşmesi'nden de kaynaklanan haklarının mutlaka bu yasa tasarısında da yer almasında yarar görüyoruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Hükümet önergeye katılıyor mu?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 43

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Efendim, çok kısa bir cümleyle bir şey ekleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Şimdi, sosyal medya hesaplarında özellikle çocuk yaştakilerin terör örgütleri tarafından -gerek DHKP-C gerek DEAŞ gerek PKK tarafından- kişisel verileri elde edilmek suretiyle kendi saflarına katılmaya çalıştığı bir vakıa. Ayrıca, bu hesaplarda çocukların cinsel istismarına da çok yoğun bir şekilde yol açıldığı bir vakıa.

Bizim, aslında, amacımız bu yeni madde ihdasıyla buna dikkat çekmek ve bu kanunda belki Sayın Bakanın da dikkatine sunmak, Genel Kurula kadar çocuklarla ilgili bir düzenleme yapılmasını sağlamaktır.

Bilgilerinize saygıyla sunuyorum efendim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Yani, biraz girift bir hüküm de bu, onun için biraz üzerinde durmayı gerektiren bir şey. Belki Genel Kurula kadar bir değerlendirme olabilir, yani bunun şu anda birden yapılması pek mümkün değil de.

Sayın Bakan, ne diyorsunuz bu konuda?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, çocuklar konusu hepimiz için son derece önem arz ediyor. Esasında “nitelikli veri” kapsamı içerisine çocuklarla ilgili verileri alabiliriz belki. Bunu biz Genel Kurula kadar değerlendirelim. Belki o nitelikli veriler içerisine koyarsak amaç hasıl olur diye düşünüyorum. Onun üzerinde mukayeseli hukuka da bir bakıp çalışalım isterim. Belki nitelikli veriler arasına çocuklarla ilgili verileri alabiliriz.

BAŞKAN – Peki, önergeyi oylayalım mı yoksa sonra mı değerlendirelim?

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Efendim, bir tane de bizim dediğimiz olsun. Bir oylayalım, geçirelim de Genel Kurula kadar bir düzenleme yapılsın.

BAŞKAN – Yok.

MURAT EMİR (Ankara) – “Çocuk” kelimesi olsun.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Bir kabul edin.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Genel Kurula kadar çalışalım da bir bakalım yani.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Efendim, ben Sayın Bakanın vücut dilinden bu önerenin kabulü yönünde şey yaptığını anladım. Şimdi oylayalım, geçirelim.

BAŞKAN – Bunun üzerinde bir tartışma lazım bence, biraz öyle düşünüyorum ama...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim, biz Genel Kurula kadar bir çalışalım izniniz olursa.

BAŞKAN – Tabii, tabii, evet.

Peki, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maalesef kabul edilmedi.

31’inci maddeyi okutuyorum:

Yönetmelik

MADDE 31- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler Kurum tarafından yürürlüğe konulur.

BAŞKAN – Evet, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçiş hükümleriyle ilgili geçici 1’inci maddeyi okutuyorum:

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Kurul üyeleri seçilir ve Başkanlık teşkilatı oluşturulur.

(2) Veri sorumluları, Kurul tarafından belirlenen ve ilan edilen süre içinde Veri Sorumluları Siciline kayıt yaptırmak zorundadır.

(3) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce işlenmiş olan kişisel veriler, yayımı tarihinden itibaren iki yıl içinde bu Kanun hükümlerine uygun hâle getirilir. Bu Kanun hükümlerine aykırı olduğu tespit edilen kişisel veriler derhâl silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.

(4) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde yürürlüğe konulur.

(5) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde, kamu kurum ve kuruluşlarında bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili koordinasyonu sağlamak üzere üst düzey bir yönetici belirlenerek Başkanlığa bildirilir.

(6) İlk seçilen Başkan, İkinci Başkan ve kura ile belirlenen bir üye altı yıl; diğer dört üye ise dört yıl görev yapar.

(7) Kuruma bütçe tahsis edilene kadar;

a) Kurumun giderleri Başbakanlık bütçesinden karşılanır.

b) Kurumun hizmetlerini yerine getirmesi amacıyla bina, araç, gereç, mefruşat ve donanım gibi gerekli tüm destek hizmetleri Başbakanlıkça sağlanır.

(8) Kurumun hizmet birimleri faaliyete geçinceye kadar sekreteryaya hizmetleri Başbakanlık tarafından yerine getirilir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bir dakika Başkanım.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bitti, kabul edildi. “Reddedelim.” dersin reddedelim yani.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Adalet

Tarih :10/02/2016

Saat :

Kayıt:Adalet

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 44

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şöyle efendim: Sayın Bakanım, geçen alt komisyonda uzunca tartıştık konuyu. Şimdi, ben hukuki istikrarın çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bir kanun çıkarıyoruz, bu kanunla da insanlara külfetler yüklüyoruz. Bu kanuna uygun uzunca veriler toplanıyor.

Şimdi, yeni bir kanun çıkarıyoruz, yeni çıkarttığımız kanunda da geçmişteki bütün külfetlerin bir kez daha tekrar edilmesini istiyoruz. Bu kanun çıktıktan itibaren ilave korumalara vesairelere kanun tabi ama Elektronik Haberleşme Kanunu gibi diğer kanunlardaki var olan düzenlemeleri ve geçmişteki kazanılmış hakları bu kanuna uydurmak ve en azından 2'nci kere almamakla ilgili bir düzenlemenin, geçici madde, geçiş hükmünün önemli olduğunu düşünüyorum. Zira, geçiş hükümleri iyi düzenlenmediğinde her kanun çıktığında büyük sorunlar meydana getiriyor. Böyle bir hüküm koyarsak faydalı olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Onun üzerinde bir çalışalım, Genel Kurula kadar onu hallederiz. Zaten onu oyladık.

Evet, 32'nci maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 32- (1) Bu Kanunun;

a) 8 inci, 9 uncu, 11 inci, 13 üncü, 14 üncü, 15 inci, 16 ncı, 17 nci ve 18 inci maddeleri yayımı tarihinden altı ay sonra,

b) Diğer maddeleri ise yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

33'üncü maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 33- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir.

Komisyon sözcüsü olarak -arkadaşlar, buraya yazıyorum, bakın, alt komisyon üyeleri hariç- Hakan Çavuşoğlu, Yılmaz Tunç ve Veysi Kaynak'ı öneriyorum. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, muhalefet şerhinin yarın akşama kadar verilmesini sizlerden istirham ediyorum.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Her dediğinizi yaptık, bir hafta süre verin.

BAŞKAN – Bir hafta mümkün değil çünkü önümüzdeki hafta görüşülüyor bu. Bunun cuma günü saat on birde baskıya verilmesi gerekir.

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Salı günü diyelim.

BAŞKAN – Yok, bu hafta mümkün değil. Olsa amenna.

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Başkan, salı günü. Yarın çok kısa bir süre.

BAŞKAN – O zaman cuma günü öğleye kadar diyelim. Cuma öğleden sonra baskıya verilecek, benim elimde değil.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 14.12

